

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

IZVJEŠTAJ
O PROVOĐENJU ZAKONA
IZ NADLEŽNOSTI
CENTRALNE IZBORNE
KOMISIJE BiH
U 2017. GODINI

Sarajevo, mart 2018. godine

IZVJEŠTAJ
O PROVOĐENJU ZAKONA
IZ NADLEŽNOSTI
CENTRALNE IZBORNE
KOMISIJE BiH
U 2017. GODINI

Sarajevo, mart 2018. godine

© Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine 2018.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine dozvoljava reproduciranje ovog materijala uz navođenje vlasnika autorskih prava i u neizmijenjenom sadržaju. Zahtjevi u vezi s autorskim pravima se mogu poslati Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine putem e-maila kontakt@izbori.ba ili na adresu Danijela Ozme 7, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina.

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine

Danijela Ozme br. 7

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Tel. +387 (0) 33 / 251-300

Faks: +387 (0) 33 / 251-329

E-mail: kontakt@izbori.ba

Internetska adresa: www.izbori.ba

Izrazi pisani u jednom rodu odnose se bez diskriminacije na oba spola.

SADRŽAJ

Sažetak	11
Uvod	17
O Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine	19

DIO I - PROVOĐENJE IZBORNOG ZAKONA BiH

1. Priprema i provođenje neposrednih i posrednih izbora.....	23
1.1. Izborne aktivnosti	23
1.1.1. Aktivnosti na izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH	23
1.1.2. Normativna djelatnost objavljena u službenim glasilima	24
1.1.3. Ostali akti Centralne izborne komisije BiH objavljeni u službenim glasilima	26
1.1.4. Akti Centralne izborne komisije BiH objavljeni na internet stranici www.izbori.ba	26
1.1.5. Ostali akti Centralne izborne komisije BiH	27
1.2. Aktivnosti Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini	29
1.2.1. Aktivnosti ad hoc radnih grupa	34
1.3. Provođenje posrednih izbora.....	39
1.3.1. Posredni izbori za Gradsko vijeće Grada Sarajeva i Skupštinu Grada Istočno Sarajevo.....	39
1.3.2. Izbor vijećnika u Gradsko vijeće Grada Sarajeva	39
1.3.3. Izbor odbornika u Skupštinu Grada Istočno Sarajevo.....	40
1.4. Provođenje prijevremenih izbora za načelnike općina.....	41
1.4.1. Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo.....	41
1.4.2. Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč.....	42
1.5. Vođenje Centralnog biračkog spiska.....	43
1.5.1. Redovni poslovi ažuriranja Centralnog biračkog spiska.....	43
1.5.2. Aktivnosti na organiziranju i provođenju prijevremenih izbora za načelnike Općina Trnovo (RS) i Glamoč.....	45
1.5.3. Aktivnosti na pripremi izbora za organe lokalne uprave i samouprave.....	46
1.6. Koordinacija rada izbornih komisija	46
1.6.1. Popunjenost izbornih komisija, imenovanje i razrješenje članova izbornih komisija	46
1.6.2. Izrada analize o radu izbornih komisija u 2016. godini	48
1.7. Implementacija izbornih rezultata	49
1.7.1. Prestanci i dodjele mandata.....	49
1.7.2. Dorada softvera za posredne izbore u BiH.....	50
1.7.3. Provjera prebivališta za izabrane zvaničnike	50
1.8. Dostavljanje obrazaca Izjava o imovinskom stanju	50
1.8.1. Zakonske odredbe	50
1.8.2. Provedba člana 15.8 stav (1) Izbornog zakona BiH.....	51
1.8.3. Provedba člana 15.8 stav (2) Izbornog zakona BiH.....	51
1.8.4. Provedba člana 19.10 stav (1) tačka a) i b)	52
1.8.5. Provedba člana 15.9 Izbornog zakona BiH.....	52
1.9. Ponovni izbori u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac – 19. 2. 2017. godine	54
2. Zaštita izbornog prava.....	57

2.1. Postupak utvrđivanja kršenja odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora angažovanih na Lokalnim izborima 2016. godine	57
2.2. Pregled statističkih podataka o kršenju odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora u odnosu na prethodne izbore u 2014. godini i 2012. godini	58
2.3. Zapažanja Centralne izborne komisije BiH u vezi s počinjenim nepravilnostima u radu biračkih odbora.....	59
2.4. Apelacije podnesene Ustavnom sudu BiH	60
2.5. Ponovljeni izbori u Općini Stolac	60
2.6. Prijevremeni izbori u Općini Glamoč	60
3. Edukacija izborne administracije	61
4. Ostale aktivnosti.....	62
4.1. Finansijske aktivnosti	62
4.2. Budžet Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za 2017. godinu.....	63
4.3. Korekcija Budžeta	63
4.3.1. Donacije (korigovani budžet za 2017. godinu)	63
4.4. Logističko-operativne aktivnosti.....	68
4.4.1. Opće informacije i normativi	68
4.4.2. Logističke i operativne aktivnosti	69
4.4.3. Redovne operativne aktivnosti	71
5. Informatičko-tehnička podrška radu Centralne izborne komisije BiH	73
5.1. Tehnička priprema JIIS BiH	73
5.2. Održavanje Internet portala Centralne izborne komisije BiH.....	74
5.3. Grafička priprema dokumentacije	75
6. Zaključna razmatranja	77

DIO II - PROVOĐENJE ZAKONA O FINANSIRANJU POLITIČKIH STRANAKA

1. Godišnji izvještaj o pregledanom stanju finansijskog poslovanja političkih stranaka.....	81
1.1. Uvod.....	81
1.2. Pravni okvir.....	81
1.2.1. Pravni okvir za finansijsko izvještavanje političkih stranaka	84
1.3. Aktivnosti Centralne izborne komisije BiH u izvještajnom periodu	85
1.3.1. Prijem finansijskih izvještaja političkih stranaka.....	85
1.3.2. Revizija i kontrola finansijskih izvještaja	100
2. Sankcioniranje političkih stranaka	103
3. Ostale aktivnosti.....	103
4. Zaključna razmatranja	104
PRILOZI.....	107

DIO III - PROVOĐENJE ZAKONA O VIJEĆU MINISTARA BiH

1. Provođenje Zakona o Vijeću ministara BiH	121
2. Zaključna razmatranja	121

DIO IV - CENTAR ZA EDUKACIJU CENTRALNE IZBORNE KOMISIJE BiH

1. Centar za edukaciju	125
2. Zaključna razmatranja	128

DIO V - MEĐUNARODNA SARADNJA, SEMINARI I EDUKACIJE

1. Međunarodna saradnja, seminari i edukacije	131
1.1. Učešće na posmatračkim misijama, međunarodnim konferencijama i seminarima	131
1.2. Promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora	133
1.3. Aktivnosti realizovane uz finansijsku podršku Vijeća Evrope	134
1.3.1. Konferencija „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije”	134
1.3.2. Liderstvo i upravljanje izbornim konfliktom za aktere izbornog procesa (LEAD) i priprema nastavnog plana i programa Centra za edukaciju Centralne izborne komisije BiH.....	135
1.3.3. Projekat „Dodatna obuka za trenere predsjednika i članova biračkih odbora”	139
1.3.4. Projekat – Priprema, dizajn i štampanje brošure pod nazivom „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“	139
1.3.5. Projekat „Zbornik autorskih radova“	141
1.4. Saradnja s međunarodnim organizacijama i nevladinim sektorom.....	142
1.5. Obuka i stručno usavršavanje zaposlenih.....	143
2. Zaključna razmatranja	144

DIO VI - JAVNOST RADA CENTRALNE IZBORNE KOMISIJE BiH

1. Javnost rada Centralne izborne komisije BiH	147
2. Zaključna razmatranja	149

DIO VII - PREPORUKE

1. Preporuke.....	153
-------------------	-----

ANEKS.....	157
Popis materijalnih propisa koje Centralna izborna komisija BiH direktno primjenjuje u provođenju svojih nadležnosti.....	157

POPIS TABELA

I. Provođenje Izbornog zakona BiH

Tabela 1. Broj upisanih birača u Centralni birački spisak.....	44
Tabela 2. Popis stanovništva iz 1991. godine	47
Tabela 3. Nacionalna struktura imenovanih članova općinskih /gradskih izbornih komisija.....	47
Tabela 4. Spolna struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih komisija.....	47
Tabela 5. Kvalifikaciona struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih komisija	47
Tabela 6. Starosna struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih komisija	47
Tabela 7. Pregled broja prestanaka mandata po nivou vlasti	49
Tabela 8. Razlozi za utvrđivanje prestanka mandata	50
Tabela 9. Struktura realizovanih naloga u toku 2017. godine.....	66
Tabela 10. Struktura naloga iz blagajne u toku 2017. godine	67

II. Provođenje Zakona o finansiranju političkih stranaka

Tabela 1. Pregled izvora finansiranja političkih stranaka u 2016. godini	86
Tabela 2. Struktura izvora finansiranja političkih stranaka u 2016. godini (prema podacima koje su stranke iskazale u godišnjim finansijskim izvještajima).....	87
Tabela 3. Budžetska izdvajanja za političke subjekte u 2016. godini.....	95
Tabela 4. Pregled isplaćenih sredstava iz budžeta političkim strankama po nivoima vlasti u periodu 2004–2016. godine	96
Tabela 5. Pregled deset političkih stranaka s najvećim prihodom iz budžeta u periodu 2004–2016. godine	98
Tabela 6. Pregled isplaćenih sredstava iz budžeta političkim strankama po nivoima vlasti (državni nivo, entitetski nivo i Brčko distrikt BiH).....	99

POPIS GRAFIKONA

I. Provođenje Zakona o finansiranju političkih stranaka

Grafikon 1. Prikaz strukture budžetskih izdvajanja za političke subjekte u 2016. godini	95
Grafikon 2. Trend prihoda koje su političke stranke ostvarile iz budžeta u periodu od 2004.-2016.	96

POPIS SLIKA

Slika 1. Statistika pregleda web stranice Centralne izborne komisije BiH u 2017. godini.....	74
Slika 2. Web stranica Centra za edukaciju Centralne izborne komisije BiH.....	75
Slika 3. Zvanični telop i baner manifestacije „Promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora“	75
Slika 4. Telop i baner Konferencije „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije“	76
Slika 5. Baner za promociju publikacije „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini.....	77
Slika 6. Brošura: „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije”	135
Slika 7. Brošura „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini	140
Slika 8. Zbornik radova „Izbori u Bosni i Hercegovini”	141

POPIS FOTOGRAFIJA

Fotografija 1. Prvi sastanak Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u BiH.....	30
Fotografija 2. Osmi sastanak Interresorne radne grupe i prezentacija tehnologija	30
Fotografija 3. Okrugli sto o vrsti, načinu i tempu uvođenja novih tehnologija	31
Fotografija 4. Stručna rasprava „Uloga nadležnih organa u izradi Centralnog biračkog spiska“	32
Fotografija 5. Promocija publikacije „Nove tehnologije u izbornom procesu-izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“	33
Fotografija 6. Okrugli sto u Sarajevu, 4. 10. 2017.	35
Fotografija 7.. Okrugli sto u Banjoj Luci, 18. 10. 2018.	36
Fotografija 8. Okrugli sto u Mostaru, 15. 11. 2017.....	36
Fotografija 9. Svečanost otvaranja Centra za edukaciju CIKBiH, Sarajevo, 9.10.2017.....	125
Fotografija 10. Učesnici ceremonije otvaranja Centra za edukaciju CIKBiH	126
Fotografija 11. Web stranica Centra za edukaciju CIKBiH.....	126
Fotografija 12.. Radionica za predstavnike Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske i kompanije APIS IT Ltd	127
Fotografija 13. Studijska posjeta Vijeću Evrope, Strasbourg, 30–31. 3. 2017.	131
Fotografija 14. Promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora, Sarajevo, 2.2.2017.	133
Fotografija 15. Učesnici Konferencije „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije.....	134
Fotografija 16. Sastanak delegacije CIKBiH s predstavnicima CIK-a Gruzije i Centra za razvoj izbornog sistema, reforme i trening.....	135

Fotografija 17. Učesnici LEAD obuke – Kurs za trenere u Sarajevu	137
Fotografija 18. Učesnici LEAD obuke za predsjednike izbornih komisija u Sarajevu.....	138
Fotografija 19. LEAD obuka za predsjednike izbornih komisija u Sarajevu.....	138
Fotografija 20. Učesnici obuke za predsjednike izbornih komisija u Laktašima.....	138
Fotografija 21. LEAD obuka predsjednika izbornih komisija u Laktašima	139
Fotografija 22. Dodatna obuka trenera predsjednika i članova biračkih odbora	139
Fotografija 23. Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju s OSCE-om BiH.....	142
Fotografija 24. Godišnja konferencija za medije Centralne izborne komisije BiH	148

Sažetak

1. U 2017. godini Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Centralna izborna komisija BiH) se primarno fokusirala na dosljednu primjenu svih zakona iz svoje nadležnosti.
2. Interresorna radna grupa za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine je nastavila sa radom od februara mjeseca 2017. godine na pripremi prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih stranaka, a u skladu sa aktom Parlamentarne skupština Bosne i Hercegovine broj: 01,02-50-12-18-16,1/17 od 15. 2. 2017. godine kojim obavještava Interresornu radnu grupu za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine da odmah nastavi rad na izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine u svrhu pronalaženja rješenja i pripreme Općih izbora 2018. godine.
3. Centralna izborna komisija BiH je na razmatranje i usaglašavanje dostavila Interresornoj radnoj grupi za izmjenu izbornog zakonodavstva BiH materijal sa prijedlozima i Akcioni plan Centralne izborne komisije BiH za period izmjena i dopuna Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, o kojima je postignuta saglasnost svih sedam članova Centralne izborne komisije BiH, kako bi se unaprijedile izborne procedure i pravila glasanja.¹
4. Dana, 27. 4. 2017. godine Vijeću ministara Bosne i Hercegovine dostavljen je Izvještaj o radu Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini sa preporukama i u prilogu istog dokument „Analiza stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini“. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je usvojilo ovaj izvještaj na svojoj 108. sjednici održanoj 19. 7. 2017. godine.
5. Šestomjesečni izvještaji tri Ad hoc radne grupe koje su formirane u skladu sa zaključcima Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 108. sjednice od 19. 7. 2017. godine, sa zadatkom da nastave aktivnosti vezane za proces uvođenja novih tehnologija u izborni proces su, u decembru 2017. godine odnosno januaru 2018. godine, dostavljeni relevantnim ministarstvima na usaglašavanje i daljnju proceduru prema Vijeću ministara Bosne i Hercegovine.
6. Izvještaj o provođenju Lokalnih izbora 2016. godine je usvojen na 8. sjednici Centralne izborne komisije BiH održanoj 9. 2. 2017. godine. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je usvojio ovaj izvještaj na svojoj 44. sjednici održanoj 20. 4. 2017. godine, a Dom naroda na svojoj 28. sjednici održanoj 4. 5. 2017. godine.
7. Izvještaj o provođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH u 2016. godini usvojen je na 20. sjednici Centralne izborne komisije BiH održanoj 13. 4. 2017. godine. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je isti usvojio na svojoj 48. sjednici održanoj 5. 7. 2017. godine, a Dom naroda na 31. sjednici održanoj 20. 7. 2017. godine.
8. U izvještajnom periodu Centralna izborna komisija BiH je pripremila i usvojila sljedeće dokumente: Program obuke zaposlenika Sekretarijata Centralne izborne komisije Bosne i

---

¹ Koristeći se ovlaštenjem i obavezom iz člana 2.9 stav (1) tačka 16. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, kojim Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine, između ostalog, ima mogućnost da inicira izmjene Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Hercegovine za 2017. godinu; Drugi izvještaj o implementaciji Akcionog plana Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije (2015–2019.); Izvještaj o napretku u provedbi preporuka iz Plana integriteta Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine (decembar 2014. – juli 2017.); Srednjoročni plan rada Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine (2018–2020); Program rada Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu; Revidirani Plan integriteta Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine, Izvještaj monitoringa provođenja Akcionog plana Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije (2018–2019.) za period maj 2015. – decembar 2017. i Akcioni plan Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za period 2018–2019.; Prvi izvještaj o provedbi Komunikacijske strategije Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

9. Centralna izborna komisija BiH je u januaru 2017. godine u informatički sistem Direkcije za evropske integracije (DEI) unijela sve odgovore na pitanja iz Upitnika Evropske komisije, a njen predstavnik je učestvovao u radu Radne grupe za politički kriterij DEI-a. Do kraja decembra 2017. godine u informatički sistem DEI-a su unesena i tri kvartalna izvještaja o realizaciji mjera iz Akcionog plana za realizaciju prioriteta iz Izvještaja o Bosni i Hercegovini za 2016. godinu.
10. Po zahtjevu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Agencije za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu su dostavljani izvještaji na pitanja pripremljena prema zapažanju i preporukama UN komiteta Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena – CEDAW; inputi za izvještaj o provedbi Gender akcionog plana (GAP) za 2017. te Periodičnog izvještaja o implementaciji Istanbulske konvencije – Konvenciji Vijeća Evrope o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici.
11. Centralna izborna komisija BiH je potvrdila rezultate posrednih izbora za Gradsko vijeće Grada Sarajeva iz 4 općinska vijeća i za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo iz 6 skupština općina. Mandati su dodijeljeni za 28 novoizabranih vijećnika u Gradsko vijeće Grada Sarajeva i 31 novoizabranog odbornika u Skupštinu Grada Istočno Sarajevo. U periodu nakon donošenja odluke o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata u Skupštini Grada Istočno Sarajevo, ukupno su bile četiri izmjene u smislu prestanaka mandata i dodjele sljedećem kandidatu s liste zbog ostavke odnosno dvije izmjene u smislu prestanaka mandata zbog ostavke i dodjele mandata sljedećem kandidatu s liste u Gradskom vijeću Grada Sarajeva.
12. U izvještajnom periodu održani su ponovni izbori u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac, prijevremeni izbori za načelnike Općine Trnovo (RS) i Glamoč, a provedeni su i izbori za organe lokalne uprave i samouprave/savjete mjesnih zajednica na području 49 općina.
13. Prema presjeku stanja Centralnog biračkog spiska na dan 4. 12. 2017. godine broj upisanih birača u Centralni birački spisak je bio 3.371.914 što je više za 13.358 birača u odnosu na broj upisanih birača na dan 3. 1. 2017. godine (3.358.556).
14. U 2017. godini Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavljeno je ukupno 3.305 rješenja o ispisu i promjenama u rješenjima o državljanstvu BiH te je izvršena provjera dostavljenih podataka u Centralnom biračkom spisku.
15. Centralna izborna komisija BiH je u 2017. godini donijela 33 odluke o upisivanju u Centralni birački spisak osoba koje su izdržale kaznu zatvora zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava i 21 odluku kojima je utvrđeno da lice neće biti upisano u Centralni birački spisak dok

se nalazi na izdržavanju kazne zatvora ili da će ova odluka biti osnov za brisanje lica iz Centralnog biračkog spiska.

16. U skladu s Odlukom o broju članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini, sve izborne komisije broje ukupno 559 članova. Na dan 12. 12. 2017. godine imenovano je ukupno 535 članova, odnosno u 14 izbornih komisija nedostaju 24 člana.
17. U 2017. godini Centralna izborna komisija BiH je ukupno utvrdila prestanak mandata za 113 izabranih zvaničnika od čega 105 po zahtjevu stranke, 6 zbog smrti, 2 po službenoj dužnosti.
18. Nakon završenog aplikativnog prilagođavanja novoj formi obrasca, isključivanja zaštićenih ličnih podataka izabranih zvaničnika i prilagodbe zvaničnim jezicima koji se koriste u Bosni i Hercegovini, u aplikaciju za imovinske kartone su uneseni podaci iz obrasca izjave o imovinskom stanju za 516 aktuelnih nosilaca vlasti: Predsjedništvo BiH, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Narodnu skupštinu Republike Srpske, predsjednika i potpredsjednike Republike Srpske i Skupštine kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine. Podaci iz imovinskih obrazaca su putem Internet stranice Centralne izborne komisije BiH stavljani na uvid javnosti dana 13. 12. 2017. godine (www.izbori.ba).
19. U izvještajnom periodu Centralna izborna komisija BiH je pokrenula postupak za 65 izabranih zvaničnika koji nisu dostavili obrazac Izjave o imovinskom stanju nakon prestanka mandata 2016. godine, kao i za dva izabrana zvaničnika koji nisu dostavili obrazac Izjave o imovinskom stanju na početku mandata. Trenutno se provode postupci za utvrđivanje činjeničnog stanja.
20. Analizom procesa Lokalnih izbora 2016. godine utvrđene su nepravilnosti u radu biračkog odbora na 21 biračkom mjestu, koje su činjene tokom procesa glasanja i brojanja glasačkih listića, u 13 osnovnih izbornih jedinica i pokrenuto je 107 upravnih postupaka, po službenoj dužnosti, radi utvrđivanja kršenja odredaba Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora koji su bili angažovani na Lokalnim izborima 2016. godine.
21. U 2017. godini doneseno je ukupno 99 odluka u kojim je članu biračkog odbora izrečena novčana kazna i zabrana angažovanja za rad na biračkom mjestu, odnosno u organima nadležnim za provedbu izbora na period od četiri (4) godine od dana pravosnažnosti odluke i 8 zaključka o obustavi postupaka. Po odlukama Centralne izborne komisije BiH kojim je izrečena novčana kazna članu biračkog odbora na Lokalnim izborima 2016. godine, u izvještajnom periodu uplaćeno je po osnovu novčanih kazni ukupno 21.877,00 KM dok u 28 predmeta u kojima sankcionirane osobe nisu izvršile uplatu novčane kazne, naplata će se izvršiti prinudnim putem u skladu s odredbama Zakona o izvršnom postupku Bosne i Hercegovine.
22. U 2017. godini ukupno je izjavljeno 113 žalbi Apelacionom odjeljenju Suda BiH, od kojih je Sud BiH 102 žalbe odbio ili odbacio, jedanaest žalbi uvažio, od čega je u dva rješenja vratio predmet na ponovni postupak Centralnoj izbornoj komisiji BiH koja je predmete riješila i na iste nisu ulagane žalbe Apelacionom Sudu BiH, a po devet žalbi koje je Sud BiH uvažio, rješenjima poništio odluke Centralne izborne komisije BiH, što u procentu iznosi da je 90% odluka Centralne izborne komisije BiH potvrđeno.
23. U izvještajnom periodu prema planu obaveznih obuka izborne administracije obučeno je 19 novoimenovanih članova općinskih/gradskih izbornih komisija i 31 zaposlenik centra za birački spisak iz 23 općine i jedan sekretar izborne komisije.

24. U skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu² Centralnoj izbornoj komisiji BiH je odobren ukupan budžet u iznosu od 3.088.000,00 KM.
25. Ukupan korigovani budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu, s prenesenim neiskorištenim sredstvima iz 2016. godine na višegodišnjem kapitalnom ulaganju, namjenskim sredstvima donacija, sredstvima iz rezerve budžeta institucija Bosne i Hercegovine, te domaćim transferom, iznosi ukupno 3.888.742,08 KM.
26. Za potrebe provođenja ponovljenih izbora u općini Stolac Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je Odlukom o odobravanju sredstava iz tekuće rezerve budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu (VM broj: 20/17 od 9. 2. 2017. godine) Centralnoj izbornoj komisiji BiH odobrilo sredstva u iznosu od 39.000,00 KM.
27. U oblasti javnih nabavki u izvještajnom periodu provedeno je ukupno 4 otvorena postupka od kojih za jedan postupak procijenjena vrijednost nabavke u međunarodnom razredu i 6 konkurentskih postupka što je ukupno 10 postupaka.
28. U 2017. godini Centralna izborna komisija BiH je počela s primjenom aplikacije za upravljanjem predmetima i aktima Document Management System (DMS) uključujući i modula e-Protokola; izvršena je nabavka softver za skladišnu evidenciju čime je uvedeno elektronsko vođenje materijala u skladištu i implementiran je i softver za vođenje osnovnih sredstava i sitnog inventara te vođenje elektronskih evidencija o zaduženjima zaposlenih s osnovnim sredstvima i proveden je postupak i zaključen ugovor za nabavku softvera – GEO informacioni sistem.
29. U periodu januar – decembar 2017. godine na protokolu u pisarnici u djelovodnik predmeta i akata, zaključen na kraju 2017. godine, a koji se vodi u elektronskom obliku, zaveden je 1.191 predmet; u upisnik prvostepenih predmeta upravnog postupka je zavedeno 445 predmeta; u upisnik drugostepenih predmeta upravnog postupka su zavedena 2 predmeta; u djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu su zavedena 2 akta. U organizacione jedinice Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH je putem internih knjiga zadužen 11.771 akt.
30. Centralna izborna komisija BiH je, u okviru aktivnosti izgradnje informacione infrastrukture, u 2017. godini nastavila daljnju implementaciju Jedinostvenog izbornog informacionog sistema (JIIS BiH). Izvršeno je postavljanje i testiranje aplikacije JIIS BiH. Za potrebe dodatne nadogradnje JIIS BiH pripremljena su dva prijedloga projekta; Projektni plan za implementaciju projekta elektronskog unosa imovinskih kartona i Projektni plan za implementaciju modula za unos, ažuriranje, utvrđivanje i kontrolu izbornih rezultata iz izbornih komisija za Opće izbore 2018. godine.
31. Na internet stranici Centralne izborne komisije BiH u 2017. godini zabilježeno je ukupno 142.938 pregleda.
32. U skladu s članom 17. Zakona o finansiranju političkih stranaka, Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine je podnesen Izvještaj o pregledanom stanju finansijskog poslovanja političkih stranaka u 2015. godini: 03-07-6-1019-4/2017 od 21. 9. 2017. godine, koji se dijeli kao skupštinski štampani materijal.

---

² “Službeni glasnik BiH” broj 94/16

33. Centralna izborna komisija BiH je izvršila pregled i kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političkih stranaka za 2016. godinu za 122 političke stranke, koliko ih je podnijelo godišnji finansijski izvještaj, 96 stranaka u zakonom propisanom roku i 26 stranaka nakon urgencije Centralne izborne komisije BiH.
34. Do kraja 2017. godine izdato je 30 izvještaja o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu koji su, u skladu s odredbama člana 10. stav (3), (4) i (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 10. stav (2) Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka, u formi preliminarnih dostavljeni političkim strankama na očitovanje.
35. U izvještajnom periodu Centralna izborna komisija BiH je učestvovala u izradi Nacrta izvještaja o reviziji Bosne i Hercegovine u okviru drugog ciklusa procjene UNCAC-a (2016–2021) implementacije članova 5-14 i 51-59 Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije u Bosni i Hercegovini, koju je Bosna i Hercegovina potpisala 16. 9. 2005. godine i istu ratifikovala 26. 10. 2006. godine³.
36. U 2017. godini razvijena je aplikacija „FI CIKBiH“, putem koje političke stranke finansijske izvještaje podnose u elektronskoj formi. Od ukupnog broja podnesenih godišnjih finansijskih izvještaja za 2016. godinu, 93% ih je podneseno u elektronskoj formi putem aplikacije „FI CIKBiH“.
37. Tokom 2017. godine Centralna izborna komisija BiH je izdala jednu potvrdu da kandidat ispunjava sve potrebne uslove propisane članom 10.c tačka a) Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine za imenovanje na funkciju zamjenika ministra civilnih poslova u Vijeću ministara BiH.
38. Dana, 9. 10. 2017. godine otvoren je Centar za edukaciju Centralne izborne komisije BiH, četiri godine nakon donošenja odluke o formiranju istog. Centar za edukaciju je osnovan s ciljem edukacije organa za provođenje izbora i svih učesnika iz oblasti izbora i finansiranja političkih stranaka, kako na nivou Bosne i Hercegovine, tako i na regionalnom i međunarodnom nivou.
39. U okviru međunarodne saradnje, sačinjena je informacija o svim do sada preduzetim i realizovanim aktivnostima, iz svoje nadležnosti, na implementaciji preporuka Grupe zemalja Vijeća Evrope za borbu protiv korupcije – GRECO, iz Evaluacijskog izvještaja za Bosnu i Hercegovinu iz trećeg kruga evaluacije Bosne i Hercegovine – Transparentnost finansiranja političkih stranaka.
40. Centralna izborna komisija BiH je i u 2017. godini nastavila aktivni angažman u Udruženju evropskih izbornih zvaničnika (ACEEEO), učešćem u radu 26. Godišnje konferencije i Generalne skupštine ACEEEO-a, kao i učešćem na konferencijama Udruženja svjetskih izbornih tijela (A-WEB), a nastavljena je saradnja s tijelima za provedbu izbora te sudjelovanje na konferencijama, seminarima/radionicama, programima izgradnje kapaciteta i posmatračkim misijama. Predstavnici Centralne izborne komisije BiH su u 2017. godini učestvovali na dva međunarodna seminara/radionice, tri konferencije, jednom studijskom putovanju, jednom programu izgradnje kapaciteta i u četiri izborne posmatračke misije.

---

³ Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije (Convention against Corruption, objava „Službeni glasnik BiH“ – Međunarodni ugovori 05/2006);

41. U 2017. godini Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je realizovala pet projekata koje je finansiralo Vijeće Evrope ukupne ugovorene vrijednosti 122.185,67 KM odnosno realizovane vrijednosti 89.653,59 KM koji su rezultirali organizacijom postizborne konferencije „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije“ i štampanjem konferencijske brošure; pripremom i štampanjem Zbornika autorskih radova „Izbori u Bosni i Hercegovini“ – prvo izdanje; certificiranjem 93 dodatna trenera predsjednika i članova biračkih odbora; provođenjem kursa „Liderstvo i upravljane izbornim konfliktom u izbornom procesu (LEAD)“, i akreditiranje 8 LEAD facilitatora i podrška pripremi i štampanju brošure „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnost primjene u Bosni i Hercegovini“.
42. Nadalje, Vijeće Evrope je putem direktnog angažmana eksperta podržalo rad Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini i razvoj Okvirnog nastavnog plana i programa za Centar za edukaciju Centralne izborne komisije BiH.
43. Tokom 2017. godine nastavljena je saradnja s nevladinim sektorom, a posebno s Udruženjem izbornih zvaničnika u BiH i Koalicijom „Pod lupom“.
44. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je u izvještajnom periodu održala 63 sjednice, 6 konferencija za medije, izdala 72 saopćenja za javnost i odgovorila na 55 zahtjeva za pristup informacijama.

Uvod

45. Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine, član 2.9 stav (1) tačka 16⁴, utvrđeno je da Centralna izborna komisija BiH podnosi godišnji izvještaj Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlamentarna skupština BiH) o provođenju izbora u Bosni i Hercegovini, provođenju Izbornog zakona Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Izborni zakon BiH) i inicira izmjene tog zakona, dok je Zakonom o finansiranju političkih stranaka, član 17⁵, propisano da je Centralna izborna komisija BiH obavezna svake godine Parlamentarnoj skupštini BiH podnijeti izvještaj o pregledanom stanju finansijskog poslovanja političkih stranaka.
46. Osim navedenih zakona, u nadležnosti Centralne izborne komisije BiH je i provođenje dijela Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine⁶, kojim je Centralna izborna komisija BiH nadležna da ocjenjuje, na osnovi dostavljenih informacija i podataka iz službene evidencije, da li kandidat za predsjedavajućeg, ministra i zamjenika ministra u Vijeću ministara BiH ispunjava uvjete za imenovanje. Također, Zakonom o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, član 13⁷, Centralna izborna komisija BiH vrši provjeru kandidata za direktora i zamjenika direktora Agencije.
47. Ovaj izvještaj obuhvata najznačajnije aktivnosti koje se odnose na provođenje zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine. U izvještajnom periodu na 63 održane sjednice Centralne izborne komisije BiH raspravljalo se i odlučivalo o nizu pitanja i zadataka koji su se odnosili na organizaciju ponovljenih izbora u općini Stolac, provođenje posrednih izbora za zakonodavne organe vlasti, provođenje prijevremenih izbora za načelnike općina, aktivnosti na pripremi izbora za organe lokalne uprave i samouprave, praćenje rada i stanja popunjenosti izbornih komisija, edukaciju izborne administracije, nadogradnju i testiranje Jedinog izbornog informacionog sistema (JIIS BiH), redovne aktivnosti na vođenju evidencije Centralnog biračkog spiska i izjava o imovinskom stanju, odlučivanje po zahtjevima i žalbama političkih subjekata; razmatranje finansijskih izvještaja političkih stranaka; utvrđivanje prestanka mandata izabranih zvaničnika i dodjelu mandata sljedećim kvalifikovanim kandidatima s listi političkih subjekata; plan i program edukacije izborne administracije (općinskih/gradskih izbornih komisija i osoblja zaposlenog u centrima za birački spisak); donošenje odluka o svim nabavkama za potrebe projekata finansiranih od strane Vijeća Evrope, provođenje tenderskih i drugih postupaka za nabavku i potpisivanje ugovora s izabranim ponuđačima i tako dalje.
48. Izvještaj o provođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH u 2017. godini, podijeljen je na 7 dijelova koji čine jednu cjelinu.
49. Od prvog do trećeg dijela izlaže se materijal koji se odnosi na dosljednu primjenu zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH.
50. Četvrti dio izvještaja odnosi se na Centar za edukaciju Centralne izborne komisije BiH i plan i programa edukacije članova organa za provođenje izbora
51. Peti dio izvještaja odnosi se na međunarodnu saradnju, seminare i edukacije koje Centralna

---

⁴ „Službeni glasnik BiH“, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16

⁵ „Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16

⁶ „Službeni glasnik BiH“, broj: 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 87/07, 94/07 i 24/08

⁷ „Službeni glasnik BiH“, broj: 103/09 i 58/13

izborna komisija BiH redovno održava, nastojeći da kroz razmjenu iskustava s izbornim komisijama drugih zemalja radi na unapređenju svog rada.

52. Šesti dio se odnosi na javnost rada Centralne izborne komisije BiH kao nezavisnog organa koji treba transparentno i na nepristrasan način provesti sve zakone iz svoje nadležnosti.
53. U sedmom dijelu su ponuđene preporuke čiju realizaciju Centralna izborna komisija BiH nastoji podstaći kod relevantnih institucija BiH kako bi budući rad u provođenju izbornog procesa bio što kvalitetniji.
54. Centralna izborna komisija BiH je, na svojoj 10. sjednici održanoj 29. marta 2018. godine, razmotrila i utvrdila tekst ovog izvještaja koji se podnosi Parlamentarnoj skupštini BiH.

O Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine

Vizija

Pružanje podrške demokratskim procesima u Bosni i Hercegovini i razvoju društva bez korupcije.

Misija

Centralna izborna komisija BiH provodi izborni proces, obavlja finansijsku kontrolu političkih stranaka i ocjenjuje da li kandidati ispunjavaju uvjete za imenovanje predsjedavajućeg, ministara i zamjenika ministara u Vijeću ministara BiH, kao i kandidata za direktora i zamjenika direktora u Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije i tako doprinosi jačanju demokratskih procesa u Bosni i Hercegovini.

Naše vrijednosti

Vladavina zakona: U svojim aktivnostima izborna administracija postupa isključivo prema važećem zakonodavstvu.

Nezavisnost i nepristrasnost: Centralna izborna komisija BiH je nezavisan organ koji provodi svoje aktivnosti na nezavisan način bez bilo kakvih političkih uticaja ili miješanja, unutar zakonom propisanih nadležnosti. Kao nezavisan organ odgovoran za provođenje slobodnih i poštenih izbora, kao i drugih zakona iz svoje nadležnosti, Centralna izborna komisija BiH provodi svoje aktivnosti na nepristrasan način, ne učestvuje u političkim raspravama i ne demonstrira političku naklonost.

Transparentnost i javnost rada: Izborni procesi i aktivnosti Centralne izborne komisije BiH su u potpunosti transparentni, a sve informacije su dostupne javnosti. Centralna izborna komisija BiH njeguje princip razmjene informacija sa svim ključnim akterima.

Odgovornost: Centralna izborna komisija BiH i njeno osoblje obavljaju svoje dužnosti na odgovoran način i redovno objavljuje izvještaje o radu.

Profesionalni integritet: Centralna izborna komisija BiH će održavati svoju profesionalnu kompetentnost kroz razvoj stručnih, efikasnih, motiviranih i profesionalnih ljudskih resursa.

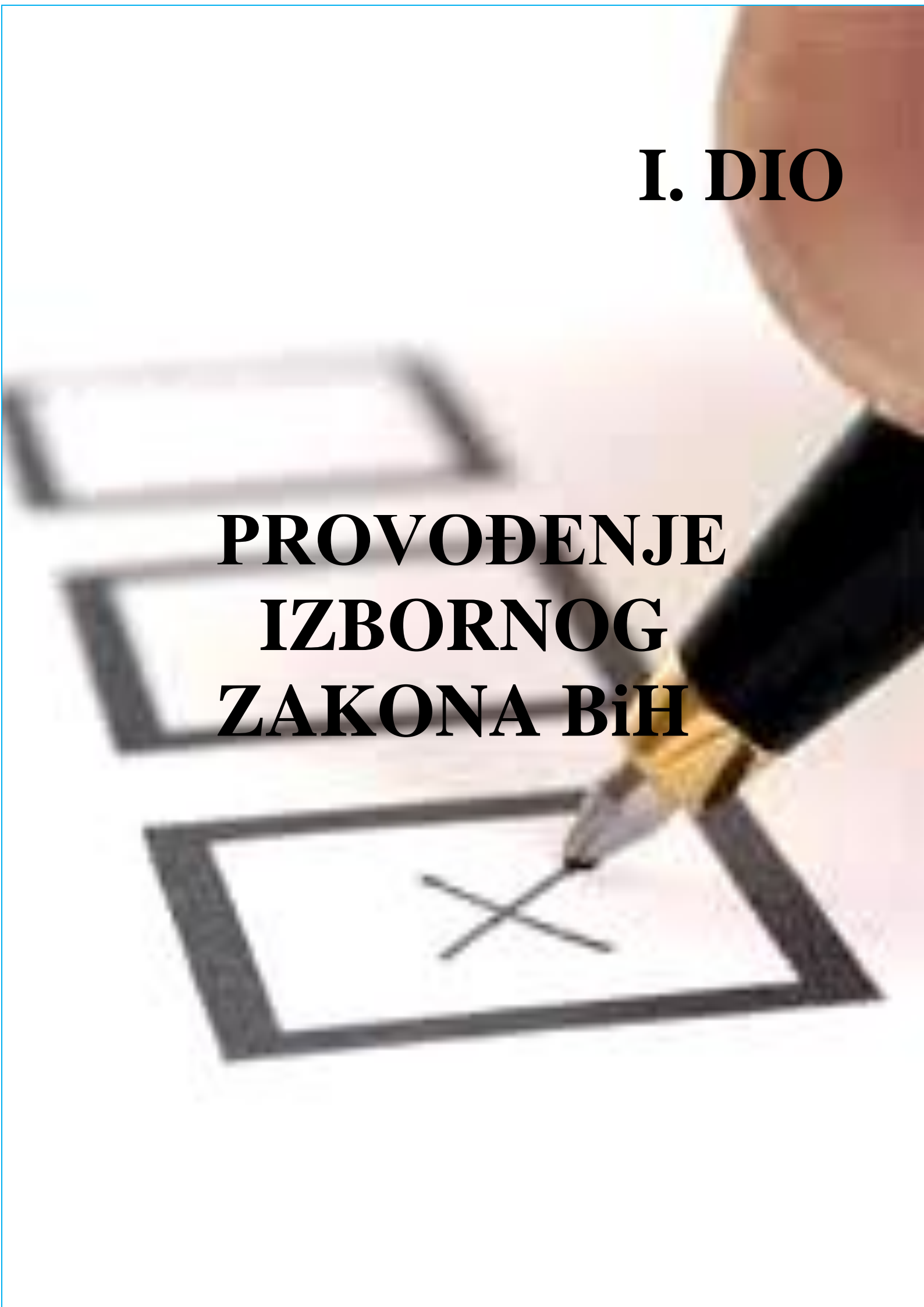
Naši ciljevi

- ❖ Zadržati status nezavisne institucije koja doprinosi demokratizaciji društva u Bosni i Hercegovini;
- ❖ doprinos izgradnji institucionalnih kapaciteta Bosne i Hercegovine;
- ❖ jačanje pluralističke demokratije, ljudskih prava i sloboda i vladavina zakona;
- ❖ osiguranje tačnosti biračkih spiskova i identifikacije birača;
- ❖ povećanje svjesnosti birača;
- ❖ razvoj ljudskih resursa kroz ciljanu edukaciju;
- ❖ korištenje savremenih informacionih tehnologija;
- ❖ unapređenje saradnje sa svim ključnim akterima;
- ❖ razvoj efikasnih mehanizama za monitoring i evaluaciju.

I. DIO

**PROVOĐENJE
IZBORNOG
ZAKONA BiH**

1. Priprema i provođenje neposrednih i posrednih izbora

1.1. Izborne aktivnosti

1.1.1 . Aktivnosti na izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH

55. Uvažavajući preporuke Centralne izborne komisije BiH iz „Izveštaja o provođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu”, zaključkom Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, donesenim na 11. sjednici održanoj 13. 5. 2015. godine, i zaključkom Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, donesenim na 4. sjednici održanoj 18. 5. 2015. godine, formirana je Interresorna radna grupa za izmjenu izbornog zakonodavstva BiH.⁸
56. Iz Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH imenovani su poslanici: Hazim Rančić, Borjana Krišto i Lazar Prodanović. Iz Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH imenovani su: Halid Genjac, Bariša Čolak i Dragutin Rodić. U 2017. godini je u Interresornu radnu grupu za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine iz Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH imenovan Darko Babalj umjesto Ognjena Tadića.
57. Zaključkom predsjednika Centralne izborne komisije BiH, broj: 05-1-02-1-366-5/15 od 25. 5. 2015. godine imenovani su članovi Interresorne radne grupe za izmjenu izbornog zakonodavstva BiH iz Centralne izborne komisije BiH: Branko Petrić, dr. Ahmet Šantić i Vlado Rogić, članovi Centralne izborne komisije BiH.
58. Iz Vijeća ministara BiH imenovani su: Josip Grubeša, Semiha Borovac i Mirko Šarović.
59. Interresorna radna grupa dobila je zadatak da pripremi izmjenu izbornog zakonodavstva BiH, te da ga posredstvom ovlaštenog predlagača uputi domovima u parlamentarnu proceduru. Interresorna radna grupa konstituisana je na prvoj (1.) sjednici, održanoj 14. 10. 2015. godine izborom rukovodstva: Branko Petrić, predsjedavajući, dr. Ahmet Šantić, prvi zamjenik, i Vlado Rogić, drugi zamjenik.
60. Na osnovu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i Zakona o izmjena i dopunama Zakona o finansiranju političkih stranaka, pripremljenim od Interresorne radne grupe za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine i koji je proslijeđen na daljnju parlamentarnu procedure, usvojene su izmjene i dopune naprijed navedenih zakona.
61. Imajući u vidu da je Parlamentarna skupština BiH aktom broj: 01,02-50-12-18-16,1/17 od 15. 2. 2017. godine obavijestila Interresornu radnu grupu za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine da odmah nastavi rad na izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH u svrhu pronalaženja rješenja i pripreme Općih izbora 2018. godine, Interresorna radna grupa za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine je nastavila s radom od februara mjeseca 2017. godine na pripremi prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

---

⁸ Zaključak sa 11. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH od 13. 5.2015. godine i Zaključak sa 4. sjednice Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH od 18. 5. 2015. godine objavljen je u „Službenom glasniku BiH” broj 40/15 od 19. 5. 2015. godine.

62. Koristeći se ovlaštenjem i obavezom iz člana 2.9 stav (1) tačka 16. Izbornog zakona BiH, kojim Centralna izborna komisija BiH, između ostalog, ima mogućnost da inicira izmjene Izbornog zakona BiH, Centralna izborna komisija BiH je na razmatranje i usaglašavanje dostavila Interresornoj radnoj grupi za izmjenu izbornog zakonodavstva Bosne i Hercegovine materijal s prijedlozima izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH o kojima je postignuta saglasnost svih sedam članova Centralne izborne komisije BiH, kako bi se unaprijedile izborne procedure i pravila glasanja.
63. Centralna izborna komisija BiH se u pripremi prijedloga izmjena i dopuna Izbornog zakona BiH rukovodila preporukama relevantnih međunarodnih organizacija koji su posmatrali izbore u Bosni i Hercegovini (OSCE/ODIHR, Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Evrope), a prijedlog Zakona o dopunama i izmjeni Zakona o finansiranju političkih stranaka je pripremljen u skladu s preporukama GRECO.

1.1.2. Normativna djelatnost objavljena u službenim glasilima

64. Priprema i usvajanje normativnih akata, kao kontinuirani zadatak Centralne izborne komisije BiH, ogleda se u izradi podzakonskih akata donesenih na osnovi zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH.
- Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Gradsko vijeće Grada Sarajeva („Službeni glasnik BiH”, broj 6/17),
  - Odluka o stavljanju van snage Uputstva za primjenu člana 1.8 stav (4) i člana 1.3a stav (3) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 8/17),
  - Uputstvo o izmjeni Uputstva o postupku provedbe posrednih izbora za organe vlasti u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 8/17),
  - Odluka o raspisivanju i održavanju ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac („Službeni glasnik BiH”, broj 9/17),
  - Pravilnik o dopuni Pravilnika o načinu provođenja izbora u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj 9/17),
  - Odluka o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo („Službeni glasnik BiH”, broj 11/17),
  - Odluka o potvrđivanju i objavljivanju rezultata ponovnih izbora za načelnika Općine Stolac i vijećnike u Općinskom vijeću Općine Stolac („Službeni glasnik BiH”, broj 17/17),
  - Uputstvo o izgledu i načinu ispunjavanja obrasca izjave o imovinskom stanju („Službeni glasnik BiH”, broj 56/17),
  - Odluka o raspisivanju i održavanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo („Službeni glasnik BiH”, broj 57/17),

- Odluka o zaključivanju i potvrđivanju izvoda iz Centralnog biračkog spiska za prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo sa stanjem na dan 26. 7. 2017. godine u 24.00 sata („Službeni glasnik BiH”, broj 57/17),
- Uputstvo o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo („Službeni glasnik BiH”, broj 57/17),
- Uputstvo o utvrđivanju kvalifikacija, broja, imenovanju i razrješenju i obuci članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj 57/17),
- Odluka o zaključivanju i potvrdi broja upisanih birača u Centralni birački spisak za glasanje izvan BiH za prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo koji će se održati 24. 9. 2017. godine („Službeni glasnik BiH”, broj 60/17),
- Ispravka Uputstva o utvrđivanju kvalifikacija, broja, imenovanju i razrješenju i obuci članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj 60/17),
- Ovjerene kandidatske liste za učešće na prijevremenim izborima za načelnika Općine Trnovo koji se održavaju 24. 9. 2017. godine („Službeni glasnik BiH”, broj 64/17),
- Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja upisanih birača u Centralni birački spisak za prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo sa stanjem na dan 4. 9. 2017. godine u 24.00 sata („Službeni glasnik BiH”, broj 66/17),
- Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u izvod iz Centralnog biračkog spiska za birače koji glasaju putem mobilnog tima za prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo koji će se održati 24. 9. 2017. godine („Službeni glasnik BiH”, broj 70/17),
- Odluka o usvajanju loga Centra za edukaciju Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 71/17),
- Odluka o potvrđivanju rezultata prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo održanih dana 24. septembra 2017. godine („Službeni glasnik BiH”, broj 73/17),
- Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u Centralni birački spisak za prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo sa stanjem na dan 24. 9. 2017. godine u 24.00 sata („Službeni glasnik BiH”, broj 73/17),
- Odluka o raspisivanju i održavanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč („Službeni glasnik BiH”, broj 79/17),
- Uputstvo o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč („Službeni glasnik BiH”, broj 79/17),
- Odluka o zaključivanju i potvrđivanju izvoda iz Centralnog biračkog spiska za prijevremene izbore za načelnika Općine Glamoč sa stanjem na dan 25. 10. 2017. godine u 24.00 sata („Službeni glasnik BiH”, broj 80/17),

- Ovjerenе kandidatske liste za učešće na prijevremenim izborima za načelnika Općine Glamoč koji se održavaju 17. 12. 2017. godine („Službeni glasnik BiH”, broj 85/17),
- Odluka o zaključivanju i potvrđivanju broja upisanih birača u Centralni birački spisak za prijevremene izbore za načelnika Općine Glamoč sa stanjem na dan 27. 11. 2017. godine u 24.00 sata („Službeni glasnik BiH”, broj 86/17),
- Odluka o utvrđivanju ukupnog broja birača u Bosni i Hercegovini upisanih u Centralni birački spisak po izbornim jedinicama sa stanjem na dan 4. 12. 2017. godine u 24.00 sata („Službeni glasnik BiH”, broj 88/17).

1.1.3. Ostali akti Centralne izborne komisije BiH objavljeni u službenim glasilima

- Odluka o izboru predsjednice Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 4/17),
- Odluka o razrješenju predsjednika Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 4/17),
- Pravilnik o dopunama Pravilnika o vrsti i dodjeli priznanja Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 13/17),
- Mišljenje revizora iz izvještaja o izvršenom pregledu i reviziji finansijskih izvještaja političkih stranaka za 2015. godinu („Službeni glasnik BiH”, broj 79/17) i
- Odluka o dopunama Odluke o osnivanju Centra za edukaciju Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 85/17).

1.1.4. Akti Centralne izborne komisije BiH objavljeni na internet stranici www.izbori.ba

- Odluka kojom se poništavaju izbori u izbornoj jedinici Stolac provedeni na dan 2. 10. 2016. godine za Općinsko vijeće Stolac i načelnika Općine Stolac na svim redovnim biračkim mjestima, te glasanje putem mobilnih timova, kao i glasanje u odsustvu i glasanje putem pošte,
- Instrukcija o postupku provedbe ponovnih izbora za općinskog načelnika i općinsko vijeće u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac,
- Uputstvo o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac,
- Odluka o uspostavi Glavnog centra za brojanje i o imenovanju direktora i zamjenika direktora Glavnog centra za brojanje za provedbu ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac,
- Odluka o imenovanju glavnog kontrolora, zamjenika glavnog kontrolora, kontrolora za obradu, unos i potvrdu rezultata glasanja i kontrolora za transport, rukovanje i skladištenje glasačkih listića i drugog izbornog materijala na ponovnim izborima u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac,

- Instrukcija o primjeni člana 2.9 stav (1) tačka 1. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine,
- Odluka o utvrđivanju i objavi rezultata ponovnih izbora za načelnika Općine Stolac i vijećnike u Općinskom vijeću Općine Stolac održanih dana 19. februara 2017. godine,
- Dopunska odluka o povratu uplaćenog novčanog iznosa za taksu za ovjeru,
- Odluka o utvrđivanju i objavljivanju rezultata ponovnih izbora za načelnika Općine Stolac i vijećnike u Općinskom vijeću Općine Stolac,
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH,
- Odluka o uspostavi Glavnog centra za brojanje i imenovanju direktora i zamjenika direktora za provedbu ponovnih izbora u Općini Stolac,
- Odluka o imenovanju glavnog kontrolora, zamjenika glavnog kontrolora, kontrolora za obradu, unos i potvrdu rezultata glasanja i kontrolora za transport, rukovanje i skladištenje glasačkih listića i drugog izbornog materijala na ponovnim izborima za načelnika Općine Stolac i vijećnike u Općinskom vijeću Općine Stolac,
- Odluka o uspostavi Glavnog centra za brojanje i imenovanju direktora i zamjenika direktora za provedbu prijevremenih izbora u Općini Trnovo,
- Odluka o imenovanju glavnog kontrolora, zamjenika glavnog kontrolora, kontrolora za obradu, unos i potvrdu rezultata glasanja i kontrolora za transport, rukovanje i skladištenje glasačkih listića i drugog izbornog materijala za provedbu prijevremenih izbora u Općini Trnovo,
- Odluka o uspostavi Glavnog centra za brojanje i imenovanju direktora i zamjenika direktora za provedbu prijevremenih izbora u Općini Glamoč i
- Odluka o imenovanju glavnog kontrolora, zamjenika glavnog kontrolora, kontrolora za obradu, unos i potvrdu rezultata glasanja i kontrolora za transport, rukovanje i skladištenje glasačkih listića i drugog izbornog materijala za provedbu prijevremenih izbora u Općini Glamoč.

1.1.5. Ostali akti Centralne izborne komisije BiH

65. U skladu s nadležnošću o vođenju Centralnog biračkog spiska, a vezi s odredbom člana 1.7 Izbornog zakona BiH, Centralna izborna komisija BiH je, na osnovu podataka dostavljenih od nadležnih organa o osobama koje se nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili su izdržale kaznu zatvora zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava koju je izrekao Sud Bosne i Hercegovine, sud Republike Srpske ili sud Federacije Bosne i Hercegovine i sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili koje se nisu povinovale naredbi da se pojave pred Sudom Bosne i Hercegovine, sudom Republike Srpske ili sudom Federacije Bosne i Hercegovine i sudom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u izvještajnom periodu, donijela 21 odluku kojim je utvrđeno da osoba neće biti upisana u Centralni birački spisak dok se nalazi na izdržavanju kazne zatvora ili da će ova odluka biti osnov za brisanje osobe iz Centralnog biračkog spiska, u slučajevima kada je osoba upisana u Centralni birački spisak. Isto tako, Centralna izborna

komisija BiH je donijela 33 odluke o upisivanju u Centralni birački spisak osoba koje su izdržale kaznu zatvora zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava.

66. Centralna izborna komisija BiH je na svojoj 20. sjednici održanoj 13. 4. 2017. godine donijela zaključak kojim se usvaja Program obuke uposlenika Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu (akt broj: 04-2-34-8-679-1/17).
67. Izvještaj o provođenju Lokalnih izbora 2016. godine je usvojen na 8. sjednici Centralne izborne komisije BiH održanoj 9. 2. 2017. godine. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH je usvojio ovaj izvještaj na svojoj 44. sjednici održanoj 20. 4. 2017. godine, a Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH na svojoj 28. sjednici održanoj 4. 5. 2017. godine.⁹
68. Drugi izvještaj o implementaciji Akcionog plana Centralne izborne komisije BiH za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije (2015–2019.)¹⁰ usvojen je na 24. sjednici Centralne izborne komisije BiH održanoj 4. 5. 2017. godine.
69. Izvještaj o provođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH za 2016. godinu usvojen je na 20. sjednici Centralne izborne komisije BiH održanoj 13. 4. 2017. godine. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH ga je razmatrao i usvojio na svojoj 48. sjednici održanoj 5. 7. 2017. godine, a Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH na 31. sjednici održanoj 20. 7. 2017. godine.¹¹
70. Izvještaj o napretku u provedbi preporuka iz Plana integriteta Centralne izborne komisije BiH (decembar 2014. – juli 2017.) je usvojen na 39. sjednici Centralne izborne komisije BiH održanoj 2. 8. 2017. godine,¹² a isti je dostavljen Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije. Rezultati monitoringa i evaluacije su pokazali da je Centralna izborna komisija BiH u izvještajnom periodu od decembra 2014. godine do jula 2017. godine u potpunosti realizovala 8 preporuka (73%) iz Plana integriteta Centralne izborne komisije BiH dok su 3 preporuke (27%) djelimično provedene.
71. Centralna izborna komisija BiH je na svojoj 51. sjednici održanoj 17. 10. 2017. godine usvojila Srednjoročni plan rada Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za period 2018–2020. godina (akt broj: 07-1-07-10-146-7/17). Ministarstvo finansija i trezora BiH je dalo mišljenje kojim konstatira da je Srednjoročni plan rada Centralne izborne komisije BiH za period 2018–2020. pripremljen u skladu s metodološkim smjernicama navedenim Odlukom o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama i Uputstvom o metodologiji u postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH koje je donijelo Vijeće ministara BiH.
72. Nakon dobijanja pozitivnog mišljenja od Ministarstva finansija i trezora BiH¹³ Centralna izborna komisija BiH je na svojoj 56. sjednici održanoj 9. 11. 2017. godine usvojila Program rada Centralne izborne komisije BiH za 2018. godinu (akt broj: 04-207-10-1084-3/17).

---

⁹ Akt Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH broj: 01-50-1-15-44/17 od 20. 4. 2017. godine i akt Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH broj: 02-50-6-16-28/17 od 8. 5. 2017. godine

¹⁰ Akt broj: 04-07-10-396- 26/14) od 4.5.2017. godine.

¹¹ Akt Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH broj: 01-50-1-15-48/17 od 5. 7. 2017. godine i akt Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, broj: 02-50-6-16-31/17 od 20. 7. 2017. godine

¹² Akt broj: 04-07-10-1215- 38 /13 od 2. 8. 2017. godine

¹³ Akt Ministarstva finansija i trezora BiH broj: 05-02-2-9324-2/17 od 26. 10. 2017. godine

73. Centralna izborna komisija BiH je nakon dobijanja saglasnosti od Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije (APIK)¹⁴, na 61. sjednici, održanoj 14. 12. 2017. godine, usvojila Revidirani Plana integriteta Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine (2018–2019.)¹⁵ koji je pripremljen u skladu sa aktivnošću 2.7.3. Akcionog plana Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije (2015–2019.) i Akcionog plana Strategije za borbu protiv korupcije (2015–2019.) koja predviđa da je u drugoj godini nakon usvajanja Strategije potrebno izvršiti usklađivanje postojećeg Plana integriteta.
74. Centralna izborna komisije BiH je Direkciji za evropske integracije BiH tokom 2017. godine dostavila kvartalne izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana za realizaciju prioriteta iz Izvještaja o BiH za 2016. godinu, a odgovori na Upitnik Evropske komisije su uneseni u informacijski sistem DEI u januaru 2017. godine, a po zahtjevu DEI-a izvršeno je i ažuriranje odgovora.
75. Po zahtjevu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH i Agencije za ravnopravnost spolova BiH u izvještajnom periodu su dostavljani izvještaji na pitanja pripremljena prema zapažanju i preporukama UN CEDAW komiteta; input za izvještaj o provedbi Gender akcionog plana (GAP) za 2017. te Periodičnog izvještaja o implementaciji Istanbulske konvencije – Konvenciji Vijeća Evrope o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici.
76. Po dobijanju pozitivnog mišljenja od strane APIK-a¹⁶ Centralna izborna komisija BiH je na 2. sjednici održanoj 18. 1. 2018. godine usvojila Izvještaj monitoringa provođenja Akcionog plana Centralne izborne komisije BiH za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2015–2019. za period maj 2015. – decembar 2017. godine i Akcioni plana Centralne izborne komisije BiH za provedbu Strategije za period 2018–2019. godina.¹⁷
77. Izvještaj o provedbi Komunikacijske strategije Centralne izborne komisije BiH usvojen je na 2. sjednici održanoj 18. 1. 2018. godine.¹⁸

1.2. Aktivnosti Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini

78. Vijeće ministara BiH je 29. 12. 2016. godine donijelo Odluku o imenovanju Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 8/17) čiji zadatak je bio da do 30. 4. 2017. godine pripremi analizu stanja i da ponudi prijedlog modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini, te da taj dokument posredstvom ovlaštenog predlagača uputi domovima u parlamentarnu proceduru.
79. Za članove ove Interresorne radne grupe imenovani su predstavnici Centralne izborne komisije BiH, Agencije za identifikacione dokumente, evidencije i razmjenu podataka (IDDEEA), Ministarstva komunikacija i prometa BiH, Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Ministarstva finansija i trezora BiH i Ministarstva civilnih poslova BiH.

¹⁴ Akt APIK-a broj: 05-07-4-754-2/17 od 5. 12. 2017. godine

¹⁵ Akt broj: 04-07-10-1160-4 /17 od 14. 12. 2017. godine

¹⁶ Akt broj: 06-07-4-643-38/17 od 20. 12. 2017. godine

¹⁷ Akt broj: 04- 07-10-1054-4 /17

¹⁸ Akt broj: 04-1-50-2-190-2/16 od 18. 1. 2018. godine

80. Interresorna radna grupa je održala 12 redovnih sjednica.

Fotografija 1. Prvi sastanak Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces u BiH

Fotografija 2. Osmi sastanak Interresorne radne grupe i prezentacija tehnologija kompanije „Smartmatic”

81. Dana, 2. 3. 2017. godine Interresorna radna grupa je uputila javni poziv političkim strankama, nevladinim organizacijama, akademskoj zajednici, medijima i građanima da se aktivno uključe u proces analize stanja i predlaganje modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces u BiH putem pisanih sugestija, prijedloga i ideja.¹⁹

¹⁹ Akt broj: 04-02-2-851-14/16 od 2. 3. 2017. godine

82. Dana, 15. 3. 2017. godine u organizaciji Interresorne radne grupe održan je okrugli stol s ciljem javne diskusije, prezentacije, diseminacije i dobijanja mišljenja javnosti o vrsti, načinu i tempu uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini.

Fotografija 3. Okrugli sto o vrsti, načinu i tempu uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 15. 3. 2017.

83. Dana, 12. 4. 2017. godine Interresorna radna grupa za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini je u Sarajevu u saradnji s Centralnom izbornom komisijom BiH organizovala stručnu raspravu „Uloga nadležnih organa u izradi Centralnog biračkog spiska“. Cilj je bio razmjena mišljenja i prijedloga za poduzimanje mjera u vezi sa izradom tačnog Centralnog biračkog spiska propisanog Poglavljem 3 Izbornog zakona BiH. Stručnoj raspravi prisustvovali su predstavnici entitetskih i kantonalnih ministarstava unutarnjih poslova, predstavnici Ministarstva civilnih poslova BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Ministarstva sigurnosti BiH, Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA), Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA), Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH, Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica, Ministarstva za izbjeglice i raseljena lica RS, te predstavnici pojedinih matičnih ureda.

Fotografija 4. Stručna rasprava „Uloga nadležnih organa u izradi Centralnog biračkog spiska“

84. Interresorna radna grupa je u svom radu identifikovala probleme i poteškoće koji usporavaju ili usložnjavaju izborni proces zbog nepostojanja primjene novih tehnologija u pojedinim fazama izbornog procesa, te predstavila prijedloge mogućih rješenja s preporukama za prevazilaženje problema.
85. Jedan od rezultata rada Interresorne radne grupe jeste i publikacija „*Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini*“ koja je javnosti prezentirana 27. 9. 2017. godine u zgradi Parlamentarne skupštine BiH. Publikaciju su predstavili dr. Irena Hadžiabdić, predsjednica Centralne izborne komisije BiH, dr. Suad Arnautović, član Centralne izborne komisije BiH i urednik publikacije, Stjepan Mikić, član Centralne izborne komisije BiH, Zoran Andrić, pomoćnik ministra prometa i komunikacija BiH, i Stela Misilo-Šunjić, šefica Odsjeka za komunikacije i informatiku u Ministarstvu vanjskih poslova BiH. Publikaciju je izdala Centralna izborna komisija BiH uz finansijsku podršku Vijeća Evrope. (vidjeti više na stranici 140 – Projekat – priprema, dizajn i štampanje brošure pod nazivom – „Nove tehnologije u izbornom procesu izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“)

Fotografija 5. Promocija publikacije
„Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene
u Bosni i Hercegovini“

86. Interresorna radna grupa je dana 27. 4. 2017. godine Vijeću ministara BiH dostavila Izvještaj o radu Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini sa preporukama i u prilogu istog dokument pod nazivom „Analiza stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini“.
87. Vijeće ministara BiH je navedeni izvještaj usvojilo dana 19. 7. 2017. godine i isti uputilo Parlamentarnoj skupštini BiH. Na istoj sjednici Vijeće ministara BiH je, uz navedeni izvještaj, donijelo i niz zaključaka.
88. Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine BiH je na 18. sjednici održanoj 19. 9. 2017. godine razmatrao Izvještaj o radu Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u BiH (akt broj: 05-07-3-1761/17 od 26. 7. 2017. godine) i Obavijest o zaključcima Vijeća ministara BiH (broj: 05-07-1-1870-19-/17 od 20. 7. 2017.) i obavezao Vijeće ministara BiH i Centralnu izbornu komisiju BiH da formiraju radnu grupu te da izrade Strategiju za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i Akcioni plan za provedbu Strategije za primjenu novih tehnologija u Bosni i Hercegovini, kao strateške dokumente Parlamentarne skupštine BiH kojima će se utvrditi kratkoročni, srednjoročni i dugoročni pravci razvoja i korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija u izbornom procesu u BiH te da ih dostave Parlamentarnoj skupštini BiH.²⁰
89. U vezi s naprijed navedenim Vijeće ministara BiH se na 117. sjednici održanoj 10. 10. 2017. godine upoznalo sa Obavještenjem sa 18. sjednice Zajedničkog Kolegija oba doma Parlamentarne skupštine BiH kojim je Kolegij zadužio Vijeće ministara BiH i Centralnu izbornu komisiju BiH da formiraju radnu grupu za izradu Strategije za primjenu novih

²⁰ Akt PSBiH broj: 01-02-50-12-18-18,2/17 od 19. 9. 2017. godine

tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i Akcioni plan za provedbu Strategije za primjenu novih tehnologija u Bosni i Hercegovini. Za realizaciju obaveza iz nadležnosti Vijeća ministara BiH zaduženo je Ministarstvo civilnih poslova BiH²¹. Na zahtjev Ministarstva civilnih poslova BiH, Centralna izborna komisija BiH je dostavila imena svih članova Centralne izborne komisije koji će biti u sastavu navedene IRRG.

90. S ciljem realizacije zaključaka Vijeća ministara BiH, Centralna izborna komisija BiH je na svojoj 39. sjednici održanoj 2. 8. 2017. godine donijela Zaključak o usvajanju Operativnog plana mjera za realizaciju zaključaka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine sa 108. sjednice održane 19. 7. 2017. godine²².
91. Operativnim planom mjera za realizaciju zaključaka Vijeća ministara Bosne i Hercegovine su formirane četiri ad hoc radne grupe koje su zadužene za realizaciju sljedećih zaključaka Vijeća ministara BiH:
- Zaključkom broj 3 Ministarstvo komunikacija i prometa BiH je zaduženo da u saradnji sa Centralnom izbornom komisijom BiH nastavi pratiti inovacije u oblasti informatičkih i komunikacijskih tehnologija primjenjivih u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i o tome dva puta godišnje izvještava Vijeće ministara BiH, s isticanjem preporuka za postupanje.
  - Zaključkom broj 4 Ministarstvo civilnih poslova BiH i Ministarstvo vanjskih poslova BiH, u saradnji s Centralnom izbornom komisijom BiH, zaduženi su da nastave aktivnosti neophodne za izradu tačnog Centralnog biračkog spiska, uključujući i izvode iz Centralnog biračkog spiska za glasanje građana BiH s biračkim pravom koji borave van Bosne i Hercegovine.
  - Zaključkom broj 5 Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH u saradnji s Centralnom izbornom komisijom BiH i entitetskim ministarstvima nadležnim za raseljene osobe i izbjeglice (Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske) i Odjeljenjem za javni registar Brčko distrikta BiH zaduženo je za poduzimanje svih neophodnih mjera za izradu tačnog Centralnog biračkog spiska, a posebno mjere za izradu izvoda iz Centralnog biračkog spiska za glasanje raseljenih osoba.
  - Zaključkom broj 9 Centralna izborna komisija BiH je zadužena, da nakon usvajanja Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i akcijskog plana za provođenje Strategije od strane Parlamentarne skupštine BiH (zaključak broj 7), u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH”, broj: 64/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13) predlože model osiguranja sredstava potrebnih za provedbu iste.

1.2.1. Aktivnosti ad hoc radnih grupa

1.2.1.1. Ad hoc radna grupa za realizaciju zaključka broj 3

92. Slijedom navedenog, formirana je Ad hoc radna grupa za izvršenje zaključka broj 3 sa 108. sjednice Vijeća ministara BiH, a koju čine po dva predstavnika Ministarstva komunikacija i prometa BiH i Centralne izborne komisije BiH. Za članove Ad hoc radne grupe za izvršenje

²¹ Akt Generalnog sekretarijata Vijeća ministara BiH broj: 05-07-1-2556-24/17 od 12. 10. 2017. godine

²² Akt broj: 06-1-02-2-913-1/17 od 2. 8. 2017. godine

zaključka broj 3 sa 108. sjednice Vijeća ministara BiH u ime Ministarstva komunikacija i prometa BiH imenovani su Zoran Andrić i Irida Varatanović, a za predstavnike u ime Centralne izborne komisije BiH imenovani su dr. Suad Arnautović i Branko Petrić, članovi Centralne izborne komisije BiH.

93. Ad hoc radna grupa je u izvještajnom periodu održala četiri sastanka²³, organizovala tri okrugla stola na kojima su IT kompanije imale priliku predstaviti svoje proizvodne programe, te realizovala jedno službeno putovanje s ciljem upoznavanja s proizvodima međunarodnih IT kompanija.
94. Tri okrugla stola pod nazivom „Digitalizacija izbornog procesa u Bosni i Hercegovini“ su organizovana u Sarajevu (4. 10. 2017.), Banjoj Luci (18. 10. 2017.) i Mostaru (15. 11. 2017.). Organizatori su bili Vanjskotrgovinska komora BiH u saradnji s Centralnom izbornom komisijom BiH i Ministarstvom komunikacija i prometa BiH. Cilj ovih javnih skupova je bio da se doprinese javnoj raspravi o mogućnostima modernizacije i digitalizacije izbornog procesa u BiH i da se sagledaju mogućnosti domaće IKT industrije u pogledu implementacije najnovijih tehnoloških rješenja primjenjivih u izborima u Bosni i Hercegovini. Na ove skupove pozvani su predstavnici akademske zajednice, državnih institucija, nevladinih organizacija, te predstavnici i eksperti iz IKT sektora da daju svoj doprinos učešćem u javnoj raspravi, a sve zainteresovane IT kompanije iz BiH imale su priliku predstaviti svoj portfolio tj. proizvodne programe. Kao osnova za raspravu na okruglom stolu poslužila je brošura pod naslovom „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“ koju je objavila Centralna izborna komisija BiH uz podršku Vijeća Evrope. Na kraju svakog okruglog stola usvojene su preporuke.

Fotografija 6. Okrugli sto u Sarajevu, 4. 10. 2017.

²³ 1. sastanak - 14. 8. 2017. godine, 2. sastanak - 24. 8. 2017. godine, 3. sastanak - 2. 10. 2017. godine 4. sastanak - 6. 12. 2017. godine

Fotografija 7. Okrugli sto u Banjoj Luci, 18. 10. 2018.

Fotografija 8. Okrugli sto u Mostaru, 15. 11. 2017.

95. U izvještajnom periodu sljedeće kompanije su predstavile svoje proizvode i usluge članovima Ad hoc radne grupe: Smartmatic²⁴, Dominion Voting Systems²⁵, Smart System Solution²⁶, Lanaco²⁷, QSS²⁸, Muehlbauer²⁹ i Cor Net³⁰.
96. Prvi šestomjesečni izvještaj Ad hoc Radne grupe za izvršenje zaključka broj 3 sa 108. sjednice Vijeća ministara BiH – nastavak praćenja inovacija u oblasti informatičkih i komunikacionih tehnologija primjenjivih u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini za period juli – decembar 2017. godine je dostavljen Ministarstvu komunikacija i prometa BiH dana 14. 12. 2017. godine na daljnju proceduru.
97. Na osnovu prethodne analize, uzevši u obzir socijalno-ekonomski i obrazovni status birača u Bosni i Hercegovini, pozitivne prakse zemalja u okruženju i iz svijeta metodom eliminacije najkritičnijih rješenja, finansijski aspekt, konkurenciju na tržištu, brzinu tehnološke izvodljivost u BiH, obuku kadrova za rad s uređajima, vremenski aspekt, logički pristup, eliminaciju zloupotrebe, Ad hoc radna grupa je zaključila da je u ovom trenutku najbolja opcija za tehnološko unapređenje izbornog procesa u Bosni i Hercegovini postepeno uvođenje sistema glasanja sredstvima koja omogućavaju optičko skeniranje glasačkih listića.³¹

²⁴ Na sastanku Ad hoc radne grupe održanom 2. 10. 2017. godine u prostorijama CIK BiH, predstavnici internacionalne IT kompanije *Smartmatic* održali su prezentaciju članovima Ad hoc radne grupe i članovima Centralne izborne komisije BiH. Od proizvoda kompanije predstavljani su SAES-1800plus optički skener, A4-500 mašina za elektronsko glasanje, a demonstriran je i uređaj za registraciju i identifikaciju birača VIU-800. Također, predstavljen je i *Smartmaticov* softver EMS (Election Management System), odnosno Sistem za upravljanje izborima.

²⁵ Dominion Voting je kanadska kompanija sa sjedištem u Torontu i predstavništva u Kaliforniji, Koloradu, Teksasu, Njujorku i Beogradu. Članovi Radne grupe posjetili su ovu kompaniju u Beogradu, gdje je predstavništvo kompanije za Evropu, kako bi se upoznali s proizvodima i uslugama kompanije. Dominion Voting je vodeća kompanija u oblasti automatizovanih izbornih sistema. Predstavljena su tehnološka rješenja kompanije za olakšano provođenje izbornog procesa. Predstavnici kompanije Dominion Voting, upoznali su članove Ad hoc radne grupe sa resursima, iskustvima i uspješno realizovanim izbornim procesima širom svijeta, kao i sa svim proizvodima koje ova kompanija ima u svojoj ponudi. Naglasili su fleksibilnost u prilagođavanju zahtjevima svakog pojedinačnog korisnika njihovim sistemima i sposobnost da brzo i tačno odgovore na specifičnosti izbornog procesa.

²⁶ Kompanija *Smart System Solution*, Istočno Sarajevo, predstavila je sistema za elektronsko glasanje DVS-3s u okviru okruglog stola pod nazivom „Digitalizacija izbornog procesa u Bosni i Hercegovini” koji je održan u Sarajevu 4. 11. 2017. godine, te u Mostaru 15. 11. 2017. godine u organizaciji Vanjskotrgovinske komore BiH, Centralne izborne komisije BiH i Ministarstva komunikacija i prometa BiH. Sistem elektronskog glasanja DVS-3s domaći proizvod, razvijen prema izbornom sistemu Bosne i Hercegovine, s ciljem pojednostavljivanja izbornog procesa, minimizacije uticaja ljudskog faktora na izborni proces, prevencije izbornih nepravilnosti i smanjenja ukupnih troškova.

²⁷ Na okruglom stolu održanom u Banjoj Luci 18. 10. 2017. godine predstavila se IT kompanija *Lanaco* iz Banje Luke koja kreira inovativna rješenja. U centru pažnje nalazi se klijent i kompanija se prilagođava klijentovim specifičnim zahtjevima. Na kraju svakog projekta klijent dobija funkcionalno, jednostavno i sveobuhvatno rješenje.

²⁸ Na okruglom stolu održanom u Sarajevu 4. 10. 2017. godine predstavila se kompanija *QSS* Sarajevo koja je vodeća IT kompanija za Cloud, razvoj softvera i sistemske integracije u jugoistočnoj Evropi.

²⁹ Na okruglom stolu održanom u Banjoj Luci 18. 10. 2017. godine predstavila se i kompanija *Muehlbauer*, jedna od vodećih kompanija na globalnom tržištu u domenu: dijelova i sistema, Semiconductor Related proizvoda, Document Solution Related proizvoda, Security rješenja itd. Ova kompanija proizvodi visoko precizne mašine i dijelove koji su zastupljeni u visoko sigurnosnim područjima, kao što je autoindustrija, medicina, avioindustrija. Kompanija je vodeći globalni lider u sektoru sigurnosnih rješenja. *Muehlbauer* posjeduje više softverskih i hardverskih rješenja za upravljanje izbornim procesima. U zavisnosti od potreba i trenutno dostupnih sistema, njihova rješenja mogu biti korištena u potpunosti ili djelimično (samo određene komponente). *Muehlbauer* rješenja mogu koristiti postojeće baze podataka što omogućava lakše prilagođavanje postojećim procedurama i zakonskim regulativama.

³⁰ Na okruglom stolu održanom u Mostaru 15. 11. 2017. godine predstavila se IT kompanija *Cor Net* koja je osnovana 2014. godine u Mostaru. Glavna djelatnost kompanije je izrada gotovih softverskih te rješenja po narudžbi.

³¹ Prvi šestomjesečni izvještaj Ad hoc radne grupe za izvršenje zaključka broj 3 sa 108. sjednice Vijeća ministara BiH (period juli – decembar 2017.) str. 18.

1.2.1.2. Ad hoc radna grupa za realizaciju zaključka broj 4

98. Za članove Ad hoc radne grupe za izvršenje zaključka broj 4 sa 108. sjednice Vijeća ministara BiH – aktivnosti neophodne za izradu tačnog Centralnog biračkog spiska, uključujući i izvode iz Centralnog biračkog spiska za glasanje građana Bosne i Hercegovine s biračkim pravom koji borave van Bosne i Hercegovine imenovani su dr. Ahmet Šantić i Vlado Rogić, članovi Centralne izborne komisije BiH, Stela Šunjić, Ministarstvo vanjskih poslova BiH, Fehma Kalkan, Ministarstvo civilnih poslova BiH, i Predrag Sančanin, Agencija za identifikacione dokumente, evidencije i razmjenu podataka BiH (IDDEEA). Za predsjedavajućeg Ad hoc radne grupe izabran je dr. Ahmet Šantić, a za zamjenika predsjedavajućeg Vlado Rogić, članovi Centralne izborne komisije BiH.
99. Tokom šest mjeseci rada Ad hoc radna grupa je održala četiri sastanka³² na kojima su identifikovani izazovi u oblasti registracije birača i vođenja Centralnog biračkog spiska s posebnim naglaskom na: redovno održavanje aplikacija vezanih za registraciju birača i vođenje Centralnog biračkog spiska; otežanu obradu prijava za registraciju birača izvan BiH iz razloga što se zadnju sedmicu prije zaključivanja Centralnog biračkog spiska za glasanje izvan BiH dostavi dvije trećine prijava; provjeru autentičnosti prijava za glasanje izvan BiH i saradnja preko Ministarstva vanjskih poslova BiH sa zemljama domaćinima radi provjera adresa osoba koje su se prijavile za glasanje; pristup elektronskoj evidenciji državljana koji su se odrekli državljanstva radi provjera podataka za navedene osobu u Centralnom biračkom spisku, kao i za osobe kojima je vraćeno državljanstvo; pristup elektronskim evidencijama matičnim knjigama umrlih koje se vode pri nadležnim institucijama; poništavanje prebivališta kod provjera istog od strane nadležnog ministarstva unutrašnjih poslova; određivanje biračkih mjesta za ulice u kojima nisu numerisani kućni brojevi ili imaju oznaku BB; dostavljanje podataka od nadležnih organa za raseljena lica i izmjena podataka.
100. Ad hoc radna grupa je pripremila šestomjesečni izvještaj sa analizom problema s prijedlogom zaključaka te isti dostavila Ministarstvu civilnih poslova BiH; Ministarstvu vanjskih poslova BiH i IDDEEA na usaglašavanje i dostavljanje Vijeću ministara BiH³³.

1.2.1.3. Ad hoc radna grupa za realizaciju Zaključka broj 5

101. Ad hoc radna grupa za pripremu preporuka i prijedloga mjera na izradi tačnog i ažurnog biračkog spiska za raseljena lica, u saradnji s ostalim organima u sastavu Stjepan Mikić, Novak Božičković, članovi Centralne izborne komisije BiH, Nermina Džepar-Ganibegović, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Amira Mašović, Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica, Drago Vuleta, zamjenik ministra, Ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica Republike Srpske, i predstavnici Odjeljenja za raseljena lica, izbjeglice i stambena pitanja Vlade Brčko distrikta BiH, je tokom izvještajnog perioda održala dva sastanka u prostorijama Centralne izborne komisije BiH, i to: 6. 9. 2017. i 14. 11. 2017. godine.
102. Prethodne aktivnosti koje su preduzete na uspostavljanju tačnih podataka izbjeglih i raseljenih osoba su uključivale: izvršena je analiza dostavljenih podataka o nedostacima i nepotpunim podacima kod raseljenih lica; izvršen je obilazak općina i kantona u Federaciji BiH s ciljem prikupljanja svih relevantnih podataka, odnosno „snimanja“ stanja na terenu; dat je nalog da se uočeni nedostaci provjere (neusklađenosti zbog promjene prezimena nakon udaje, lica čija

³² 12.9.2017; 26.9.2017; 19.10.2017. i 7.11.2017. godine. Svi sastanci su održani u sjedištu Centralne izborne komisije BiH.

³³ Akt broj: 06-1-50-2-913-26/17 od 11. 1. 2018. godine

je godina rođenja 1914–1917., u smislu evidentiranja smrti, razlike u datumu, mjesecu ili godini rođenja, itd.).

103. U šestomjesečnom izvještaju Ad hoc radne grupe (akt broj: 06-1-50-2-981-4/17 od 14. 12. 2017.) koji je dostavljen u daljnju proceduru Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH koje koordinira aktivnosti, navode se identifikovani problemi vezani za nadležnosti u ovoj oblasti, uzroci neažurnosti podataka i daje prijedlog zaključaka za unaprijeđenje tačnosti i ažurnosti biračkog spiska za raseljena lica.

1.2.1.4. Ad hoc radna grupa za realizaciju zaključka broj 9

104. Ad hoc radna grupa za realizaciju zaključka broj 9 u izvještajnom periodu nije imala aktivnosti jer je ista zadužena da nakon usvajanja Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i akcijskog plana za provođenje Strategije od strane Parlamentarne skupštine BiH, u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH predloži model osiguranja sredstava potrebnih za provedbu iste.

1.3. Provođenje posrednih izbora³⁴

1.3.1. Posredni izbori za Gradsko vijeće Grada Sarajeva i Skupštinu Grada Istočno Sarajevo

105. Centralna izborna komisija BiH, u skladu s članom 2.9 stav (1) tačka 6. Izbornog zakona BiH, potvrđuje i ovjerava kandidatske liste i kandidate za sve nivoe neposrednih i posrednih izbora u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih Izbornim zakonom BiH. Centralna izborna komisija BiH, u skladu s članom 2.9 stav (1) tačka 9. Izbornog zakona BiH, utvrđuje i potvrđuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih Izbornim zakonom BiH, ovjerava da su ti izbori provedeni u skladu s ovim zakonom i objavljuje rezultate svih neposrednih i posrednih izbora obuhvaćenih ovim zakonom.

1.3.2. Izbor vijećnika u Gradsko vijeće Grada Sarajeva

106. Način izbora vijećnika Gradskog vijeća Grada Sarajeva utvrđen je članom 13.10 i 13.5 Izbornog zakona BiH³⁵, članom 22. i 23. Statuta Grada Sarajeva³⁶ i Poglavljem VIII. Uputstva o postupku provođenja posrednih izbora za organe vlasti u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih Izbornim zakonom BiH (u daljnjem tekstu: Uputstvo)³⁷. Grad Sarajevo čine sljedeće općine: Stari Grad Sarajevo, Centar Sarajevo, Novo Sarajevo, Novi Grad Sarajevo.
107. Većina aktivnosti vezanih za provođenje posrednih izbora je provedena u 2016. godini nakon održavanja konstituirajućih sjednica općinskih vijeća općina koje čine Grad Sarajevo³⁸. Centralna izborna komisija BiH ovjerala je ukupno **36** kandidatskih listi sa **112** kandidata za izbor vijećnika u Gradsko vijeće Grada Sarajeva.

³⁴ Posredni izbori su detaljno obrazloženi u Izvještaju o provođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH u 2016. godini, str. od 65 do 70

³⁵ „Službeni glasnik BiH“, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16

³⁶ „Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 12/98, 14/98. 25/05, 23/08 i 32/08

³⁷ „Službeni glasnik BiH“, broj: 38/14 i 90/16

³⁸ Općinsko vijeće Stari Grad Sarajevo konstituirajuća sjednica održana 16. 11. 2016. godine; Općinsko vijeće Centar Sarajevo, 16. 11. 2016. godine; Općinsko vijeće Novo Sarajevo, 30. 11. 2016. godine; Općinsko vijeće Novi Grad Sarajevo, 30. 11. 2016. godine.

108. Na osnovi utvrđenih rezultata posrednih izbora provedenih u vezi s članom 13.10 Izbornog zakona BiH u općinskim vijećima Stari Grad Sarajevo, Novi Grad Sarajevo, Centar Sarajevo i Novo Sarajevo za Gradsko vijeće Grada Sarajeva, Centralna izborna komisija BiH je na 4. sjednici, održanoj 26. 1. 2017. godine, donijela Odluku o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Gradsko vijeće Grada Sarajeva. U Gradsko vijeće Grada Sarajeva izabrani su sljedeći vijećnici:
- **vijećnici iz Općinskog vijeća Stari Grad Sarajevo:** Skaka Abdulah, Talić Adnan, Miladin Almedin, Stojnić Dado, Dodik Vedran, Handžić Vibor i Simonović Srđan;
  - **vijećnici iz Općinskog vijeća Centar Sarajevo:** Fazlić Samir, Katica Velija, Srna Sead, Uk Nihad, Grebović Nuko, Dreković Tea i Lazović Miro;
  - **vijećnici iz Općinskog vijeća Novo Sarajevo:** Bahtanović Hazim, Srdić Srđan, Peleš Stroil Barbara, Živanović Miroslav, Gavrić Igor, Hafizović Reuf i Omukić Snežana;
  - **vijećnici iz Općinskog vijeća Novi Grad Sarajevo:** Gabela Edina, Velić Lana, Fijuljanin Sanela, Peštek Enes, Biber Bajro, Vukadin Toni i Jurić Mira.
109. U periodu nakon donošenja odluke o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata u Gradskom vijeću Grada Sarajeva, bile su dvije izmjene u smislu prestanaka mandata zbog ostavke i dodjele sljedećem kandidatu s liste. U Gradskom vijeću Grada Sarajeva utvrđen je prestanak mandata za sljedeće vijećnike: Abdulah Skaka³⁹ i Peštek Enes⁴⁰.

1.3.3. Izbor odbornika u Skupštinu Grada Istočno Sarajevo

110. Način izbora odbornika u Skupštinu Grada Istočno Sarajevo utvrđen je članom 13.10 i 13.5 Izbornog zakona BiH⁴¹, Izbornim zakonom Republike Srpske⁴², članom 21. i 30. Statuta Grada Istočno Sarajevo⁴³ i Poglavljem VII. Uputstva o postupku provođenja posrednih izbora za organe vlasti u Bosni i Hercegovini obuhvaćenih Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Uputstvo)⁴⁴. Grad Istočno Sarajevo čine sljedeće općine: Istočno Novo Sarajevo, Istočna Ilidža, Pale, Sokolac, Trnovo i Istočni Stari Grad.
111. Većina aktivnosti u vezi s provođenjem posrednih izbora za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo je provedena u 2016. godini nakon održavanja konstituirajućih sjednica skupština općina koje čine Grad Istočno Sarajevo.
112. Centralna izborna komisija BiH ovjerila je ukupno **39** kandidatskih listi sa **114** kandidata za izbor odbornika u Skupštinu Grada Istočno Sarajevo.
113. U izvještajnom periodu, a na osnovi posrednih izbora provedenih u skupštinama općina za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo Centralna izborna komisija BiH je u 2017. godini dana 2. 2. 2017. godine donijela Odluku o utvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata iz Skupštine općine Istočna Ilidža za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo, kojom je dodijeljeno ukupno šest (6) mandata, dok su odluke o utvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za pet preostalih skupština općina donesene u 2016. godini.⁴⁵

³⁹ Odluka broj: 06-1-07-1-26/17 od 16. 2. 2017. godine

⁴⁰ Odluka broj: 06-1-07-1-299/17 od 11. 10. 2017. godine

⁴¹ „Službeni glasnik BiH“, br. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16

⁴² „Službeni glasnik RS“, br. 34/02, 35/03, 24/04, 19/05 i 24/12

⁴³ „Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, br. 20/05

⁴⁴ „Službeni glasnik BiH“, broj 38/14 i 90/16

⁴⁵ Posredni izbori za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo iz skupština općina koje čine Grad Istočno Sarajevo provedeni su kako slijedi: iz Skupštine općine Sokolac 16. 12. 2016. godine; iz Skupštine općine Pale 7. 12. 2016. godine; iz

114. Na osnovi utvrđenih rezultata posrednih izbora provedenih u vezi s članom 13.10 Izbornog zakona BiH u skupštinama općina Istočno Novo Sarajevo, Istočna Ilidža, Pale, Sokolac, Trnovo i Istočni Stari Grad za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo, Centralna izborna komisija BiH je na 8. sjednici, održanoj 9. 2. 2017. godine, donijela Odluku o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata za Skupštinu Grada Istočno Sarajevo. U Skupštinu Grada Istočno Sarajevo izabrani su sljedeći odbornici:

- **odbornici iz Skupštine općine Pale:** Škipina Damjan, Gluhović Zoran, Simović Miroslav, Blagojević Nikola, Lučić Vladimir, Pejović Bojan, Koprivica Mladen i Madžgalj Milan;
- **odbornici iz Skupštine općine Sokolac:** Čolović Mirko, Vučetić Danko, Golijan Jovan, Kosorić Žarko, Borovčanin Milomir i Samardžija Nenad;
- **odbornici iz Skupštine općine Istočni Stari Grad:** Dragaš Dubravka, Kosmajac Željko i Plakalović Njegoš;
- **odbornici iz Skupštine općine Istočno Novo Sarajevo:** Popić Nebojša, Trifković Nataša, Nešić Rade, Glavaš Aleksandar i Jovančić Vedran;
- **odbornici iz Skupštine općine Trnovo:** Mulaosmanović Behija, Lučić Nemanja i Bjelica Miroslav;
- **odbornici iz Skupštine općine Istočna Ilidža:** Lučić Miroslav, Četković Daniela, Ljuboje Darko, Šehovac Goran, Šešlija Nebojša i Radovanović Vinko.

115. U periodu nakon donošenja odluke o potvrđivanju rezultata posrednih izbora i dodjeli mandata u Skupštini Grada Istočno Sarajevo, ukupno su bile četiri izmjene u smislu prestanaka mandata i dodjele sljedećem kandidatu s liste zbog ostavke u Skupštini Grada Istočno Sarajevo. U Skupštini Grada Istočno Sarajevo utvrđen je prestanak mandata za sljedeće odbornike: Kosorić Žarko⁴⁶, Vučetić Danko⁴⁷, Koprivica Mladen⁴⁸ i Popić Nebojša⁴⁹.

1.4. Provođenje prijevremenih izbora za načelnike općina

116. U 2017. godini provedeni su prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo (RS) i za načelnika Općine Glamoč.

1.4.1. Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo

117. Nakon prestanka mandata načelnika Općine Trnovo zbog smrti, Centralna izborna komisija BiH je na svojoj sjednici održanoj 27. 7. 2017. godine donijela Odluku o raspisivanju i održavanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo, Uputstvo o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo i neophodne akte za provedbu prijevremenih izbora. Navedenom odlukom je utvrđen datum održavanja prijevremenih izbora 24. 9. 2017. godine, te su navedenim uputstvom utvrđeni rokovi za realizaciju svih neophodnih izbornih aktivnosti.

Skupštine općine Istočno Novo Sarajevo 29. 12. 2016. godine; iz Skupštine općine Istočni Stari Grad provedeni su dana 16. 12. 2016. godine; iz Skupštine općine Trnovo 16. 12. 2016. godine i iz Skupštine općine Istočna Ilidža 30. 1. 2017. godine.

⁴⁶ Odluka broj: 06-1-07-1-47/17 od 2. 3. 2017. godine

⁴⁷ Odluka broj: 06-1-07-1-56/17 od 23. 3. 2017. godine

⁴⁸ Odluka broj: 06-1-07-1-69/17 od 5. 4. 2017. godine

⁴⁹ Odluka broj: 06-1-07-1-70/17 od 13. 4. 2017. godine

118. U skladu s članom 2.9 i Poglavljem IV. Izbornog zakona BiH – Ovjera i kandididovanje za izbore, Pravilnikom o načinu provjere potpisa podrške i obrasci za ovjeru političkih subjekata za učestvovanje na neposrednim izborima u Bosni i Hercegovini, i odredbama Poglavlja I. - Prijevremeni izbori, Pravilnika o načinu provođenja izbora u Bosni i Hercegovini, Centralna izborna komisija BiH je ovjerala političke subjekte te kandidatske liste i kandidate za učešće na prijevremenim izborima za načelnika Općine Trnovo kako slijedi: ovjerene su dvije političke stranke i dva kandidata.
119. Odlukom o zaključivanju i potvrđivanju izvoda iz Centralnog biračkog spiska za prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo sa stanjem na dan 4. 9. 2017. godine u 24 sata, utvrđen je ukupan broj birača upisanih u izvode iz Centralnog biračkog spiska za prijevremene izbore. Ukupan broj birača upisanih u izvode iz Centralnog biračkog spiska je bio 1.409 od čega 1.352 birača za glasanje na redovnim biračkim mjestima i na biračkom mjestu za glasanje lično i 57 birača koji glasaju izvan Bosne i Hercegovine.
120. S obzirom da Centralna izborna komisija BiH nije dala saglasnost na imenovanje dva redovna člana Općinske izborne komisije Trnovo, s ciljem pravovremene pripreme prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo Centralna izborna komisija BiH je imenovala dva prethodna člana Općinske izborne komisije Trnovo za zamjenske članove i to do potvrđivanja rezultata prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo.
121. Centralna izborna komisija BiH akreditirala je ukupno 14 izbornih posmatrača, za posmatranje prijevremenih izbora za općinskog načelnika u osnovnoj izbornoj jedinici Trnovo i to: 10 posmatrača u ime jednog akreditiranog udruženja i četiri posmatrača u ime dva akreditirana politička subjekta.
122. Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo održani su dana 24. 9. 2017. godine, na ukupno 4 redovna biračka mjesta, jedno biračko mjesto za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima i jedno putem mobilnog tima. Centralna izborna komisija BiH je u skladu s odredbom člana 2.9 stav (1) Izbornog zakona BiH, imenovala ovlaštenog službenika Centralne izborne komisije BiH za koordiniranje i nadgledanje rada u Općinskoj izbornoj komisiji Trnovo.
123. Centralna izborna komisija BiH je dana 5. 10. 2017. godine donijela odluku o potvrđivanju rezultata prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo, kojom je za načelnika Općine Trnovo izabran Gagović Dragomir, kandidat političkog subjekta Savez nezavisnih socijaldemokrata – SNSD.

1.4.2. Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč

124. Nakon prestanka mandata načelnika Općine Glamoč zbog smrti, Centralna izborna komisija BiH je na svojoj sjednici održanoj 26. 10. 2017. godine donijela Odluku o raspisivanju i održavanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč, Uputstvo o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč i neophodne akte za provedbu prijevremenih izbora. Navedenom odlukom je utvrđen datum održavanja prijevremenih izbora 17. 12. 2017. godine, te su navedenim uputstvom utvrđeni rokovi za realizaciju svih neophodnih izbornih aktivnosti.

125. Za učešće na prijevremenim izborima za načelnika Općine Glamoč Centralna izborna komisija BiH ovjerila je političke subjekte te kandidatske liste i kandidate kako slijedi: 7 političkih stranaka, jednog nezavisnog kandidata i jednu koaliciju. Ukupno je ovjereno 7 kandidata.
126. Odlukom o zaključivanju i potvrđivanju izvoda iz Centralnog biračkog spiska za prijevremene izbore za načelnika Općine Glamoč sa stanjem na dan 27. 11. 2017. godine u 24 sata, utvrđen je ukupan broj birača upisanih u izvode iz Centralnog biračkog spiska za prijevremene izbore. Ukupan broj birača upisanih u izvode iz Centralnog biračkog spiska je bio 4.412 od čega 4.091 birač za glasanje na redovnim biračkim mjestima i na biračkom mjestu za glasanje lično i 321 birač koji glasaju izvan Bosne i Hercegovine.
127. S obzirom da nije okončana procedura imenovanja redovnog člana Općinske izborne komisije Glamoč, s ciljem pravovremene pripreme prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč Općinsko vijeće Glamoč je imenovalo zamjenskog člana i to do potvrđivanja rezultata prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč.
128. Za posmatranje prijevremenih izbora za općinskog načelnika u osnovnoj izbornoj jedinici Glamoč Centralna izborna komisija BiH akreditirala je ukupno 18 izbornih posmatrača, i to: 17 posmatrača u ime jednog akreditiranog udruženja i jednog posmatrača u ime jednog akreditiranog političkog subjekta.
129. Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč održani su na 9 redovnih biračkih mjesta (biračko mjesto za glasanje lično je pridruženo biračkom mjestu 085A003), jednom biračkom mjestu za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima i putem jednog mobilnog tima. Centralna izborna komisija BiH je u skladu s odredbom člana 2.9 stav (1) Izbornog zakona BiH, imenovala ovlaštenog službenika Centralne izborne komisije BiH za koordiniranje i nadgledanje rada u Općinskoj izornoj komisiji Glamoč.
130. Centralna izborna komisija BiH je dana 26. 12. 2017. godine donijela odluku o potvrđivanju rezultata prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč, kojom je za načelnika Općine Glamoč izabran Radivojša Nebojša, kandidat političkog subjekta Savez nezavisnih socijaldemokrata – SNSD.

1.5. Vođenje Centralnog biračkog spiska

1.5.1. Redovni poslovi ažuriranja Centralnog biračkog spiska

131. Postupak vođenja Centralnog biračkog spiska i upisa birača propisan je poglavljem 3. Izbornog zakona BiH – Birački spisak, te Pravilnikom o vođenju Centralnog biračkog spiska. Centralni birački spisak je evidencija o državljanima BiH koji imaju biračko pravo u skladu s Izbornim zakonom BiH i formira se, vodi i koristi za potrebe organizacije i provođenja izbora u skladu sa zakonom, za provođenje referendumu, za provođenje opoziva izabranog funkcionera i izbore organa lokalne samouprave u skladu sa zakonom.
132. Centralni birački spisak je jedinstven, stalan i redovno se ažurira. U skladu s Jedinstvenom metodologijom i programom obrade i vođenja evidencije Centralnog biračkog spiska, čiji potpisnici su Centralna izborna komisija BiH i IDDEEA, IDDEEA vrši redovan presjek stanja Centralnog biračkog spiska svakog prvog ponedjeljka u mjesecu te ga dostavlja Centralnoj izornoj komisiji BiH, a koja vrši generisanje i obradu dostavljenih podataka, pripremu izvještaja o broju birača upisanih u Centralni birački spisak, te navedene podatke koristi i

obrađuje u skladu sa zakonskom nadležnosti i službenom svrhom. U skladu s navedenim, aktivnosti u 2017. godini su uključivale kontinuirane poslove redovnog mjesečnog ažuriranja Centralnog biračkog spiska.

133. Prema sačinjenim mjesečnim presjecima stanja Centralnog biračkog spiska, pregled broja birača upisanih u Centralni birački spisak za 2017. godinu je sljedeći:

Tabela 1. Broj upisanih birača u Centralni birački spisak

Mjesec	Datum	Redovni birači	Birači koji glasaju u odsustvu	Birači koji glasaju lično	Birači koji glasaju putem pošte	Ukupno
Januar	3.1.2017	3.274.259	10.469	8.448	65.380	3.358.556
Februar	6.2.2017	3.273.668	10.443	8.443	65.346	3.357.900
Mart	6.3.2017	3.273.980	10.427	12.037	65.328	3.361.772
April	3.4.2017	3.273.973	10.426	12.031	65.306	3.361.736
Maj	2.5.2017	3.274.652	10.413	12.018	65.283	3.362.366
Juni	5.6.2017	3.274.962	10.413	12.003	65.258	3.362.636
Juli	3.7.2017	3.276.601	10.414	11.991	65.244	3.364.250
August	7.8.2017	3.278.869	10.407	11.966	65.220	3.366.462
Septembar	4.9.2017	3.282.202	10.396	11.928	65.255	3.369.781
Oktobar	5.10.2017	3.284.459	8.781	11.918	65.217	3.370.375
Novembar	6.11.2017	3.284.916	10.356	11.911	65.174	3.372.357
Decembar	4.12.2017	3.284.457	10.359	11.904	65.194	3.371.914

134. Prema posljednjem presjeku stanja Centralnog biračkog spiska od 4. 12. 2017. godine broj upisanih birača u Centralni birački spisak bio je veći za 13.358 u odnosu na broj upisanih birača na dan 3. 1. 2017. godine.
135. Pored navedenog, Centralna izborna komisija BiH vodi i posebne evidencije o licima kojim je po osnovu zakona oduzeto pravo glasa te vrši ažuriranje biračkog prava u Centralnom biračkom spisku, i to za: a) lica koja su pravosnažnom odlukom nadležnog organa lišena potpune poslovne sposobnosti, b) lica koja imaju smetnju iz člana 1.6, 1.7 i 1.7a Izbornog zakona BiH (povrede humanitarnog prava).
136. U prethodnim godinama, a po zahtjevu Centralne izborne komisije BiH, uspostavljena je praksa kontinuiranog dostavljanja rješenja o oduzimanju/vraćanju poslovne sposobnosti od nadležnih sudova u Federaciji BiH i Republici Srpskoj prema Centralnoj izbornoj komisiji BiH, u svrhu pravovremenog ažuriranja Centralnog biračkog spiska. U 2017. godini Centralnoj izbornoj komisiji BiH je dostavljeno ukupno 95 rješenja koja se odnose na poslovnu sposobnost te su navedeni podaci obrađeni u evidenciji Centralnog biračkog spiska.
137. Redovne aktivnosti na ažuriranju Centralnog biračkog spiska obuhvatile su i provjeru podataka o ispisu iz državljanstva BiH, a na osnovu rješenja o ispisu iz državljanstva BiH koja redovno dostavlja Ministarstvo civilnih poslova BiH, Sektor za državljanstva. U 2017. godini dostavljeno je ukupno 3.305 rješenja o ispisu i promjenama u rješenjima o državljanstvu BiH te je izvršena provjera dostavljenih podataka u Centralnom biračkom spisku.

138. U skladu s nadležnošću o vođenju posebnih evidencija Centralnog biračkog spiska, a u vezi s odredbom člana 1.6, 1.7 i 1.7a Izbornog zakona BiH, Centralna izborna komisija BiH je na osnovu podataka dostavljenih od nadležnih organa o licima koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili se nisu povinovali naredbi da se pojave pred sudom zbog ozbiljnih povreda humanitarnog prava, u izvještajnom periodu donijela 21 odluku kojima je utvrđeno da lice neće biti upisano u Centralni birački spisak dok se nalazi na izdržavanju kazne zatvora ili da će ova odluka biti osnov za brisanje lica iz Centralnog biračkog spiska, u slučajevima kada je lice upisano u Centralni birački spisak. Navedeni podaci su ažurirani u evidencijama Centralnog biračkog spiska.
139. Centralna izborna komisija BiH je u izvještajnom periodu donijela 33 odluke kojim je utvrđeno da se lice upisuje u Centralni birački spisak, u skladu s odredbom člana 1.7 Izbornog zakona BiH, zbog isteka izdržavanja kazne zatvora izrečene zbog povreda humanitarnog prava. Navedeni podaci su ažurirani u evidencijama Centralnog biračkog spiska.
140. U okviru redovnih aktivnosti izdato je na zahtjev pet uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije Centralnog biračkog spiska u svrhu regulisanja socijalno-statusnih pitanja.
141. Redovne aktivnosti na vođenju Centralnog biračkog spiska su uključivale i ažuriranje prispjelih podataka o izmjeni adresa za birače koji borave u inostranstvu, prijem prijave za upis birača koji borave u inostranstvu u Centralni birački spisak, te usmena i pisana korespondencija u vezi s glasanjem izvan zemlje.

1.5.2. Aktivnosti na organizovanju i provođenju prijevremenih izbora za načelnike Općina Trnovo (RS) i Glamoč

142. Aktivnosti na organizovanju i provođenju prijevremenih izbora za načelnika Općina Trnovo i Glamoč uključile su i poslove iz djelokruga evidencije Centralnog biračkog spiska. Po pitanju birača izvan BiH, aktivnosti su uključile sljedeće: pripremu prijavnih obrazaca za registraciju birača izvan BiH, postavljanje istih na internet stranicu Centralne izborne komisije BiH, dostavu obavijesti i prijavnih obrazaca Ministarstvu vanjskih poslova BiH na daljnju distribuciju i informisanje državljana BiH putem DKP-a, te izradu i ažuriranje baze podataka o biračima izvan BiH. Po isteku roka za podnošenje prijave za glasanje putem pošte, Centralna izborna komisija BiH je donijela i na svojoj internet stranici objavila Odluku o utvrđivanju i objavi broja birača za glasanje izvan BiH za prijevremene izbore za načelnika općina Trnovo i Glamoč, a ovim biračima su po okončanju postupaka kandidature i štampe izbornog materijala, dostavljeni birački paketi za glasanje putem pošte.
143. U okviru priprema za održavanje prijevremenih izbora, IDDEEA je po zahtjevu Centralne izborne komisije BiH, u terminima utvrđenim Uputstvom o rokovima izbornih aktivnosti za prijevremene izbore za načelnike općina Trnovo i Glamoč, dostavljala presjeke Centralnog biračkog spiska, koji su obrađivani u Centralnoj izbornoj komisiji BiH (ukupno 3 termina).
144. U skladu sa zakonskom obavezom, političkim subjektima koji su ovjereni za učešće na prijevremenim izborima i kojima je ovjerena kandidatska lista, po zahtjevu su osigurani izvodi iz Centralnog biračkog spiska za izbornu jedinicu u kojoj su učestvovali na prijevremenim izborima.
145. Nakon donošenja odluka Centralne izborne komisije BiH o zaključivanju i potvrđivanju broja birača upisanih u Centralni birački spisak za prijevremene izbore za načelnika općina Trnovo

i Glamoč, izvršeno je generisanje i štampa izvoda iz Centralnog biračkog spiska po biračkim mjestima i dostava istih prema općinskoj izbornoj komisiji u utvrđenim rokovima.

1.5.3. Aktivnosti na pripremi izbora za organe lokalne uprave i samouprave

146. Centralni birački spisak se formira, vodi i koristi, između ostalog, i za potrebe izbora organa lokalne samouprave u skladu sa zakonom, pri čemu Centralna izborna komisija BiH utvrđuje izvod iz Centralnog biračkog spiska za provedbu ovih izbora.
147. U izvještajnom periodu u 49 općina i gradova u BiH održani su izbori za organe lokalne samouprave/savjete mjesnih zajednica, odnosno: Han-Pijesak (05.03.), Trebinje (18. i 19.03.), Banja Luka i Prijedor (19.03.), Donji Vakuf (25.03.), Laktaši (26.03.) Lopare (02.04-23.04.), Srbac (02.04.), Nevesinje i Čajniče (09.04.), Kneževo (23.04-14.05), Ilidža, Visoko, Vukosavlje, Gacko, Ljubinje, Ribnik, Foča i Brod (23.04.), Breza (29.04.) Rudo (30.04.), Derventa i Pale (07.05.), Novi Grad (13.05.), Vogošća, Doboj–Istok, Rogatica i Krupa na Uni (14.05), Kladanj (20.05.), Kalinovik (21.05.), Oštra Luka, Prnjavor i Srebrenica (28.05.), Čelinac (18.06.), Hadžići (01.07.), Kakanj (02.07.), Stanari (09.07.), Tomislavgrad (16.07.), Mrkonjić-Grad i Ugljevik (24.09.), Jablanica (30.09.), Centar Sarajevo i Modriča (01.10.), Bosanski Petrovac (15.10-12.11.), Gradiška (15.10), Vlasenica (05.11.), Šamac (03.12.), Bihać (16. i 17.12) i Doboj (17.12.).
148. Za svake pojedinačne izbore Centralna izborna komisija BiH je svojom odlukom utvrdila izgled i sadržaj izvoda iz Centralnog biračkog spiska prema zadnjem presjeku stanja istog, kao i broj birača za konkretne izbore. Isti su dostavljeni nadležnom organu, poštujući odredbe Zakona o zaštiti ličnih podataka.

1.6. Koordinacija rada izbornih komisija

1.6.1. Popunjenost izbornih komisija, imenovanje i razrješenje članova izbornih komisija

149. U skladu s Odlukom o broju članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini, sve izborne komisije broje ukupno 559 članova. Na dan 12. 12. 2017. godine imenovano je ukupno 535 članova, odnosno u 14 izbornih komisija nedostaju 24 člana.
150. Centralna izborna komisija BiH je u izvještajnom periodu:
- razriješila dužnosti 65 članova izbornih komisija u 41 općini,
  - razriješila dužnosti 3 predsjednika izborne komisije u 3 općine na njihov lični zahtjev,
  - razriješila predsjednika i članove Gradske izborne komisije Bihać.
151. Centralna izborna komisija BiH nije dala prethodnu saglasnost za razrješenje predsjednika i članova izborne komisije (Bosanski Petrovac i Velika Kladuša).
152. Nadalje, Centralna izborna komisija BiH nije dala saglasnost na razrješenje članova u 4 izborne komisije (Banovići, Čapljina, Pale (FBiH) i Milići), jer članovima nije istekao mandat, te nije dala saglasnost u predmetu Općinske izborne komisije Derventa, jer je imenovani član povukao ostavku.
153. Centralna izborna komisija BiH je u izvještajnom periodu:
- imenovala 48 članova izbornih komisija u 27 općina,
  - imenovala 4 predsjednika izbornih komisija u 4 općine (Ključ, Srebrenica, Vogošća i Čajniče). Također, Centralna izborna komisija BiH je imenovala predsjednika Općinske

izborne komisije Odžak, s obzirom da to nije učinio nadležni organ duže od 1,5 godinu od imenovanja članova ove komisije.

154. Centralna izborna komisija BiH nije dala saglasnost za imenovanje 24 člana izbornih komisija, a najčešći razlog je bio da su imenovani članovi izbornih komisija kandidati za izbore (član 2.3 stav (1) tačka 4. Izbornog zakona BiH) ili nisu ispunjavali uvjete (član 2.2 stav (2) Izbornog zakona BiH), te da sastav izborne komisije nije bio u skladu s članom 2.14 stav (1) Izbornog zakona BiH.
155. Nadalje, Centralna izborna komisija BiH je po službenoj dužnosti imenovala 5 zamjenskih članova i predsjednika u 2 izborne komisije (Stolac i Trnovo (RS), zbog provođenja ponovljenih odnosno prijevremenih izbora) i dala saglasnost na imenovanje zamjenskog člana Općinske izborne komisije Glamoč, zbog provođenja prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč. Struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih komisija je data u narednim tabelama.

Tabela 2. Popis stanovništva iz 1991. godine

UKUPNO	HRVATI		BOŠNJACI		SRBI		OSTALI	
4.377.053	760.872	17,38%	1.902.956	43,48%	1.366.104	31,21%	347.121	7,93%

Tabela 3. Nacionalna struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih komisija

UKUPNO	HRVATI		BOŠNJACI		SRBI		OSTALI	
535	105	19,63%	199	37,20%	209	39,07%	22	4,11%

Tabela 4. Spolna struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih komisija

UKUPNO	MUŠKARCI		ŽENE	
535	275	51,40%	260	48,60%

Tabela 5. Kvalifikaciona struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih komisija

UKUPNO	VSS		VŠS		SSS		MR	
535	470	87,85%	51	9,53%	14	2,62%	0	0,00%

Tabela 6. Starosna struktura imenovanih članova općinskih/gradskih izbornih komisija

UKUPNO	Mlađi od 30 godina		Od 30 do 40 godina		Od 40 do 50 godina		Stariji od 50 godina	
535	188	35,14%	112	20,93%	130	24,30%	105	19,63%

156. Na postupak imenovanja članova izbornih povjerenstava Apelacionom odjeljenju Suda BiH izjavljeno je 17 žalbi, od čega je 16 žalbi Sud BiH odbio, a jednu (1) žalbu je uvažila Centralna izborna komisija BiH.
157. U postupku razrješenja i imenovanja Centralna izborna komisija BiH je redovno pratila istek mandata članovima izborne komisije i uputila: 35 urgencija za razrješenje članova općinskih izbornih komisija kojim je istekao mandat i zamjenskih članova i 36 urgencija za imenovanje nedostajućih članova izbornih komisija.
158. U izvještajnom periodu pripremljeno je 11 informacija o stanju popunjenosti izbornih komisija, s konkretnim prijedlozima kako bi se razrješenja i imenovanja vršila efikasno.
159. Urađena je i analiza i najčešćih grešaka koje prave organi nadležni za razrješenje i imenovanje članova izborne komisije te preporuke za njihovo otklanjanje. U tom cilju Centralna izborna komisija BiH je donijela novo Uputstvo o utvrđivanju kvalifikacija, broja, razrješenju i imenovanju i obuci članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, br. 57/17 i 60/17), kao i prateće smjernice - instrukcije, koje su dostavljene organima nadležnim za razrješenje i imenovanje članova izbornih komisija.

1.6.2. Izrada analize o radu izbornih komisija u 2016. godini

160. Odredbom člana 5. Uputstva o načinu rada i izvještavanja izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (broj: 05-1-02-2-628-1/16 od 26. 5. 2016. godine), utvrđeno je da je izborna komisija obavezna do 31. januara tekuće godine dostaviti Centralnoj izbornoj komisiji BiH izvještaj o radu, za prethodnu godinu i najmanje jednom mjesečno izvještavati Centralnu izbornu komisiju BiH prema obrascu (MIOROIJ).
161. S ciljem osiguranja potrebnih podataka o vršenju nadležnosti izbornih komisija, propisanih članom 2.13 Izbornog zakona BiH i jedinstvenog pristupa izradi izvještaja o radu za 2016. godinu, Centralna izborna komisija BiH je dostavila izbornim komisijama obrazac za izradu izvještaja i odredila rok za dostavu izvještaja⁵⁰. Također, od izbornih komisija je zatraženo da odgovore na sva pitanja iz obrasca, kako bi Centralna izborna komisija BiH imala sve potrebne podatke. Nakon dostave podataka urađena je sveobuhvatna analiza u 2017. godini koja je sadržavala presjek stanja o svakoj nadležnosti izborne komisije, zaključke i preporuke za poboljšanje rada izbornih komisija. Analiza je predstavljena na Konferenciji „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije“ i publikovana u konferencijskoj brošuri.⁵¹
162. Zbog uočenih propusta u radu pojedinih izbornih komisija, Centralna izborna komisija BiH je od svih izbornih komisija zatražila dostavu podataka o stanju arhive izbornih komisija od 1996. godine, kao i o podacima koje su izborne komisije dužne trajno čuvati. U toku je obrada podataka iz upitnika koje je dostavilo 114 izbornih komisija. Također, upute za uređenje i korištenje arhive su dostavljene svim izbornim komisijama.
163. Prema dostavljenim informacijama izbornih komisija, sve izborne komisije u Bosni i Hercegovini su uradile finansijske planove za 2018. godinu i dostavile ih nadležnim službama u općinama/gradovima za pripremu budžeta općine/grada za 2018. godinu, što je rezultat pravovremeno poduzetih aktivnosti Centralne izborne komisije BiH (juni – novembar 2017. godine). U tu svrhu urađeno je 8 akata, uključujući i nacrt finansijskog plana, te obrađeni

---

⁵⁰ Akt broj: 06-1-07-1-1836-1/16 od 23. 12. 2016. godine

⁵¹ Brošura „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije“ http://www.izbori.ba/Documents/2017/N_L_2017/Naucene_lekcije_bhs.pdf

podaci iz cca 170 povratnih informacija od 143 izborne komisije. Također, pripremljeno je 9 informacija o osiguranju sredstava za provođenje Općih izbora 2018. godine, s konkretnim prijedlozima. Problem osiguranja finansijskih sredstava jedino je istakla načelnica Općine Novo Goražde.⁵²

1.7. Implementacija izbornih rezultata

1.7.1. Prestanci i dodjele mandata

164. U 2017. godini po pitanju utvrđivanja prestanaka mandata izabranim članovima tijela vlasti kojim mandat dodjeljuje Centralna izborna komisija BiH i dodjele mandata sljedećim kvalifikovanim kandidatima, odbijanja mandata i dodjele mandata sljedećim kvalifikovanim kandidatima, u 2017. godini, obrađeno je 113 predmeta. Od 113 upravnih postupaka doneseno je 129 upravnih akata, sačinjeno 645 pratećih akata i 113 uvjerenja o dodjeli mandata, koji su upućeni izabranim zvaničnicima, kao i tijelima vlasti u Bosni i Hercegovini. Od navedenog broja, svi upravni postupci pokrenuti su u smislu utvrđivanja prestanka mandata u općinskim (gradskim) vijećima / skupštinama opština (grada), načelnicima općina/opština, Skupštini Grada Istočno Sarajevo, Gradskom vijeću Grada Sarajeva, skupštinama kantona, Narodnoj skupštini Republike Srpske i Vijeću naroda Republike Srpske.
165. Zvaničnicima kojima je prestao mandat, te sljedećim kvalifikovanim kandidatima koji su prihvatili zamjenske mandate, dostavljeno je ukupno 226 izjava o imovinskom stanju.
166. Iz domena tehničke obrade navedenih aktivnosti, vođena je evidencija o stanju tijela vlasti u smislu prestanaka mandata, odbijanja mandata, te dodjele mandata sljedećim kandidatima, u elektronskoj verziji, te je i arhivirana materijalna građa o istim.

Tabela 7. Pregled broja prestanaka mandata po nivou vlasti

Tijelo vlasti	Broj prestanaka mandata
Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH	0
Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH	0
Dom naroda Parlamenta Federacije BiH	0
Narodna skupština Republike Srpske	1
Vijeće naroda Republike Srpske	1
Gradsko vijeće Grada Sarajeva	2
Skupština Grada Istočno Sarajevo	4
Načelnik općine	2
Općinsko vijeće/skupština opštine	101
Ukupno	113

⁵²Akt broj: 02/1-060-1-1/17 od 30. 8. 2017. godine.

Tabela 8. Razlozi za utvrđivanje prestanka mandata

Razlozi	Broj prestanaka mandata
Po zahtjevu stranke	105
Zbog smrti	6
Zbog promjene prebivališta	0
Opoziv	0
Po službenoj dužnosti	2
Odbijanje mandata	16

167. Imajući u vidu odgovore na upite, zahtjeve za mišljenje i ostale akte koji se odnose na predmetnu oblast, obrađeno je 68 akata.

1.7.2. Dorada softvera za posredne izbore u BiH

168. U skladu s planiranom nadogradnjom i doradom softvera za implementaciju mandata posrednih izbora na svim nivoima u BiH, izvršena je nadogradnja modula o posrednim izborima u Jedinostvenom izbornom informacionom sistemu (JIIS BiH). Uspostavljena je i integrisana u JIIS BiH sistemu baza podataka o svim kandidatima, izabranim zvaničnicima, te zamjenskim mandatima na svim posrednim izborima u BiH; Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, Domu naroda Parlamenta Federacije BiH, Vijeću naroda RS, Gradskom vijeću Grada Sarajeva i Skupštini Grada Istočno Sarajevo.

1.7.3. Provjera prebivališta za izabrane zvaničnike

169. U skladu s planiranom polugodišnjom provjerom svih izabranih zvaničnika koji su osvojili mandat ili koji su dobili zamjenski mandat na Općim izborima 2014. godine i na Lokalnim izborima 2016. godine, u skladu s odredbom člana 1.10 stav (1) tačka 7. Izbornog zakona BiH, u julu 2016. godine izvršene su provjere da li se svi izabrani zvaničnici nalaze u okviru izborne jedinice u kojoj su izabrani, odnosno u kojoj su dobili zamjenski mandat. Navedenom provjerom je utvrđeno da se svi izabrani zvaničnici i svi zvaničnici koji su dobili zamjenski mandat nalaze u okviru izborne jedinice u kojoj su osvojili mandat. Prilikom obrade svakog predmeta o utvrđivanju prestanka mandata izabranog zvaničnici, vrši se provjera sljedećeg kvalifikovanog kandidata i u smislu trenutnog prebivališta.

1.8. Dostavljanje obrazaca Izjava o imovinskom stanju

1.8.1. Zakonske odredbe

170. Članom 15.8 stav (1) Izbornog zakona BiH propisano je da kandidati izabrani na svim nivoima vlasti, dužni su, u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u „Službenom glasniku BiH“, na posebnom obrascu, predati Centralnoj izornoj komisiji BiH potpisanu izjavu o imovinskom stanju.

171. Nadalje, članom 15.8 stav (2) Izbornog zakona BiH propisano je da je izabrani član organa vlasti na svim nivoima dužan da Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnese izvještaj o imovinskom stanju u roku od 30 dana nakon isteka mandata na koji je izabran, kao i u slučaju prestanka mandata.
172. Odredbom člana 19.10 stav (1) tačka a) i b) Izbornog zakona BiH propisano je da će se novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM kazniti za povrede kandidat izabran na svim nivoima vlasti ako u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u „Službenom glasniku BiH“, odnosno u roku od 30 dana nakon isteka mandata na koji je izabran na posebnom obrascu, ne preda potpisanu izjavu o imovinskom stanju iz člana 15.8 stav (1) i (2) ovog zakona.
173. Odredbama člana 15.9 Izbornog zakona BiH propisano je da Centralna izborna komisija BiH omogućava da obrasci koji sadrže izjave o ukupnom imovinskom stanju budu dostupni javnosti. Centralna izborna komisija BiH nije odgovorna za tačnost podataka koji se odnose na podatke sadržane u obrascu.

1.8.2. Provedba člana 15.8 stav (1) Izbornog zakona BiH

174. U svrhu provedbe navedene odredbe Centralna izborna komisija BiH je 30. 1. 2017. godine razmatrala izvještaj o izabranim zvaničnicima koji su imali obavezu da dostave obrazac Izjave o imovinskom stanju Centralnoj izbornoj komisiji BiH, nakon objave ovjere mandata u „Službenom glasniku BiH“, nakon provedenih Lokanih izbora 2016. godine. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju i nakon obrade dostavljenih obrazaca utvrđeno je da je Izjavu o imovinskom stanju Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavilo:
- 115 izabranih načelnika na Lokalnim izborima 2016. godine, dok 25 izabranih načelnika nije dostavilo Izjavu o imovinskom stanju
  - 2.854 izabrana vijećnika/odbornika na Lokalnim izborima 2016. godine, dok 285 izabranih vijećnika/odbornika nije dostavilo Izjavu o imovinskom stanju.

1.8.3. Provedba člana 15.8 stav (2) Izbornog zakona BiH

175. Obavezu da dostave obrazac Izjave o imovinskom stanju Centralnoj izbornoj komisiji BiH nakon isteka mandata imala su 143 izabrana načelnika i 3.763 vijećnika/odbornika kojim je istekao mandat. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je da je Izjave o imovinskom stanju Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavilo:
- 85 načelnika/gradonačelnika kojim je istekao mandat, dok 58 načelnika/gradonačelnika kojim je istekao mandat nije dostavilo Izjavu o imovinskom stanju nakon isteka mandata;
  - 2.148 vijećnika/odbornika kojim je istekao mandat, dok 1.615 izabranih zvaničnika kojim je istekao mandat nije dostavilo Izjavu o imovinskom stanju.
176. Na osnovu navedenog, a iz razloga kršenja odredbi člana 15.8 stav (1) i (2) Izbornog zakona BiH, Centralna izborna komisija BiH, u skladu s praksom koja je uspostavljena zaključkom Centralne izborne komisije BiH iz 2010. godine, obavijestila je pisanim putem sve izabrane zvaničnike kojim je istekao mandat ili počeo mandat, a za koje je evidentirano da nisu dostavili Izjavu o imovinskom stanju u propisanom roku, da su dužni u roku od sedam dana od dana prijema obavještenja dostaviti obrazac Izjave o imovinskom stanju Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Imajući u vidu broj osoba na koje se odnosi navedeni prijedlog,

obavještenja su upućena općinskim vijećima/skupštinama općina, koje su obavještenja prosljedili vijećnicima/odbornicima. Ukupno 2.013 izabranih zvaničnika nisu dostavili Izjave o imovinskom stanju na početku odnosno nakon isteka mandata.

177. Nakon okončanja postupka obavješćavanja izabranih zvaničnika putem općinskih vijeća/skupština općina, ustanovljeno je da 353 izabrana zvaničnika (početak odnosno prestanak mandata) nisu postupila u skladu sa odredbama Izbornog zakona BiH.
178. Centralna izborna komisija BiH je dana 3. 7. 2017. godine uputila pojedinačna obavještenja na adrese 20 političkih subjekata, 49 izabranih zvaničnika na početku mandata i 304 izabrana zvaničnika kojim je istekao mandat.
179. Nakon isteka roka i po prijemu dokaza o uručenju obavještenja utvrđeno je da 67 izabranih zvaničnika na početku, odnosno po isteku mandata nisu dostavili obrazac Izjave o imovinskom stanju, te isti podliježu sankcijama iz člana 19.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.
180. Centralna izborna komisija BiH je na 53. sjednici, održanoj 26. 10. 2017. godine, donijela Zaključak o pokretanju postupka za 65 izabranih zvaničnika koji nisu dostavili obrazac Izjave o imovinskom stanju nakon prestanka mandata 2016. godine, kao i za dva izabrana zvaničnika koji nisu dostavili obrazac Izjave o imovinskom stanju na početku mandata. Trenutno se provode postupci po navedenom zaključku za utvrđivanje činjeničnog stanja.

1.8.4. Provedba člana 19.10 stav (1) tačka a) i b)

181. Centralna izborna komisija BiH je na 19. sjednici, održanoj 6. 4. 2017. godine, donijela odluku kojom je jednom poslaniku koji je izabran na Općim izborima 2014. godine, izrečena novčana kazna u iznosu od 300,00 KM zbog nepodnošenja potpisane izjave o imovinskom stanju Centralnoj izbornoj komisiji BiH u roku od 30 dana od dana objave ovjere mandata u „Službenom glasniku BiH“.

1.8.5. Provedba člana 15.9 Izbornog zakona BiH

182. U svrhu provedbe navedene odredbe Izbornog zakona BiH, u smislu dostupnosti obrazaca o imovinskom stanju javnosti, Centralna izborna komisija BiH je do 5. 7. 2011. godine objavljivala skenirane izjave o imovinskom stanju kandidata i izabranih članova organa vlasti na službenoj internet stranici www.izbori.ba.
183. Rješenjem broj: UP1 03-1-37-3-18/11 od 5. 7. 2011. godine, Agencija za zaštitu ličnih podataka u BiH naložila je Centralnoj izbornoj komisiji BiH da prekine obradu ličnih podataka objavljivanjem skeniranih Izjava o imovinskom stanju kandidata i izabranih članova organa vlasti na službenoj stranici CIKBiH www.izbori.ba, te da objavljene Izjave o imovinskom stanju kandidata i izabranih članova organa vlasti ukloni sa službene stranice.
184. Centralna izborna komisija BiH je postupila po navedenom Rješenju i konačnoj presudi Suda BiH broj: S1 3 U 007099 12 Uvp od 4. 4. 2012. godine, te uklonila predmetne obrasce sa svoje službene internet stranice.
185. Nadalje, Centralna izborna komisija BiH je u 2016. godini razvila aplikaciju za unos podataka iz obrasca Izjave o imovinskom stanju izabranih zvaničnika, čime su stvoreni tehnički uslovi za objavu navedenih obrazaca Izjave o imovinskom stanju na službenoj internet stranici

Centralne izborne komisije BiH, a s ciljem provođenja odredbi člana 15.9 Izbornog zakona BiH.

186. U skladu s naprijed navedenim, Centralna izborna komisija BiH je dana 25. 5. 2017. godine, odnosno 15. 6. 2017. godine (urgencija) uputila zahtjev za mišljenje Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH da li navedeni sadržaj i izgled podataka Izjave o imovinskom stanju iz evidencije izabranih zvaničnika kojim je počeo odnosno završio mandat (aplikativno razvijen izgled obrasca za postavljanje na internet stranicu) zadovoljava principe obrade ličnih podataka iz člana 4. stav 1 tačka f) i g) Zakona o zaštiti ličnih podataka, te da li se podaci iz Izjave o imovinskom stanju mogu učiniti dostupnim javnosti na ovaj način. Agenciji je dostavljen i primjerak izgleda obrasca koji bi bio objavljen na predmetnoj internet stranici.
187. Naime, odredbama člana 4. stav f) i g) Zakona o zaštiti ličnih podataka propisano je da se lični podaci obrađuju samo u vremenskom periodu koji je neophodan za ispunjavanje svrhe u koju su podaci prikupljeni, te da se lični podaci čuvaju u formi koja dopušta identifikaciju nosioca podataka ne duže nego što je potrebno za svrhu u koju se podaci prikupljaju ili dalje obrađuju.
188. Dana, 19. 6. 2017. godine dostavljen je odgovor Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH, u kojem se navodi da Agencija neće davati mišljenje i cijeliti pojedine aktivnosti koje provodi Centralna izborna komisija BiH s ciljem primjene Izbornog zakona BiH, te da Centralna izborna komisija BiH utvrdi da li je namjeravana obrada ličnih podataka na web stranici u skladu s relevantnim propisima koje primjenjuje u okviru svojih nadležnosti te prethodno obrazloženih principa zakonite obrade ličnih podataka.
189. Shodno naprijed navedenom, Centralna izborna komisija BiH izvršila je aplikativnu prilagodbu aplikacije za unos podataka iz obrasca izjave o imovinskom stanju izabranih zvaničnika, u smislu isključivanja sljedećih podataka: adrese izabranog zvaničnika, imena i prezimena članova domaćinstva izabranih zvaničnika te mjesta u kojem izabrani zvaničnik posjeduje imovinu (navodi se samo država).
190. Također s ciljem regulisanja predmetne materije, Centralna izborna komisija BiH na 37. sjednici, održanoj 18. 7. 2017. godine, utvrdila je Uputstvo o izgledu i načinu ispunjavanja obrasca izjave o imovinskom stanju, kojim je propisala novi izgled obrasca izjave o imovinskom stanju, prilagođen aplikativnoj formi.
191. Nakon završenog aplikativnog prilagođavanja novoj formi obrasca, isključivanja zaštićenih ličnih podataka izabranih zvaničnika i prilagodbe zvaničnim jezicima koji se koriste u Bosni i Hercegovini, u aplikaciju su uneseni podaci iz obrasca izjave o imovinskom stanju za 516 aktuelnih nosilaca vlasti, kako slijedi: Predsjedništvo BiH, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, Predstavnički dom Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Narodne skupštine Republike Srpske, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske i Skupštine kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine.
192. Podaci iz imovinskih obrazaca su putem internet stranice Centralne izborne komisije BiH stavljeni na uvid javnosti dana 13. 12. 2017. godine (www.izbori.ba).

1.9. Ponovni izbori u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac – 19. 2. 2017. godine

193. Centralna izborna komisija BiH je na 1. sjednici, održanoj 12. 1. 2017. godine, donijela Odluku o poništenju izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac, u skladu s članom 2.10 Izbornog zakona BiH, a odlučujući u ponovnom postupku, Centralna Izborna komisija BiH je dana 26. 1. 2017. godine donijela Odluka o poništenju izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac provedenih na dan 2. 10. 2016. godine za Općinsko vijeće Stolac i načelnika Općine Stolac na svim redovnim biračkim mjestima, te glasanje putem mobilnih timova, kao i glasanje u odsustvu i glasanje putem pošte.
194. S obzirom da su članovi Općinske izborne komisije Stolac, Avdo Jaganjac, Ivan Perić i Meliha Kapor, pravosnažnim i konačnim odlukama Centralne izborne komisije BiH broj: 05-1-07-5-1125/16, broj: 05-1-07-5-1126/16 i broj: 05-1-07-5-1127/16 od 24. 11. 2016. godine, razriješeni dužnosti u članstvu Općinske izborne komisije Stolac i da je Općinsko vijeće Stolac djelovalo u tehničkom mandatu zbog poništenja izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac i nije bilo moguće provesti proceduru imenovanja članova Općinske izborne komisije Stolac u skladu s članom 2.12 stav (5) Izbornog zakona BiH, Centralna izborna komisija BiH je u skladu s članom 2.15 stav (2) Izbornog zakona BiH, s ciljem osiguranja uvjeta iz člana 2.14 stav (1) Izbornog zakona BiH, koji se odnose na nacionalnu i spolnu strukturu članova izbornih komisija i sačinjavanja liste kandidata koji ispunjavaju uvjete za imenovanje u članstvo izborne komisije u skladu s odredbama Izbornog zakona BiH i Uputstva o utvrđivanju kvalifikacija, broja i imenovanju članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH”, broj: 6/16 i 13/16), Rješenjem broj: 06-1-07-1-5/17 od 12. 1. 2017. godine, do potvrđivanja rezultata Ponovnih izbora 2017. godine za osnovnu izbornu jedinicu Stolac, na dužnost zamjenskog predsjednika i članova Općinske izborne komisije Stolac imenovala: Jozu Matića, zamjenski predsjednik; Rifata Zlomužicu, zamjenski član, i Predraga Šupljeglava, zamjenski član, koji su proveli ponovljene izbore u Stocu za općinsko vijeće i načelnika općine dana 19. 2. 2017. godine.
195. Centralna izborna komisija BiH je na 7. sjednici, održanoj 5. 2. 2017. godine, donijela Odluku o raspisivanju i održavanju ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac („Službeni glasnik BiH“, broj 9/17), Uputstvo o rokovima izbornih aktivnosti za održavanje ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac i Odluku o uspostavi Glavnog centra za brojanje i o imenovanju direktora i zamjenika direktora Glavnog centra za brojanje za provedbu ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac. Glavni centar za brojanje je bio smješten u prostorijama Centralne izborne komisije BiH.
196. Postupak provođenja ponovljenih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac regulisan je Instrukcijom o postupku provođenja ponovnih izbora za općinskog načelnika i općinsko vijeće u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac koju je Centralna izborna komisija BiH usvojila na 7. sjednici, održanoj 5. 2. 2017. godine. Između ostalog, član 2. navedene instrukcije propisuje obavezu Općinske izborne komisije Stolac da na osnovu pribavljenih izvoda iz matične knjige umrlih, u izvodu iz biračkog spiska označi imena umrlih lica kako bi se zaštitio integritet izbornog procesa, a imajući u vidu da se ponovni izbori, u skladu s članom 14.1 Izbornog zakona BiH, provode na osnovu istih izvoda iz Centralnog biračkog spiska.
197. Postupak koordiniranja i nadgledanja ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac koji se održavaju 19. 2. 2017. godine je regulisan Instrukcijom o primjeni člana 2.9 stav (1) tačka 1. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine koju je Centralna izborna komisija BiH usvojila 16. 2. 2017. godine. Navedenom instrukcijom ovlaštene službenice Centralne izborne komisije BiH su akreditirani u ime Centralne izborne komisije BiH da koordiniraju i nadgledaju rad biračkih odbora i dužni su sačiniti izvještaj o svim aktivnostima predviđenim

članom 3. navedene instrukcije. Ukupno 25 zaposlenika Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH je bilo raspoređeno u Općinskoj izbornoj komisiji Stolac i na svim biračkim mjestima u općini Stolac, uključujući i mobilne timove.

198. Za ponovne izbore u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac provedena je **edukativna kampanja** za birače koji žive izvan Bosne i Hercegovine, a imaju biračko pravo. Pripremljen je TV-Telop – poziv biračima koji žive izvan BiH, a imaju pravo da glasaju putem pošte za Općinu Stolac, na službenim jezicima u upotrebi u BiH, koji je dostavljen Ministarstvu vanjskih poslova BiH s ciljem da se isti postavi na web stranicu ministarstva i na web stranicu DKPBiH u kojim su upisani birači za glasanje izvan BiH za Općinu Stolac. Također, navedeni TV-Telop je dostavljen i klubovima udruženja građana BiH u inostranstvu i vladinim i nevladinim organizacijama koje se bave izbjeglicama i pitanjima migracija te da isti učine dostupnim državljanima Bosne i Hercegovine s kojima kontaktiraju. TV-Telop poziv biračima koji žive izvan BiH je postavljen i na web stranici Centralne izborne komisije BiH.
199. Na Centralnom biračkom spisku za općinu Stolac, na dan ponovnih izbora bilo je registrovano 11.430 birača – 5.870 (ili 51,36%) muškaraca i 5.560 (ili 48,64%) žena od čega: 9.871 za glasanje na redovnim biračkim mjestima; 31 birač za glasanje u odsustvu; 40 birača za glasanje lično; 141 birač za glasanje putem mobilnog tima; 26 birača za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićem, 1.321 birač za glasanje putem pošte.
200. Za potrebe održavanja ponovnih izbora u općini Stolac biračima koji glasaju izvan Bosne i Hercegovine je upućena 1.321 pošiljka s izbornim materijalom od čega je 107 vraćeno kao neučeno⁵³.
201. Na dan održavanja ponovljenih izbora u općini Stolac (19. 2. 2017. godine) sva redovna biračka mjesta su otvorena na vrijeme i izborni proces je tekao bez problema. Birači su glasali na 19 redovnih biračkih mjesta, 6 biračkih mjesta u odsustvu (Jablanica, Mostar, Čapljina, Berkovići, Ljubinje i Trebinje) 7 mobilnih timova (4 – Stolac, i po 1 u Foči, Čapljini i Mostaru), 1 nepotvrđenim glasačkim listićem i jedno (1) biračko mjesto za glasanje lično koje je bilo u sklopu redovnog biračkog mjesta 176A012. Za ponovne izbore u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac nije organizovano lično glasanje u DKPBiH.
202. Na ponovljenim izborima u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac učestvovalo je 7 političkih stranaka, 5 nezavisnih kandidata, 2 koalicije kako slijedi:
- **Za izbore za načelnika Općine Stolac** učestvovali su sljedeći politički subjekti: HDZ BiH – Hrvatska demokratska zajednica BiH; SDF BiH.
  - **Za izbore za Općinsko vijeće Stolac** učestvovali su sljedeći politički subjekti: HDZ BiH – Hrvatska demokratska zajednica BiH; Inicijativa za Stolac; Hrvatska koalicija za Stolac HSP BiH HDZ 1990; Vidoje Maslač – nezavisni kandidat; SDS – Srpska demokratska stranka; Ajla Repeša – nezavisni kandidat; HKDU BiH; SPR-BiH; Snaga Centra; SDF BiH; Berina Amidžić – nezavisni kandidat; HSS BiH; Dragan Šimunović – nezavisni kandidat i Slaven Milanović – nezavisni kandidat.
203. Na dan ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac glasalo je ukupno 8.509 birača ili 74,4% od čega 7.565 (66,2%) birača na redovnim biračkim mjestima; 13 birača u odsustvu; 120 birača putem mobilnog tima; 9 birača putem nepotvrđenog glasačkog listića i 802 birača putem pošte.

---

⁵³ Do 27. 3. 2017. godine

204. Operativni štab akcije „Lokalni izbori 2016.“ je koordinirao sve aktivnosti na osiguranju distribucije i povrata izbornog materijala za ponovljene lokalne izbore u općini Stolac i zajedno s drugim sigurnosnim agencijama je osiguravao izborni proces u općini Stolac dana 19. 2. 2017. godine kada su održani ponovni lokalni izbori. Narušavanja sigurnosne situacije nije bilo.
205. U skladu s članom 5. Instrukcije o postupku provođenja ponovnih izbora za općinskog načelnika i Općinsko vijeće u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac posmatrači akreditirani od strane Centralne izborne komisije BiH i Općinske izborne komisije Stolac za Lokalne izbore 2016. godine imaju pravo posmatrati ponovne izbore. Za ponovne izbore u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac akreditirano je ukupno 40 posmatrača: 27 posmatrača u ime udruženja građana⁵⁴; 8 međunarodnih posmatrača⁵⁵; 5 posmatrača političkih subjekata⁵⁶, a ponovno izdavanje akreditacija tražilo je 23 posmatrača koji su bili akreditirani za Lokalne izbore 2016. godine⁵⁷.
206. Zaključno sa 2. 3. 2017. godine u Glavnom centru za brojanje ukupno je prebrojano 945 glasačkih listića od čega 767 verifikovanih glasačkih listića pristiglih putem pošte, 13 listića birača koji su glasali u odsustvu; 120 listića birača koji su glasali putem mobilnog tima i 45 glasačkih listića koji su potvrđeni.
207. Za izbore za načelnika Općine Stolac prebrojano je ukupno 8.510 glasačkih listića od čega je važećih 8.109 (95,29%); nevažećih praznih 210 (2,47%) i nevažećih listića po drugim kriterijima 191 (2,24%). Za izbore za Općinsko vijeće Stolac ukupno je prebrojano 8.510 glasačkih listića od čega je 8.269 (97,17% važećih; 74 (0,87%) nevažećih praznih i 167 (1,96%) nevažećih listića po drugim kriterijima.
208. Dana, 6. 3. 2017. godine Centralna izborna komisija BiH je donijela Odluku o potvrđivanju i objavljivanju rezultata ponovnih izbora za načelnika Općine Stolac i vijećnike u Općinskom vijeću Općine Stolac („Službeni glasnik BiH“, broj 17/17).
209. Na ponovnim izborima za osnovnu izbornu jedinicu Stolac za načelnika izabran je Stjepan Bošković, kandidat HDZ BiH – Hrvatska demokratska zajednica BiH sa osvojenih 59,12% glasova. Osam (8) mandata (ili 49,98%) za Općinsko vijeće općine Stolac osvojila je HDZ BiH – Hrvatska demokratska zajednica BiH; sedam (7) mandata (41,09%) Inicijativa za Stolac; jedan (1) mandat Hrvatska koalicija za Stolac HSP BiH, HDZ BiH; i jedan (1) mandat Vidoje Maslač – nezavisni kandidat.
210. Od ukupno 17 vijećnika u Općinskom vijeću Stolac 11 ili 64,7% su muškarci i 6 ili 35,3% su žene. Dvanaest (12) vijećnika imaju 30 i više godina starosti, dok je 5 vijećnika mlađe od 30 godina starosti.
211. Ponovni izbori u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac su protekli bez incidenata, a prema zapažanjima posmatrača ponovljeni izbori u općini Stolac su protekli slobodno i pošteno⁵⁸.

⁵⁴ Centri Civilnih Inicijativa („Pod lupom“ 17), U.G. Vidoški Grad 10;

⁵⁵ Ambasada Republike Hrvatske 2, OHR 2, EU specijalni predstavnik 4.

⁵⁶ HDZ BiH, NK Dragan Šimunović, NK Vidoje Maslač, NK Slaven Milanović

⁵⁷ OHR 4, EU Specijalni predstavnik 9, Ambasada USA 2, CCI 8. Ponovno izdavanje akreditacija je zatraženo jer su prethodno izdate akreditacije izgubljene.

⁵⁸ Nepravilnosti koje su evidentirane tokom cijelog izbornog dana su fotografisanje glasačkog listića na jednom biračkom mjestu, pomoć pri glasanju od strane neovlaštene osobe, porodično glasanje i pokušaj iznošenja glasačkog listića sa biračkog mjesta. Navedene nepravilnosti su na vrijeme spriječene, dok su posmatrači Koalicije uložili tri primjedbe biračkim odborima tokom cijelog izbornog dana. Saopćenje: Stočani dokazali da je moguće. Izbori slobodni i poštteni! <http://podlupom.org/v2/bs/clanak/saopstenje-stocani-dokazali-da-je-moguće-izbori-slobodni-i-postteni/249>

212. Za izabrane zvaničnike na ponovnim izborima za načelnika Općine Stolac i vijećnike u Općinskom vijeću Općine Stolac pripremljeno je 18 uvjerenja o dodjeli mandata, izjava o prihvatanju/odbijanju mandata, potvrda o prijemu uvjerenja o dodjeli mandata, te izjava o imovinskom stanju, a isti su dodijeljeni dana 15. 3. 2017. godine.

2. Zaštita izbornog prava

2.1 Postupak utvrđivanja kršenja odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora angažovanih na Lokalnim izborima 2016. godine

213. Centralna izborna komisija BiH je nakon provedenih Lokalnih izbora 2016. godine, u skladu sa svojim nadležnostima utvrđenim u članu 2.9 Izbornog zakona BiH, razmatrala rad članova biračkih odbora. Na osnovu prikupljene dokumentacije, podataka dobijenih u postupku ponovnog brojanja glasačkih listića u Glavnom centru za brojanje i drugih relevantnih dokaza, Centralna izborna komisija BiH je sačinila analizu povreda odredbi Izbornog zakona BiH od strane predsjednika i članova biračkih odbora.
214. Analizom procesa Lokalnih izbora 2016. godine utvrđene su nepravilnosti u radu biračkog odbora na 21 biračkom mjestu, koje su činjene tokom procesa glasanja i brojanja glasačkih listića, u 13 osnovnih izbornih jedinica: Centar Sarajevo i Gradiška (po 3 biračka mjesta); Bijeljina, Bosanska Krupa, Srebrenica i Velika Kladuša (po 2 biračka mjesta); Banja Luka, Derventa, Novi Grad, Prnjavor, Sokolac, Teslić i Konjic (na po jednom biračkom mjestu).

Povrede odredbi Izbornog zakona BiH su se ogledale u činjenici da su predsjednik i članovi biračkih odbora popunili obrasce za zbirne rezultate glasanja ZR suprotno članu 5.25 Izbornog zakona BiH.

215. Odredbom člana 5.25 Izbornog zakona BiH propisano je da nakon zatvaranja biračkog mjesta i završetka postupka brojanja, birački odbor u odgovarajuće obrasce unosi sljedeće podatke: ukupan broj glasova; ukupan broj važećih glasova za svaku političku stranku, koaliciju, listu nezavisnih kandidata i nezavisnog kandidata; ukupan broj glasova za svakog pojedinačnog kandidata na kandidatskoj listi; ukupan broj nevažećih glasačkih listića, posebno navodeći broj glasačkih listića koji su nevažeći jer nisu ispunjeni, a posebno broj glasačkih listića koji su nevažeći jer su pogrešno ispunjeni; ukupan broj upropaštenih glasačkih listića; ukupan broj nepotvrđenih glasačkih listića koji se nalaze u glasačkoj kutiji, ako ih ima i ukupan broj neiskorištenih glasačkih listića. Zapisnik o radu biračkog odbora i odgovarajuće obrasce potpisuju svi članovi biračkog odbora. Ako neki član odbije da se potpiše, predsjednik ili jedan od članova koji se potpisuju to će evidentirati zajedno s razlozima nepotpisivanja.
216. Povrede člana 5.25 Izbornog zakona BiH prema učinjenim nepravilnostima su uključivale: nepravilnosti utvrđene prilikom evidentiranja broja osvojenih glasova po političkim subjektima; neevidentiranje broja osvojenih glasova za jednu ili više političkih stranaka; pogrešno evidentiranja broja osvojenih glasova po kandidatima na listi; neevidentiranja broja osvojenih glasova po kandidatima na listi, te pogrešno evidentiranje nevažećih glasačkih listića.

217. Prilikom obrade, unosa i potvrde rezultata u Glavnom centru za brojanje uočeno je neslaganje podataka na originalnim obrascima za zbirne rezultate ZR (otvorena lista) po političkim strankama i ZR (većinski glas) po kandidatima za nivoe vlasti: načelnike/gradonačelnike, općinska vijeća/skupštine općina, odnosno gradska vijeća/ skupštine gradova, popunjenim od predsjednika i članova biračkog odbora. U ovakvim slučajevima, a na zahtjev glavnog kontrolora, ili po prigovoru političkog subjekta, Centralna izborna komisija BiH je donijela odluke i zaključke o ponovnom brojanju glasačkih listića na biračkom mjestu na kojem su uočena neslaganja rezultata glasanja. Ukoliko su rezultati ponovnog brojanja glasačkih listića ukazivali na znatna odstupanja i neslaganja u odnosu na rezultate utvrđene od strane članova biračkog odbora, Centralna izborna komisija BiH je pokretala postupak za utvrđivanje odgovornosti članova biračkog odbora.
218. Centralna izborna komisija BiH je pokrenula 107 upravnih postupaka, po službenoj dužnosti, radi utvrđivanja kršenja odredaba Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora koji su bili angažovani na Lokalnim izborima 2016. godine i donijela u 2017. godini ukupno 99 odluka u kojim je članu biračkog odbora izrečena novčana kazna i zabrana angažovanja za rad na biračkom mjestu, odnosno u organima nadležnim za provedbu izbora na period od četiri (4) godine od dana pravosnažnosti odluke i 8 zaključka o obustavi postupaka. Novčane kazne su izrečene u iznosima od 500,00 KM do 300,00 KM za predsjednike biračkih odbora i članove biračkih odbora i njihove zamjenike. Ukupan iznos izrečenih kazni iznosi 32.600,00 KM.
219. Na prvostepene odluke Centralne izborne komisije BiH ukupno je uložena 71 žalba Apelacionom odjeljenju Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH). Odlučujući po žalbama Sud BiH je 57 žalbi odbio, 14 žalbi djelimično uvažio i preinačio u dijelu koji se odnosi na visinu izrečene novčane kazne na način da je visinu jedne izrečene novčane kazne od 500,00 KM smanjio na 300,00 KM, da je visinu jedne izrečene novčane kazne od 500,00 KM smanjio na 400,00 KM, a dvanaest izrečenih novčanih kazni od 400,00 KM smanjio na 300,00 KM, i smatrajući da izrečena novčana kazna prestrogo odmjerena imajući u vidu težinu prekršaja i imovinsko stanje žalitelja, a u ostalom dijelu Sud BiH je odluke potvrdio.
220. Po odlukama Centralne izborne komisije BiH kojim je izrečena novčana kazna članu biračkog odbora na Lokalnim izborima 2016. godine, u izvještajnom periodu, po osnovu novčanih kazni, uplaćen je ukupan iznos od 21.877,00 KM.
221. U 28 predmeta u kojima sankcionirane osobe nisu izvršile uplatu novčane kazne, naplata će se izvršiti prinudnim putem u skladu s odredbama Zakona o izvršnom postupku Bosne i Hercegovine.

2.2 Pregled statističkih podataka o kršenju odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora u odnosu na prethodne izbore u 2014. godini i 2012. godini

222. Broj postupaka pokrenutih zbog kršenja odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora angažovanih za Lokalne izbore 2016. godine je 327 (188 obustavljenih postupaka), dok broj postupaka protiv članova biračkih odbora angažiranih za Opće izbore 2014. godine je 831 (76 obustavljenih postupaka) a broj postupaka protiv članova biračkih odbora angažovanih za Lokalne izbore 2012. godine je 220.
223. U postupcima protiv članova biračkih odbora angažovanih za Lokalne izbore 2016. godine je u 2016. godini doneseno 40 odluka (180 obustavljenih postupaka) kojim je članu biračkog

odbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac izrečena novčana kazna i zabrana angažovanja za rad na biračkom mjestu, odnosno u organima nadležnim za provedbu izbora na period od četiri (4) godine od dana pravosnažnosti odluke, a u 2017. godini doneseno je ukupno 99 odluka (8 obustavljenih postupaka) kojim je članu biračkog odbora izrečena novčana kazna i zabrana angažovanja za rad na biračkom mjestu, odnosno u organima nadležnim za provedbu izbora na period od četiri (4) godine od dana pravosnažnosti odluke.

224. U postupcima protiv članova biračkih odbora angažovanih za Opće izbore 2014. godine je doneseno ukupno 755 odluka kojim je članu biračkog odbora izrečena novčana kazna i zabrana angažovanja za rad na biračkom mjestu, odnosno u organima nadležnim za provedbu izbora na period od četiri (4) godine od dana pravosnažnosti odluke.
225. U postupcima protiv članova biračkih odbora angažovanih za Lokalne izbore 2012. godine ukupno je doneseno 160 odluka od kojih u 139 odluka je članu biračkog odbora izrečena novčana kazna i zabrana angažiranja za rad na biračkom mjestu, odnosno u organima nadležnim za provedbu izbora na period od četiri (4) godine od dana pravosnažnosti odluke, a u 21 odluci je članu biračkog odbora izrečena zabrana angažovanja za rad na biračkom mjestu, odnosno u organima nadležnim za provedbu izbora na period od četiri (4) godine od dana pravosnažnosti odluke.
226. Članovi biračkih odbora angažovani na Lokalnim izborima 2016. godine i na Općim izborima 2014. godine su kršili odredbe člana 5.25 stav (1) tačka 1), 2), 3) i 4) Izbornog zakona BiH, a na Lokalnim izborima 2012. godine su kršili odredbe člana 5.3 stav (2) i člana 5.25 Izbornog zakona BiH. Iz navedenih statističkih podataka proizilazi nesporna činjenica da se činjenje nepravilnosti tokom procesa glasanja i brojanja glasačkih listića od strane članova biračkih odbora vrši u istom broju kontinuirano za svake izbore. Podaci ukazuju i na činjenicu da za svake izbore je kršena odredba člana 5.25 Izbornog zakona BiH (popunjavanje obrazaca za zbirne rezultate glasanja suprotno ovoj odredbi) i da je najveći broj odluka o izricanju sankcija donesen zbog kršenja ove odredbe člana. Da je smanjeno kršenje ove zakonske odredbe u odnosu na 2014. godinu, kada je doneseno 755 odluka u postupcima protiv članova biračkih odbora za kršenje člana 5.25 stav (1) tačka 1), 2), 3) i 4) Izbornog zakona BiH, potvrđuje da je doneseno 139 odluka u postupcima protiv članova biračkih odbora angažovanih za Lokalne izbore 2016. godine za kršenje člana 5.25 stav (1) tačka 1), 2), 3) i 4) Izbornog zakona BiH.

2.3. Zapažanja Centralne izborne komisije BiH u vezi s počinjenim nepravilnostima u radu biračkih odbora

227. Prilikom vođenja postupaka iz prikupljenih relevantnih činjenica i podataka uočeno je da su se predsjednici, članovi i zamjenici članova biračkog odbora, u vezi s počinjenim nepravilnostima, žalili na visinu izrečene novčane kazne, isticali da nepravilnost predstavlja slučajnu grešku tehničke prirode ili je rezultat neznanja, da je greška direktna odgovornost predsjednika biračkog odbora počinjena prilikom popunjavanja obrazaca, te rezultat fizičkog umora, pada koncentracije, uslova pod kojim su radili, prisutnost velikog broja posmatrača, neprekidan rad od 24 sata, ili rad do kasno u noć, odnosno kontinuirana angažovanost predsjednika i članova biračkog odbora tokom cijelog procesa glasanja i brojanja glasačkih listića, neiskustvo u radu biračkog odbora, da obuka rada biračkog odbora prema Planu i programu stalne edukacije članova organa za provođenje izbora nije bila adekvatna. Treba istaći i činjenicu da su uglavnom svi angažovani članovi ove izborne administracije osobe koje su bez zaposlenja ili su penzioneri s veoma niskim penzijama, te da rad u biračkom odboru smatraju kao jedan vid dodatne male zarade i koji prihvataju veoma rado s namjerom da finansijski pomognu svoje članove porodice, domaćinstva i sebe same kada se radi o

studentima. Treba napomenuti činjenicu da su u žalbenim razlozima članovi ove izborne administracije isticali činjenicu da iznos od 300,00 KM smatraju previsokim i da ni na koji način ne mogu izvršiti njegovu uplatu, a niko od njih se nije žalio na izrečenu mjeru zabrane angažovanja za rad na biračkom mjestu, odnosno u organima nadležnim za provedbu izbora na period od četiri (4) godine od dana pravosnažnosti odluke.

228. U svim navedenim fazama izbornog procesa ukupno je izjavljeno 112 žalbi Apelacionom odjeljenju Suda BiH, od kojih je Sud BiH 102 žalbe odbio ili odbacio, deset žalbi uvažio, te po jednom rješenju vratio predmet na ponovni postupak, a po devet žalbi koje je uvažio, rješenjima poništio odluke Centralne izborne komisije BiH, što u procentu iznosi da je 90% odluka Centralne izborne komisije BiH potvrđeno.

2.4. Apelacije podnesene Ustavnom sudu BiH

229. Na konačne i pravosnažne odluke Centralne izborne komisije BiH podnesene su 4 apelacije: tri apelacije su Ustavnom sudu BiH podnijeli Salmir Kaplan, Ahmet Ljubović i Demir Mahmutćehajić na odluke Centralne izborne komisije BiH kojim su im izrečene novčane kazne i uklanjanja njihovih imena s liste. U postupku odlučivanja po navedenim apelacijama Ustavni sud BiH je donio jednu Odluku broj: AP-171/17 od 15. 2. 2017. godine kojom su sve tri apelacije odbačene kao nedopuštene.
230. Na konačnu i pravosnažnu Odluku Centralne izborne komisije BiH donesenu u postupku po zahtjevu Republičke komisije za provođenje referenduma za dostavu izvoda iz Centralnog biračkog spiska podnesena je apelacija Ustavnom sudu BiH koju je Odlukom broj: AP-3805/16 od 15. 2. 2017. godine odbacio kao nedopuštenu.

2.5. Ponovljeni izbori u Općini Stolac

231. Po prigovoru političkog subjekta na kršenje predizborne šutnje na ponovnim izborima u Općini Stolac, Centralna izborna komisija BiH je izrekla novčanu kaznu drugom političkom subjektu zbog kršenja člana 7.4 stav (1) tačka 3. Izbornog zakona BiH. Na predmetnu odluku je uložena žalba Sudu BiH, koju je uvažio, poništio predmetnu odluku Centralne izborne komisije BiH i predmet vratio Centralnoj izbornoj komisiji BiH na ponovni postupak. Centralna izborna komisija BiH je obustavila postupak.
232. U postupku imenovanja članova biračkih odbora za ponovne izbore u Općini Stolac, na odluke općinske izborne komisije kojom je odlučeno po prigovoru, dva politička subjekta su uložila žalbu Centralnoj izbornoj komisiji BiH. Žalbeni navodi su se odnosili da općinska izborna komisija nije vodila računa o multietničkom sastavu biračkih odbora, odnosno da je općinska izborna komisija predložila člana biračkog odbora iz svojih evidencija u suprotnosti s odredbama propisa kojim je regulisano ovo pitanje, zatim da nije poštovan redosljed zastupljenosti političkih subjekata u biračkom odboru utvrđen žrijebom. Postupajući po žalbama Centralna izborna komisija BiH je donijela odluke kojim je žalbe odbila kao neosnovane, na koje nisu ulagane žalbe Sudu BiH.

2.5. Prijevremeni izbori u Općini Glamoč

233. Centralnoj izbornoj komisiji BiH je jedan politički subjekt podnio tri prigovora za tri kandidata za načelnika općine Glamoč jer su državni službenici, a nisu podnijeli zahtjeve za

odsustvo iz državne službe, čime krše odredbu člana 1.8 Izbornog zakona BiH. Postupajući po prigovorima Centralna izborna komisija BiH je donijela odluke kojim je prigovor odbila kao neosnovane, na koje nisu ulagane žalbe Sudu BiH.

234. Članom 16.14 stav (3) Izbornog zakona BiH propisano je da je zabranjeno vođenje plaćene izborne kampanje putem elektronskih i štampanih medija, ili bilo kojeg oblika plaćenog javnog oglašavanja, osim održavanja internih skupova organa i statutarnih tijela političkih subjekata, u periodu od dana raspisivanja izbora do dana službenog početka izborne kampanje. Centralnoj izbornoj komisiji BiH je podnesen jedan prigovor od strane političkog subjekta zbog navodnog kršenja odredbe člana 16.14 stav (3) Izbornog zakona BiH, koji je Centralna izborna komisija BiH odbila kao neosnovan.
235. U 2017. godini ukupno je izjavljeno 113 žalbi Apelacionom odjeljenju Suda BiH, od kojih je Sud BiH 102 žalbe odbio ili odbacio, jedanaest žalbi uvažio, od čega je u dva rješenja vratio predmet na ponovni postupak Centralnoj izbornoj komisiji BiH koja je predmete riješila i na iste nisu ulagane žalbe Apelacionom Sudu BiH, a po devet žalbi koje je Sud BiH uvažio, rješenjima poništio odluke Centralne izborne komisije BiH, što u procentu iznosi da je 90% odluka Centralne izborne komisije BiH potvrđeno.

3. Edukacija izborne administracije

236. U skladu s Planom i programom edukacije organa za provođenje izbora za 2017. godinu, u izvještajnom periodu provedene su sljedeće obuke:
- **Edukacija zamjenske Općinske izborne komisije Stolac.** Dana, 9. 2. 2017. godine održana je edukacija zamjenske Općinske izborne komisije Stolac u vezi s pripremom i održavanjem ponovnih izbora u Stocu. Tokom obuke obrađene su relevantne teme u vezi s provedbom ponovnih izbora (Vremenski plan i rokovnik izbornih radnji; organizacija i provođenje izbora; rad biračkog odbora – brojanje, popunjavanje obrazaca i pakovanje; prigovori i postupanje, te unos i obrada rezultata).
  - **Obuka zaposlenika Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH** za ponovljene izbore u Općini Stolac. Instrukcijom o primjeni člana 2.9 stav (1) tačka 1. Izbornog zakona BiH uređen je postupak koordiniranja i nadgledanja ponovnih izbora u osnovnoj izbornoj jedinici Stolac. Za potrebe provedbe navedenog postupka, provedena je edukacija osoblja imenovanog za nadgledanje i koordiniranje rada biračkih odbora u vezi sa svim procedurama rada biračkih odbora na dan uoči izbora i na dan izbora.
  - **Provođenje obuke za novoimenovane članove općinskih izbornih komisija (OIK).** U skladu s Planom i programom edukacije organa za provođenje izbora za 2017. godinu, u Centru za edukaciju Centralne izborne komisije BiH dana 20. 11. 2017. godine održana je obuka za novoimenovane članove izbornih komisija. Cilj obuke je bio upoznavanje novoimenovanih članova izbornih komisija osnovnih izbornih jedinica u BiH s propisima iz oblasti izbornog zakonodavstva, kao i s njihovim nadležnostima i obavezama. Na obuku je pozvan 21 novoimenovani predsjednik ili član izborne komisije koji su imenovani prvi put u izbornu komisiju, u periodu od 1. 11. 2016. godine do 10. 11. 2017. godine. Od pozvanih 21 učesnika obuci je prisustvovalo 19 učesnika; predavači na obuci bili su zaposlenici Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH, a prisutnim je o značaju obuke govorila dr. Irena Hadžiabdić, predsjednica Centralne izborne komisije BiH. Metode obuke bile su prezentacija, diskusija, studije slučaja i demonstracija, u zavisnosti od

tematske cjeline koja je bila predmet obrade. Učesnici su obuku ocijenili pravovremenom u smislu da im je ovo dobra osnova za pripremu prvih izbora koje će provesti u članstvu izbornih komisija, te korisnom, ali da obuka zahtijeva dodatno upoznavanje s Izbornim zakonom BiH i podzakonskim aktima iz relevantnih oblasti. U narednim obukama nastavit će se s praksom uvođenja novih metoda rada, koje će obuku učiniti interaktivnom i koristiti studije slučaja, kako bi se učesnici upoznali s dobrim i lošim primjerima iz prakse i tragali za efikasnim rješenjima.

- **Edukacija zaposlenika centara za birački spisak.** U skladu s Planom i programom edukacije organa za provođenje izbora za 2017. godinu, a na osnovu dostavljene informacije o ciljevima, sadržaju i načinu izvođenja obuke, u periodu od 16. do 20. oktobra 2017. godine izvršena je edukacija zaposlenika centara za birački spisak za općine u kojim su zaposlenici u centru za birački spisak novoimenovani i postoji realna potreba da se upoznaju sa svim poslovima vezanim za rad centra za birački spisak, kao i za općine u kojim se zaposlenici u centru za birački spisak nisu odazvali edukaciji 2016. godine. Edukacijom su obuhvaćeni i obrađeni sljedeći sadržaji: upoznavanje s važećim podzakonskim aktima i obavezama zaposlenika centra za birački spisak, a praktični segment obuke odnosio se na segment određivanja biračkih mjesta, raspoređivanja neraspoređenih birača, unos i obradu zahtjeva za određivanje biračke opcije raseljenih lica, te korištenje relevantnih aplikacija. Zaposlenici centara za birački spisak u skladu s važećim normativnim okvirom, obavljali su praktičan rad na aplikaciji za pasivnu registraciju birača i razmjenu elektronske pošte uz asistenciju i nadzor koordinatora za rad s centrima za birački spisak, što je omogućilo da unaprijede svoje znanje i vještine za samostalan i kvalitetan rad na navedenim aplikacijama. S tim u vezi, edukacija zaposlenika u centrima za birački spisak uspješno je obavljena i očekuju se da će u narednom periodu dati željene rezultate. Obuku su pohađali ukupno 31 zaposlenik centra za birački spisak iz 23 općine i jedan sekretar izborne komisije. Od načelnika općina koje se nisu odazvale edukaciji zatražen je odgovor u vezi s navedenim. Nadalje, zaposlenici centra za birački spisak su u najvećem broju matičari. Uzimajući u obzir odredbe člana 7. Pravilnika o vođenju i upotrebi Centralnog biračkog spiska kojim su propisane nadležnosti centra za birački spisak, upućen je dopis gradonačelnicima/načelnicima općina u BiH da imaju u vidu složenost i obim poslova zaposlenika u centru za birački spisak, naročito u izbornoj godini, te da zaposlenici centra ne moraju biti matičari.

4. Ostale aktivnosti

4.1. Finansijske aktivnosti

237. Redovne aktivnosti Centralne izborne komisije BiH u oblasti materijalno-finansijskih poslova u izvještajnom periodu uključuju: vođenje poslovnih knjiga: glavne knjige i dnevnika (redovnog budžeta, programa posebne namjene: Jedinstveni izborni informacioni sistem (JIIS), Ponovni izbori u Općini Stolac, Opremanje Centra za edukaciju Centralne izborne komisije BiH, Donacija Vijeća Evrope 2016. godine, Donacija Vijeća Evrope –Konferencija 2017. godine Lokalni izbori 2016. godine – naučene lekcije“, Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo, Donacija Vijeće Evrope – „Brošura „Nove tehnologije u izbornom procesu“, Donacija Vijeća Evrope – dodatne obuke trenera, Donacija Vijeća Evrope – zbornik radova, Donacija Vijeća Evrope – LEAD obuke i Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč i pomoćnih knjiga (knjiga osnovnih sredstva, sitnog inventara i materijala), praćenje izvršenja budžeta; vođenje blagajničkog poslovanja; obračuni i isplate plata i naknada,

refundacija po osnovu bolovanja; izrade izvještaja nadležnim organima poreske uprave (specifikacije obračuna poreza i doprinosa, MIP, MOP, GOP i GIP 1022 obrasci) fondovima, Centralnoj izbornoj komisiji BiH i sl.).

4.2. Budžet Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine za 2017. godinu

238. U skladu sa Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza za 2016. godinu („Službeni glasnik BiH”, broj 94/16) Centralnoj izbornoj komisiji BiH je odobren ukupan budžet u iznosu od **3.088.000,00 KM**.

4.3. Korekcija Budžeta

239. **Višegodišnja kapitalna ulaganja – Jedinostveni izborni informacioni sistem BiH.** Odlukom o odobravanju izvedbenog projekta Jedinostvenog izbornog informacionog sistema Bosne i Hercegovine koji se uvrstio u program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za period 2010–2012. godine broj 24/11 od 14. 3. 2011. godine („Službeni glasnik BiH“, broj 18/11) odobreno je ukupno 3.255.147,00 KM.

Prenesena neutrošena sredstva iz 2016. godine, višegodišnjih kapitalnih ulaganja na programu posebnih namjena – Jedinostveni izborni informacioni sistem u BiH koriguju budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu za iznos od 539.787,42 KM.

4.3.1. Donacije (korigovani budžet za 2017. godinu)

a) Donacija Vijeća Evrope 2016. godine

240. U skladu s Ugovorom između Vijeća Evrope i Centralne izborne komisije BiH broj: AA.DGII.46.2016, FIMS PO br. 505981 od 7. 6. 2016. godine uplaćeno je 47.908,62 EUR (93.701,12 KM) dana 21. 6. 2016. godine što predstavlja 50% ukupno odobrenih sredstava potpore za troškove koji su nastali tokom realizacije aktivnosti u periodu od 12. maja do 30. novembra 2016. godine čiji je cilj:

- 1) podrška izradi jedinstvenog nastavnog plana i programa za obrazovanje i certificiranje izborne administracije,
- 2) obuka predsjednika i članova biračkih odbora uključujući izradu dugoročne baze podataka certificiranih članova biračkih odbora i
- 3) kreiranje informativnih kampanja namijenjenih ženama, starijim osobama i nacionalnim manjinama.

241. Neutrošeni iznos od 2.436,84 KM u 2016. godini prenesen je u 2017. godinu. U skladu s istim ugovorom uplaćena su sredstva u iznosu od 25.517,69 EUR dana 14. februara 2017. godine i 2.000,00 EUR dana 22. februara 2017. godine što ukupno iznosi 27.517,69 EUR (53.819,92 KM), a predstavlja drugu tranšu ukupno odobrenih sredstava potpore za troškove koji su nastali tokom realizacije navedenih aktivnosti.

242. Ukupno prenesena iz 2016. godine i uplaćena sredstva u 2017. godini na program posebnih namjena – Donacija Vijeća Evrope 2016. godine koriguju budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu u iznosu od **56.256,76 KM**.

b) Donacija Vijeća Evrope – Konferencija 2017. godine „Lokalni izbori 2016. godine – naučene lekcije“

243. U skladu s Ugovorom između Vijeća Evrope i Centralne izborne komisije BiH broj: 11/17 PO 537284 od 4. 2. 2017. godine uplaćeno je 11.998,69 EUR (23.467,40 KM) dana 31. 3. 2017. godine i 2.999,68 EUR (5.866,86 KM) dana 7. 8. 2017. godine kao potpora za troškove smještaja učesnika Konferencije na temu: „Lokalni izbori 2016. godine – naučene lekcije“, koja se održala u Hotelu „Hills“ Ilidža, Sarajevo u periodu od 23. 2. do 24. 2. 2017. godine.
244. Uplaćena sredstva u 2017. godini na program posebnih namjena – Donacija Vijeća Evrope Konferencija 2017. godine – „Lokalni izbori 2016. godine – naučene lekcije“ koriguju budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu u iznosu od **29.334,26 KM**.

c) Donacija Vijeća Evrope – Brošura „Nove tehnologije u izbornom procesu“

245. U skladu s Ugovorom između Vijeća Evrope i Centralne izborne komisije BiH broj: GA.37.17PO552741 od 20. 6. 2017. godine uplaćena su, dana 11. 8. 2017. godine, na JRT sredstva u iznosu od 3.456,07 EUR (6.759,49 KM) što predstavlja 70% ukupno odobrenog iznosa (4.937,25 EUR) kao potporu za troškove pripreme, dizajna i štampanja brošure pod nazivom „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini. Uplaćena sredstva u 2017. godini na program posebnih namjena – Donacija Vijeća Evrope – Brošura „Nove tehnologije u izbornom procesu“ koriguju budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu u iznosu od **6.759,49 KM**.

d) Donacija Vijeća Evrope – „Dodatne obuke trenera“

246. U skladu s Ugovorom između Vijeća Evrope i Centralne izborne komisije BiH broj: GA.37.17PO552229 od 20. 6. 2017. godine uplaćena su na JRT sredstva u iznosu od 9.684,58 EUR (18.941,39 KM) dana 8. 8. 2017. godine što predstavlja 80% ukupno odobrenih sredstva (12.105,73 EUR) za potporu za troškove dodatne obuke trenera predsjednika i članova biračkih odbora. Uplaćena sredstva u 2017. godini na program posebnih namjena – Donacija Vijeća Evrope – „Dodatne obuke trenera“ koriguju budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu u iznosu od **18.941,39 KM**.

e) Donacija Vijeća Evrope – „Zbornik radova“

247. U skladu s Ugovorom između Vijeća Evrope i Centralne izborne komisije BiH broj: DGII.048.17.PO556775 od 25. 8. 2017. godine uplaćena su na JRT sredstva u iznosu od 5.903,77 EUR (11.546,77 KM) dana 14. 9. 2017. godine što predstavlja 70% ukupno odobrenih sredstva (8.433,97 EUR) kao potporu za troškove prikupljanja radova o pitanjima i zaključcima koji potiču s Konferencije „Lokalni izbori 2016 – naučene lekcije („Zbornik radova“).
248. Donacija Vijeća Evrope – „Zbornik radova“ koriguju budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu u iznosu od 11.546,77 KM.

f) Donacija Vijeća Evrope – „LEAD obuke“

249. U skladu s Ugovorom između Vijeća Evrope i Centralne izborne komisije BiH broj: DGII.049.17.PO557155 od 25. 8. 2017. godine uplaćena su na JRT sredstva u iznosu od 15.398,06 EUR (30.115,99 KM) dana 14. 9. 2017. godine što predstavlja 70% ukupno odobrenih sredstva (21.997,24 EUR) za potporu za troškove provedbe koordinacije

obrazovanja rukovodstva i razvoj programa obuke za članove Centralne izborne komisije BiH, rukovodeće osoblje i relevantno osoblje za obuku („LEAD obuke”).

250. Donacija Vijeća Evrope – „LEAD obuke” koriguju budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu u iznosu od **30.115,99 KM**.

g) Sredstva rezerve budžeta

251. **Ponovni izbori u Općini Stolac** – Na prijedlog Centralne izborne komisije BiH Vijeće ministara BiH je donijelo Odluku o odobravanju sredstva iz tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine VM broj 20/17 od 9. 2. 2017. godine. Sredstva u iznosu od 39.000,00 KM su namijenjena za finansiranje troškova provođenja ponovnih izbora u Općini Stolac.
Sredstva osigurana iz rezerve budžeta institucija Bosne i Hercegovine na programu posebnih namjena – Ponovni izbori u Općini Stolac koriguju budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu u iznosu od **39.000,00 KM**.
252. **Opremanje Centra za edukaciju CIKBiH** – Na prijedlog Centralne izborne komisije BiH Vijeće ministara BiH je donijelo Odluku o odobravanju izdvajanja sredstva tekuće rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine VM broj 154/2017 od 22. 6. 2017. godine u iznosu od 60.000,00 KM. Sredstva su namijenjena za finansiranje troškova opremanja namještajem Centra za edukaciju Centralne izborne komisije BiH.
Sredstva osigurana iz rezerve budžeta institucija Bosne i Hercegovine na programu posebnih namjena – Opremanje Centra za edukaciju Centralne izborne komisije BiH koriguju budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu u iznosu od **60.000,00 KM**.

h) Domaći transferi

253. U skladu s članom 1.2a Izbornog zakona BiH u budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine se obezbjeđuju sredstva za osiguranje vršenja ovlaštenja Centralne izborne komisije BiH koje reguliše član 2.9. *Međutim u skladu s članom 1.2b, kada načelniku općine prestane mandat, sredstva za provođenje novih izbora osiguravaju se u budžetu općina.*
254. **Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo** – Centralna izborna komisija BiH je na 38. sjednici održanoj dana 27. 7. 2017. godine donijela Odluku o raspisivanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Trnovo koji su se održali u nedjelju 24. 9. 2017. godine. Za provođenje izbora za načelnika Općine Trnovo neophodno je bilo osigurati dodatna finansijska sredstva u okviru Budžeta Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu u iznosu od 3.000,00 KM koje je ista uplatila na Jedinствен račun trezora 14. 8. 2017. godine, shodno članu 1.2a stav (6) Izbornog zakona BiH. Uplaćena sredstva na programu posebnih namjena – Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo koriguju budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu u iznosu od **3.000,00 KM**.
255. **Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč** – Centralna izborna komisija BiH je na 38. sjednici održanoj dana 26. 10. 2017. godine donijela Odluku o raspisivanju prijevremenih izbora za načelnika Općine Glamoč koji će se održati u nedjelju 17. 12. 2017. godine. Za provođenje izbora za načelnika Općine Glamoč neophodno je bilo osigurati dodatna

finansijska sredstava u okviru Budžeta Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu u iznosu od 6.000,00 KM koje je ista uplatila na Jedinствен račun trezora 31. 10. 2017. godine, shodno članu 1.2a stav (6) Izbornog zakona BiH. Uplaćena sredstva na programu posebnih namjena – Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč koriguju budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu u iznosu od **6.000,00 KM**.

256. Svi programi posebnih namjena zajedno koriguju budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu za **800.742,08 KM**.
257. **Ukupan korigovani budžet Centralne izborne komisije BiH za 2017. godinu, s prenesenim neiskorištenim sredstvima iz 2016. godine na višegodišnjem kapitalnom ulaganju, namjenskim sredstvima donacija, sredstvima iz rezerve budžeta institucija Bosne i Hercegovine, te domaćim transferom, iznosi ukupno 3.888.742,08 KM.**

Tabela 9. Struktura realizovanih naloga u toku 2017. godine

	Nalozi za knjiženje	Računi	Izveštaj o plaćenim računima	Nalozi za plaćanje	Prijave dobavl. /vanjskih saradnika	Ugovori o djelu	Komisije
REDOVNA	130	565	130	130	17	4	18
PPN: JIIS	4	14	4	4	2	-	-
PPN: Donacija Vijeća Evrope 2016. godine	-	-	-	-	-	16	-
PPN: Donacija Vijeća Evrope 2017. godine	4	14	4	4	3	-	-
PPN: Ponovni izbori Stolac	10	14	10	10	2	3	-
PPN: Prijevremeni izbori Glamoč	3	6	3	3	-	1	-
PPN: Prijevremeni izbori Trnovo	6	8	6	6	1	1	-
PPN: DVE: Dodatna obuka trenera	8	33	8	8	11	-	-
PPN: DVE: LEAD kurs	11	34	11	11	9	-	-
PPN: DVE: Nove tehnologije	2	4	2	2	-	-	-
PPN: DVE: Zbornik autorskih radova	2	3	2	2	18	31	-
PPN: DVE: Opremanje Cze CIKBiH	1	1	1	1	-	-	-
UKUPNO	181	696	181	181	63	56	18

Tabela 10. Struktura naloga iz blagajne u toku 2017. godine

BLAGAJNE	Nalozi za naplatu/ isplatu	Blagajnički izvještaji	Nalozi za podizanje gotovine-čekova	Obračun putnih naloga	Prilozi blagajne
Redovna blagajna	442	85	10	139	1682
Blagajna PPN (donacija V. Evrope – nove tehnologije	2	1	0	0	7
Blagajna PPN (donacija V. Evrope - dodatne obuke	9	1	0	8	47
Blagajna PPN (donacija V. Evrope - Lead obuke	5	1	0	0	11
Blagajna PPN – Prijevremeni izbori Trnovo	5	2	0	3	23
Blagajna PPN – Ponovni izbori Stolac	47	4	0	44	166
Blagajna PPN – Prijevremeni izbori Glamoč	12	1	0	7	54
UKUPNO	522	91	10	201	1990

258. Pored redovnih aktivnosti, Centralna izborna komisija BiH je realizovala i druge značajne poslove kako slijedi:

- a) završne radnje inventarisanja na dan 31. 12. 2016. godine;
- b) izrada Završnog računa i izvršenje budžeta za 2016. godinu u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH”, broj: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13);
- c) izrada akata obavezujućih po Zakonu o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2017. godinu („Službeni glasnik BiH”, broj 94/16);
  - namjenska struktura kapitalnih izdataka za 2017. godinu
  - dinamika rashoda po mjesecima u 2017. godini
  - namjenska struktura programa posebnih namjena – Jedinstveni izborni informacioni sistem BiH/JIIS, Ponovni izbori u Općini Stolac, Opremanje Centra za edukaciju Centralne izborne komisije BiH, Donacija Vijeća Evrope 2016. godine, Donacija Vijeća Evrope – Konferencija 2017.godine „Lokalni izbori 2016. godine – naučene lekcije“, Prijevremeni izbori za načelnika Općine Trnovo, Donacija Vijeće Evrope – Brošura „Nove tehnologije u izbornom procesu“, Donacija Vijeće Evrope – dodatne obuke trenera, Donacija Vijeće Evrope – „Zbornik radova”, Donacija Vijeće Evrope – LEAD obuke i Prijevremeni izbori za načelnika Općine Glamoč
  - odluka o blagajničkom maksimumu
  - interne procedure stvaranja obaveza;
- d) u skladu sa Zakonom o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2017. godinu, izrada i dostava Ministarstvu finansija i trezora BiH:

- Izvještaj o izvršenju budžeta za period I – III 2017. godine – Instrukcija br. 05-02-2-3228-1/17 od 30. 3. 2017. godine
  - Izvještaj o izvršenju budžeta za period I – VI 2017. godine – Instrukcija br. 05-02-2-5646-1/17 od 27. 6. 2017. godine i
  - Izvještaj o izvršenju budžeta za period I – IX 2017. godine – Instrukcija br. 05-02-2-8435-1/17 od 29. 9. 2017. godine;
- e) podaci – tabele prioriteta Dokumenta okvirnog budžeta za period od 2018. do 2020. godine u skladu s Instrukcijom za budžetske korisnike br. 1 (priprema Dokumenta okvirnog budžeta za period od 2018. do 2020. godine) i budžetskog kalendara za pripremu budžeta institucija BiH za 2018. godinu tokom 2018. godine broj: 05-02-1-1286-1/17 od 27. 1. 2017. godine;
- f) izrada i dostava Ministarstvu finansija i trezora BiH projekcije budžeta Centralne izborne komisije BiH za 2018. godinu, zahtjev za dodjelu sredstava iz budžeta za 2018. godinu u skladu s Instrukcijom za budžetske korisnike Ministarstva finansija i trezora BiH br. 2, Instrukcijom s uputstvima za pripremu zahtjeva za dodjelu sredstva iz budžeta za 2018. godinu (projekcija budžeta za 2017. godinu) broj: 05-16-2-5931-1/16 od 5. 7. 2017. godine;
- g) praćenje finansiranja i trošenja sredstava s programa posebnih namjena i izvještavanje donatora i Ministarstva finansija i trezora BiH;
- h) praćenje troškova reprezentacije;
- i) izrada Srednjoročnog plana rada Centralne izborne komisije BiH za period 2018–2020. godina.

4.4. Logističko-operativne aktivnosti

4.4.1. Opće informacije i normativi

259. Tokom 2017. godine Centralna izborna komisija BiH izvršila je nabavke uz poštovanje zakonske regulative i propisa koji su neophodni za poslovanje državnih institucija:

- Zakon o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine⁵⁹
- Uputstvo za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda⁶⁰
- Pravilnik o javnim nabavkama Centralne izborne komisije BiH⁶¹
- Zakon o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine⁶²
- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2017. godinu⁶³
- Interni Pravilnik o postupku direktnog sporazuma u Centralnoj izbornoj komisiji BiH⁶⁴.

⁵⁹ „Službeni glasnik BiH“, broj 39/14

⁶⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 90/14 i 20/15

⁶¹ broj: 07-2-16-3-786-1/17 od 02.06.2017. godine

⁶² „Službeni glasnik BiH“, br. 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14

⁶³ „Službeni glasnik BiH“ br. 94/16 od 23. 12. 2016.

⁶⁴ Akt broj: 07-2-02-2-144-1/15 od 12. 2. 2015. godine

- Pravilnik o uspostavljanju i radu komisije za nabavke⁶⁵
  - Svi podzakonski akti doneseni od strane Vijeća ministara BiH i Agencije za javne nabavke
  - Zakon o obligacionim odnosima⁶⁶
  - Zakon o zakupu poslovnih zagrada i prostorija⁶⁷
  - Zakon o građenju⁶⁸
  - Posebne uzanse o građenju⁶⁹ i
  - drugi zakoni i propisi.
260. S Agencijom za javne nabavke i Pravobranilaštvom Bosne i Hercegovine, kao kontrolnim i koordinacionim organima za oblast javnih nabavki, stalno je kontaktirano, razmjenjivana pisana komunikacija i praćena realizacija zakonskih odredaba kojima se reguliše oblast javnih nabavki. Sve ostvarene nabavke i provedeni postupci kvalitetno su dokumentovani uz pribavljanje i evidentiranje potrebnih mišljenja, saglasnosti, komisijskih zapisnika i druge potrebne dokumentacije. Postupak nabavke čija je vrijednost bila procijenjena na iznos veći od 6.000,00 KM provodile su komisije za javne nabavke koje su imenovane odlukama Centralne izborne komisije BiH u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i Pravilnikom o uspostavljanju i radu komisije za nabavke.

4.4.2. Logističke i operative aktivnosti

261. Operativno-logističke aktivnosti predstavljaju strukturiran sistem određenih međusobno povezanih komponenti koje su predstavljale suštinu operativnih radnji Centralne izborne komisije BiH tokom 2017. godine uz aktivnosti koje su se odnosile na logističku pripremu i organizaciju prijevremenih izbora održanih tokom 2017. godine. U ovom izvještajnom periodu provedeni su ponovljeni izbori u Općini Stolac i prijevremeni izbori u Općinama Trnovo i Glamoč.
262. Nabavka je roba i usluga realizovana u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH, provedbenim aktima donesenim na osnovu ovog zakona od strane Vijeća ministara BiH i Agencije za javne nabavke BiH i Pravilnika o postupku direktnog sporazuma.
263. Na osnovu odluka Centralne izborne komisije BiH izvršene su nabavke roba, usluga i radova kako slijedi:

Postupci planirani iz kapitalnih izdataka za 2017. godini:

- nabavka izvođenja građevinskih radova na VI. fazi sanacije aneksa zgrade Centralne izborne komisije BiH – otvoreni postupak (dva lota, LOT 1 – finalni unutrašnji građevinski radovi i mašinske instalacije i LOT 2 – elektroradovi na instalaciji sistema za simultano prevođenje
- nabavka izvođenja radova postavljanja računarske mreže – videoprojekcije i ozvučenja aneksa zgrade Centralne izborne komisije BiH – otvoreni postupak i
- nabavka namještaja za opremanje Centra za edukaciju Centralne izborne komisije BiH – otvoreni postupak.

⁶⁵ „Službeni glasnik BiH”, broj 103/14

⁶⁶ „Službeni list SFRJ“, br. 29/78, 39/85 i 57/89, „Službeni list RBiH“, br. 2/92,13/93 i 13/94

⁶⁷ „Službeni list SFRJ“, br. 33/77, 12/87, 30/90 i 3/93

⁶⁸ „Službene novine Federacije BiH“, broj: 55/02

⁶⁹ „Službeni list SFRJ“, broj: 18/77

264. Redovne godišnje nabavke u 2017. godini su uključivale: nabavku goriva za motorna vozila – konkurentski zahtjev; nabavku usluga izdavanja aviokarata – konkurentski zahtjev, i nabavku redovnih licenci – konkurentski zahtjev.
265. Provedeno je ukupno 4 otvorena postupka od kojih za jedan postupak procijenjena vrijednost nabavke u međunarodnom razredu i 6 konkurentskih postupka što je ukupno 10 postupaka.
266. Iz višegodišnjih kapitalnih ulaganja koji se odnose na nabavku opreme i usluga izrade softvera u okviru projekta JIIS BiH provedeni su sljedeći postupci:
- nabavka softvera i hardvera za skladišnu evidenciju – otvoreni postupak je proveden i okončan krajem 2016. godine, a ugovor s odabranim ponuđačem je zaključen dana 19. 5. 2017. godine, nakon čega je počela realizacija ugovora koja je okončana 30. 11. 2017. godine
  - nabavka softvera „Nadogradnja JIIS BiH“ (Jedinstvenog izbornog informacionog sistema BiH) – otvoreni postupak, proveden je i okončan krajem 2016. godine, a ugovor s odabranim ponuđačem je zaključen dana 19. 5. 2017. godine, nakon čega je počela realizacija ugovora koja je okončana 30. 11. 2017. godine
  - nabavka softvera „Document Management System“ (Sistem upravljanja dokumentima) – otvoreni postupak proveden, okončan i realizovan u 2016. godini, koji obuhvata 3 modula, modul e-Arhiva, modul e-Sjednice i modul e-Protokol
  - nabavka usluga edukacije osoblja u IKT odsjeku za potrebe osposobljenosti rada na projektima JIIS BiH – konkurentski zahtjev, postupak proveden i okončan tokom 2017. godine
  - nabavka stručnih usluga nadzora nad realizacijom Projekta JIIS BiH – konkurentski zahtjev, postupak proveden i okončan tokom 2017. godine
  - nabavka licenciranih softvera za JIIS BiH – konkurentski zahtjev i
  - nabavka softvera – GEO informacioni sistem – otvoreni postupak, međunarodni razred, postupak proveden i ugovor zaključen krajem 2017. godine.
267. Nabavke provedene putem direktnog sporazuma uključuju: usluga opravke i servisiranja službenih motornih vozila (nije postupak provođen, ali su realizovane nabavke iz okvirnog sporazuma koji je na snazi do 2019. godine); nabavku kancelarijskog materijala, administrativnog materijala; usluga registracije i osiguranja motornih vozila; usluga pranja motornih vozila; usluga press clippinga; usluga lektorisanja; usluga štampanja i uvezivanja Izvještaja o provođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH u 2016. godini; usluga SSL web server certifikata; usluga mail filtering; usluga interneta; usluga dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije poslovnih prostorija i nabavku ugostiteljskih usluga.
268. Ostale nabavke koje su realizovane primjenom postupka direktnog sporazuma su: usluge servisiranja i tekućeg održavanja opreme, sitan inventar i autogume; usluge medija (pretplate); kancelarijskog namještaja i ostale nabavke jer je vrijednost nabavke bila manja od 6.000,00 KM.
269. „Vanredne“ nabavke koje su vršene radi provođenja aktivnosti iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH u 2017. godini uključuju: nabavku usluga hotelskog smještaja za izvršenje aktivnosti u vezi s provođenjem ponovljenih izbora u Općini Stolac; nabavka usluga hotelskog smještaja, posluženja hrane i pića i iznajmljivanja sale radi organizacije i provođenja postizborne Konferencije „Lokalni izbori 2016. godine – naučene lekcije“, nabavka usluga pismenog i usmenog prevođenja i štampanja Brošure „Naučene lekcije – Lokalni izbori 2016. godine“; nabavka usluga pismenog i usmenog prevođenja (prevodilačkih usluga) s engleskog jezika na bosanski / hrvatski / srpski odnosno bosanskog/ hrvatskog/

srpskog na engleski jezik i usluga štampanja brošura u okviru realizacije dva projekta finansirana od strane Vijeća Evrope „Nove tehnologije u izbornom procesu, izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“ i „Zbornik autorskih radova“.

4.4.3. Redovne operativne aktivnosti

270. Redovne operativne aktivnosti Centralne izborne komisije BiH u 2017. godini su se odnosile na sljedeće poslove:

- kontrola, zavođenje, kompletiranje računa s odlukama, mišljenjem, ugovorom i praćenje realizacije računa s ugovorom, kompletirana dostava računa za plaćanje, arhiviranje predmeta;
- izrada zahtjeva za zasnivanje pretplatničkog odnosa i zamjenu postojećih za nove brojeve i promjena Post Paid kartica, prenos pretplatničkih odnosa s pravnog na fizička lica, nabavka mobilnih telefona za članove Centralne izborne komisije BiH;
- izdavanje putnih naloga za službena motorna vozila, kontrola istih i izrada mjesečnih izvještaja za svako vozilo kao i zbirnog izvještaja o upotrebi službenih vozila, kartica pojedinačne kontrole za svako vozilo; Redovan i vanredan servis, potrošnja goriva u litrama, pređeni kilometri, prosječna potrošnja goriva, nabavka autoguma, servisiranje vozila potrošnja motornog ulja, registracija, obavezno i kasko osiguranje za sva putnička službena motorna vozila, materijal za popravku i održavanje vozila, usluge popravki i održavanje vozila, usluge pranja vozila;
- realizaciju nabavke materijala, provođenje kroz kartice nabavki sitnog inventara po osnovu pokrenutih zahtjeva, izrada prijemnica materijala, praćenje iznosa iz ugovora, izdatnica materijala, zaduženja i razduženja za sitni inventar i osnovna sredstva, izrada zapisnika o prijemu osnovnih sredstava, osiguranje polisa putničkog i zdravstvenog osiguranja, nabavka polisa osiguranja za službena putovanja u inostranstvo.

4.4.3.1. Aktivnosti Centralne izborne komisije BiH iz oblasti rada i radnih odnosa

271. Aktivnosti Centralne izborne komisije BiH iz oblasti rada i radnih odnosa se odnose na zapošljavanje i personalne poslove državnih službenika i zaposlenika, odnosno obradu podataka za sve službenike i zaposlenike koji su bili zaposleni u prethodnoj godini u Centralnoj izbornoj komisiji BiH (broj radnih sati provedenih na poslu; broj sati provedenih na bolovanju, godišnjem odmoru, porodiljskom odsustvu itd.; pregled plaćenih doprinosa i poreza iz plaće i na plaću).

272. Personalni poslovi u 2017. godini su se realizovali kroz sljedeće aktivnosti:

- priprema podataka za mjesečne i godišnji izvještaj Zavodu za statistiku
- kontinuirana prijava novih zaposlenika i državnih službenika tokom cijele godine u porezne uprave, slanje upita i odgovora na upite Agenciji za državnu službu BiH dostavljanje odjelu za MFP podataka o zaposlenim i sve promjene koje su značajne za obračun plaće, kao i pripremanje zbirnih radnih listi iz svih organizacionih jedinica radi obračuna plaća
- redovne mjesečne aktivnosti u vezi s obračunom plaća i kompletiranje zbirnih radnih listi.

273. U ovom izvještajnom periodu nastavljena je komunikacija i korespondencija s Agencijom za državnu službu u pogledu popunjavanja radnog mjesta generalnog sekretara Centralne izborne komisije BiH i aktom broj: 05-1-34-2-234-14/16 od 29. 11. 2017. godine upućen treći put zahtjev za nastavak procedure izbora generalnog sekretara. Nadalje, u oblasti radnih odnosa provedeni su postupci popunjavanja jednog upražnjenog radnog mjesta državnog službenika putem internog oglašavanja s radnog mjesta stručnog savjetnika na radno mjesto

šefa Odsjeka za materijalno-finansijske poslove iz razloga unapređenja državnog službenika. Zatim dva državna službenika su interno raspoređena uz njihovu saglasnost na radna mjesta iste kategorije radnog mjesta koje su prethodno obavljali. Zatim, jedno upražnjeno radno mjesto državnog službenika, stručnog savjetnika, dva puta je provedena procedura popunjavanja ovog radnog mjesta putem javnog oglasa, ali postupak je u oba slučaja poništen iz razloga što se niko od kandidata nije prijavio. Zatim jednom zaposleniku na radnom mjestu sa SSS prestao je radni odnos zbog neopravdanog izostanka sa rada pet radnih dana uzastapno u periodu od 1. 8. 2017. do 5. 8. 2017. godine. Protiv ove zaposlenice prije donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa vođen je disciplinski postupak zbog neizvršavanja radne obaveze i u istom joj je izrečena disciplinska kazna, novčana kazna u iznosu od 30% od osnovne plaće zaposlenika na period od jednog mjeseca. Odluka donesena u disciplinskom postupku je konačna i izvršna, s obzirom da drugostepena disciplinska komisija je potvrdila prvostepenu odluku disciplinske komisije odlučujući po žalbi. Zaposlenica, kojoj je u međuvremenu prestao radni odnos, tužbom je pokrenula upravni spor pred Sudom BiH i izjašnjenje na tužbene navode je otpremljeno Pravobranilaštvu BiH koje zastupa Centralnu izbornu komisiju BiH u ovom postupku.

274. U vezi s poslovima iz oblasti rada i radnih odnosa treba spomenuti instalaciju modula e-Arhiva koji se odnosi na digitalno vođenje dosjea zaposlenih. Isto tako je instaliran i poseban softver za ljudske resurse koji omogućava elektronsko vođenje i praćenje svih evidencija koje se odnose na odsustva, odmora, bolovanja, obuke, unapređenja i druge podatke i evidencije koje se koriste u radu ove institucije.

4.4.3.2. Aktivnosti koje se odnose na protokol

275. Aktivnosti koje se odnose na protokol se odnose na poslove prijema, razvrstavanja, dostavljanja pošte na signiranje, zavođenje, otprema i arhiviranje dokumentacije i korespondencije predmeta (upis, sređivanje i čuvanje dokumenata koji se arhiviraju), vođenje evidencije pečata Centralne izborne komisije BiH i kurirski poslovi.
276. U periodu januar – decembar 2017. godine na protokolu u pisarnici u djelovodnik predmeta i akata, zaključen na kraju 2017. godine, a koji se vodi u elektronskom obliku, zaveden je 1.191 predmet; u upisnik prvostepenih predmeta upravnog postupka je zavedeno 445 predmeta; u upisnik drugostepenih predmeta upravnog postupka su zavedena 2 predmeta; u djelovodnik za povjerljivu i strogo povjerljivu poštu su zavedena 2 akta, u organizacione jedinice Sekretarijata je putem internih knjiga zadužen 11.771 akt.
277. Centralna izborna komisija BiH je počela koristiti softver za elektronsko upravljanje predmetima i aktima, što je od značaja za poslovanje i rad ove institucije u smislu cirkulisanja dokumentacije, ulaznih i izlaznih akata u digitalnom formatu. Primjena modula e-Protokol je počela početkom maja 2017. godine.

4.4.3.3. Aktivnosti koje se odnose na poslove u skladištu Centralne izborne komisije BiH

278. Skladište Centralne izborne komisije BiH se nalazi na posebnoj lokaciji, odvojeno od sjedišta Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH, na adresi Kasindolskog bataljona br. 14 u Istočnom Sarajevu. U redovnom radu skladište služi za smještaj zaliha izbornog materijala, opreme i inventara Centralne izborne komisije BiH i Sekretarijata, redovne arhive, izborne dokumentacije i iskorištenog glasačkog materijala s prethodnih izbora koji se čuvaju u skladu s odlukama koje donosi Centralna izborna komisija BiH.

279. U periodu januar – decembar 2017. godine u skladištu su provedene aktivnosti pripreme, pakovanja, otpreme i dostavljanja nazad u skladište izbornog materijala za prijevremene izbore za načelnike općina Trnovo i Glamoč kao i ponovnih izbora u općini Stolac; zatim pripremanje kutija sa sitnim kancelarijskim materijalom i paravanima, dostava papira u štampariju za štampanje glasačkih listića za ponovne i prijevremene izbore i praćenje štampanja glasačkih listića; dostava glasačkih listića za ponovne i prijevremene izbore u navedene općine i njihovo preuzimanje nakon zatvaranja biračkih mjesta; dostava vreća s glasačkim materijalom za glasanje, nepotvrđenih glasačkih listića i glasačkih listića birača koji su glasali putem mobilnih timova s kompletnom dokumentacijom u Glavni centar za brojanje; slanje i preuzimanje poštanskih pošiljki birača koji su glasali iz inostranstva s pošte i dostava istih u Glavni centar za brojanje.
280. Pored navedenih poslova aktivnosti su se odnosile na prikupljanje papira za reciklažu, organizaciju i klasifikaciju stare registraturske građe čiji rok čuvanja je istekao, a koja se uglavnom odnosila na glasačke listiće korištene na Lokalnim izborima 2016. godine, glasačke listiće korištene na prijevremenim izborima, izborni materijal s izbora održanih prethodnih godina i na ambalažni materijal u kojem je bio smješten izborni materijal.⁷⁰ Nadalje, provedene su aktivnosti razduženja i zaduženja osnovnih sredstva zaposlenika u Sekretarijatu Centralne izborne komisije BiH; rad s komisijama za popis osnovnih sredstava, sitnog inventara i popis materijala u skladištu kao i dostava dokumentacije.
281. Krajem 2017. godine nabavljen je softver za skladišnu evidenciju te je na ovaj način omogućeno elektronsko vođenje materijala u skladištu. Isto tako implementiran je i softver za vođenje osnovnih sredstava i sitnog inventara te vođenje elektronskih evidencija o zaduženjima zaposlenih s osnovnim sredstvima.

5. Informatičko-tehnička podrška radu Centralne izborne komisije BiH

282. Najvažnija aktivnost u smislu informatičko-tehničke podrške, osim već spomenute aktivnosti oko pripreme presjeka Centralnog biračkog spiska, predstavlja tehnička priprema Jedinog izbornog informacionog sistema (JIIS BiH) u svim segmentima.

5.1. Tehnička priprema JIIS BiH

283. U izvještajnom periodu Centralna izborna komisija BiH je u periodu od septembra do decembra izvršila postavljanje i testiranje aplikacije JIIS BiH. Testiranje je obuhvatilo 8 modula: Modul za unos političkih subjekta, Modul za unos kandidata, Modul za unos posmatrača, Modul za kreiranje izvještaja, Generisanje glasačkih listića, Modul za Glavni centar za brojanje, Modul za unos rezultata i Modul za prikaz rezultata.
284. Tokom testiranja u novom kodu, prerađeni su CSS dokumenti (izgled) sljedećih stranica:
- Unos novog političkog subjekta (<http://jiis-dryrun.izbori.ba/Phase0/EntryPoliticalEntities.aspx>)
  - Prijava (<http://jiis-dryrun.izbori.ba/Phase0/Prijava.aspx>)
  - Zapisnik (<http://jiis-dryrun.izbori.ba/Phase0/Zapisnik.aspx>)
  - Izborne jedinice (<http://jiis-dryrun.izbori.ba/Phase0/IzborneJedinice.aspx>)

---

⁷⁰ Procedura prodaje papira i zaključenja ugovora s najpovoljnijim ponuđačem je u trenutku sačinjavanja ovog izvještaja bila u toku.

- Validacija (<http://jiis-dryrun.izbori.ba/Phase0/Validacija.aspx>)
- Izvještaji (<http://jiis-dryrun.izbori.ba/Phase0/Izvjestaji.aspx>).

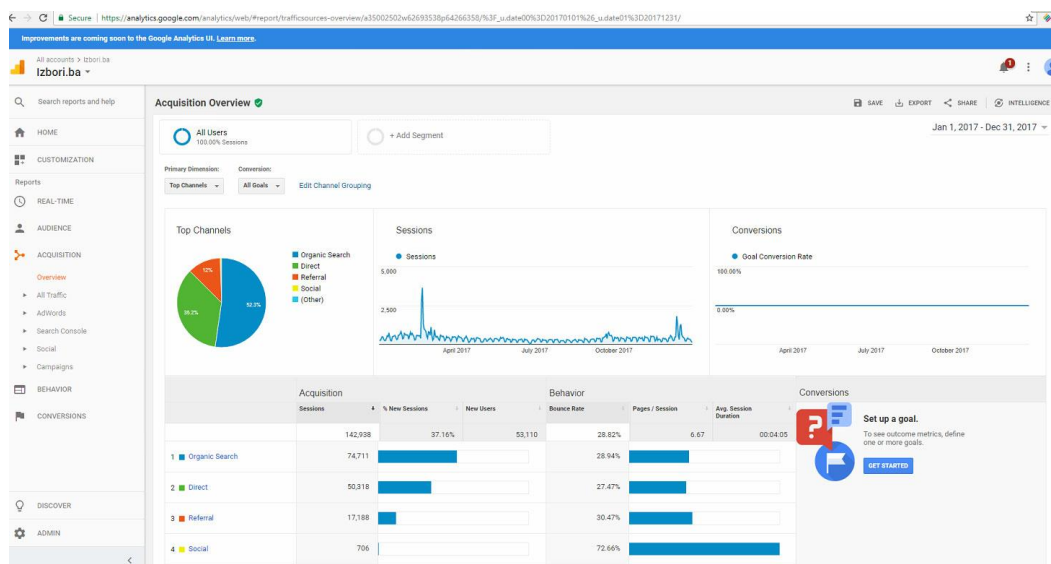
285. Za potrebe dodatne nadogradnje JIIS BiH pripremljena su dva prijedloga projekta; Projektni plan za implementaciju projekta elektronskog unosa imovinskih kartona i Projektni plan za implementaciju modula za unos, ažuriranje, utvrđivanje i kontrolu izbornih rezultata iz izbornih komisija za Opće izbore 2018.

5.2 Održavanje Internet portala Centralne izborne komisije BiH

286. U izvještajnom periodu u sklopu aktivnosti koje se odnose na održavanje internetskog portala Centralne izborne komisije BiH provedene su sljedeće aktivnosti: postavka i objava rezultata izbora za ponovljene izbore u općini Stolac, te prijevremene izbore za načelnika Općine Trnovo i Glamoč; priprema i objava 1.108 dokumenata; objavljeno je ukupno 291 saopćenje za medije/javnost; objavljene su najave s dnevnim redom za 63 sjednice Centralne izborne komisije BiH.

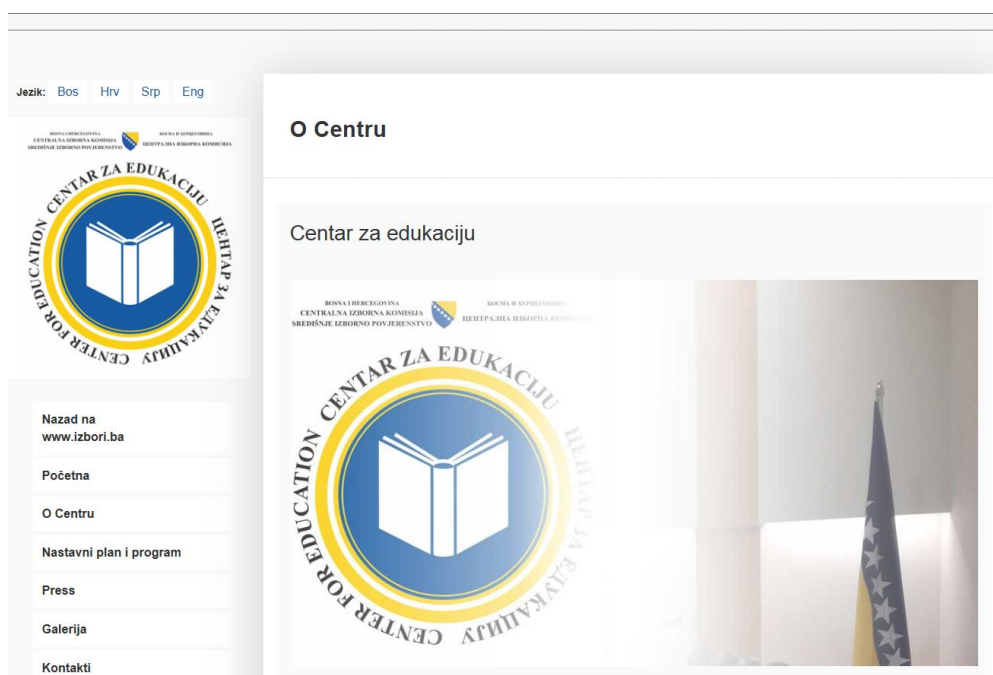
287. Ažuriranje Centralnog biračkog spiska je proces koji se odvija svaki mjesec. Za ažuriranje Centralnog biračkog spiska urađen je novi update baze i update aplikacije na web stranici kao i novi update interne aplikacije za provjeru birača. U 2017. godini putem internet portala Centralne izborne komisije BiH u 2017. zabilježeno je ukupno **97.088** upita za provjeru Centralnog biračkog spiska.

288. Na internet stranici Centralne izborne komisije BiH u 2017. godini zabilježeno je ukupno **142.938** pregleda.

Slika 1. Statistika pregleda web stranice Centralne izborne komisije BiH u 2017. godini

289. U 2017. godini napravljena je nova web stranica za Centar za edukaciju Centralne izborne komisije BiH na jezicima u zvaničnoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i na engleskom jeziku.

Slika 2. Web stranica Centra za edukaciju Centralne izborne komisije BiH

5.3. Grafička priprema dokumentacije

290. Centralna izborna komisije BiH je u 2017. godini provodila i aktivnosti grafičke izrade i pripreme dokumenata, brošura, plakata i drugih akata.
291. Organizovana je cjelokupna grafička podrška za: manifestaciju promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora – „Promocija učešća žena na izborima“ koja je održana 2. 2. 2017. godine u Hotelu „Hills“, Ilidža.

Slika 3. Zvanični telop i baner manifestacije „Promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora“

292. Izvršeno je grafičko oblikovanje „Izveštaja o provođenju zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH u 2016. godini”.
293. Za potrebe provođenja ponovnih izbora u općini Stolac, prijevremenih izbora u općini Trnovo (RS) i Glamoč Centralna izborna komisija BiH je uradila grafičku pripremu sljedećih dokumenata:
- Grafički dizajn i cjelokupna priprema za štampu reklame, postera KAKO GLASATI
  - Priprema izrada i grafičko oblikovanje postera BIRAČKO PRAVO
  - Priprema za štampu glasačkih listića
  - Priprema i grafičko oblikovanje obrazaca za brojno stanje
  - Priprema i grafičko oblikovanje cjelokupnog štampanog materijala koji se nalazi na glasačkom mjestu
  - Izrada akreditacija za posmatrače.
294. Za potrebe održavanja postizborne Konferencije „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije“ pripremljen je telop i baner, grafički dizajn naslovnice konferencijske brošure, zahvalnice.

Slika 4. Telop i baner Konferencije „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije“

295. Za promociju publikacije „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“ pripremljeni su obrada slika, formatiranje, telopi, baneri, natpisi, poster.

Slika 5. Baner za promociju publikacije „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“

6. Zaključna razmatranja

296. Fokus aktivnosti Centralne izborne komisije BiH u 2017. godini je bio na: analizi Lokalnih izbora 2016. godine; provođenju posrednih izbora za Gradsko vijeće Grada Sarajeva i Skupštinu Grada Istočno Sarajevo; provođenju postupaka utvrđivanja kršenja odredbi Izbornog zakona BiH od strane članova biračkih odbora angažovanih na Lokalnim izborima 2016. godine; provođenju ponovnih izbora za načelnika i Općinsko vijeće Općine Stolac (19. 2. 2017.), prijevremenih izbora za načelnika općina Trnovo (RS) (24. 9. 2017.) i Glamoč (17. 12. 2017.); aktivnostima za pripremu izbora za organe lokalne uprave i samouprave u 49 općina i gradova u Bosni i Hercegovini; vođenju i ažuriranju Centralnog biračkog spiska; popunjavanju izbornih komisija, imenovanju i razrješavanju članova izbornih komisija, analizi rada općinskih / gradskih izbornih komisija; edukaciji izborne administracije (19 novoimenovanih članova općinskih/gradskih izbornih komisija, 31 zaposlenika centara za birački spisak u okviru obaveznih edukacija); implementaciji izbornih rezultata pri čemu je utvrđeno 113 prestanaka mandata; doradi softvera za posredne izbore u BiH; aktivnosti u vezi s dostavom imovinskih kartona izabranih zvaničnika, objavljivanju imovinskih kartona 516 izabranih zvaničnika na nivou Predsjedništva BiH, Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, predsjednika i potpredsjednika Republike Srpske, i skupštine kantona Federacije BiH na web stranici Centralne izborne komisije BiH u skladu s odredbama Zakonu o zaštiti ličnih podataka.
297. Nastavljene su aktivnosti na tehničkoj pripremi Jedinog izbornog informacionog sistema (JIS BiH) u svim segmentima; počela je primjena aplikacije za upravljanje predmetima i aktima Document Management System (DMS) uključujući i modula e-Protokola; izvršena je nabavka softver-a za skladišnu evidenciju čime je uvedeno elektronsko vođenje materijala u skladištu i implementiran je i softver za vođenje osnovnih sredstava i sitnog inventara te vođenje elektronskih evidencija o zaduženjima zaposlenih s osnovnim sredstvima i proveden je postupak i zaključen ugovor za nabavku softvera – GEO informacioni sistem.

298. Centralna izborna komisija BiH će u narednom periodu posvetiti posebnu pažnju ažuriranju podzakonskih akata, unapređenju izbornog zakonodavstva kroz rad u interesornoj radnoj grupi s posebnim fokusom na istraživanja uvođenja adekvatnih novih tehnologija u izborni proces, procjenu kvaliteta biračkih spiskova i unapređenje zakonodavstva po odlukama Ustavnog suda BiH.

II. DIO

**PROVOĐENJE
ZAKONA O
FINANSIRANJU
POLITIČKIH
STRANAKA**

DVJESTAJI

stranke

1. Godišnji izvještaj o pregledanom stanju finansijskog poslovanja političkih stranaka

1.1. Uvod

299. Centralna izborna komisija BiH, u skladu s odredbama člana 14. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH”, broj: 95/12 i 41/16), nadležna je za provođenje odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka. Nadležna je da odluči da li su politička stranka ili drugo lice prekršili odredbe ovog zakona, kao i da izrekne sankcije bilo kojoj političkoj stranci zbog nepridržavanja navedenih odredbi ili da poduzme odgovarajuće administrativne mjere u okviru svoje opće nadležnosti, u skladu sa zakonom.
300. Svaku sumnju o krivičnom djelu koje se može dovesti u vezu s finansiranjem političkih stranaka i finansiranjem izborne kampanje Centralna izborna komisija BiH je, u skladu s članom 14. stav (4) ovog zakona, obavezna prijaviti nadležnom tužilaštvu i drugim organima nadležnim za provođenje zakona.
301. Centralna izborna komisija BiH je u skladu s članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju uspostavila Službu za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljnjem tekstu: Služba za reviziju), koja pregleda i kontrolira finansijske izvještaje koje podnesu političke stranke i obavlja reviziju finansiranja političkih stranaka u skladu s ovim zakonom.⁷¹ Naknadnom izmjenom Zakona o finansiranju 2010. godine promijenjen je naziv Službe za reviziju finansijskog poslovanja u Službu za reviziju finansiranja političkih stranaka.
302. Revizija finansijskih izvještaja političke stranke uključuje izvještaje sjedišta stranke i najmanje dvije niže organizacione cjeline koje odabere Služba za reviziju.
303. Na osnovu provedenih aktivnosti Centralne izborne komisije BiH u oblasti pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka, te izrečenih sankcija političkim strankama, pripremljen je izvještaj o implementaciji odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka u 2017. godini.

1.2. Pravni okvir

304. Finansiranje političkih stranaka u Bosni i Hercegovini je uređeno:

- Zakonom o finansiranju političkih stranaka,
- Poglavljem 15. Izbornog zakona BiH, finansiranje izborne kampanje.

U skladu s odredbama člana (3) stav (1) Zakona o finansiranju, politička stranka može se finansirati iz:

- članarina,
- dobrovoljnih priloga pravnih i fizičkih lica,
- izdavačke djelatnosti, prodaje propagandnog materijala i organizovanja stranačkih manifestacija,
- prihoda od imovine u vlasništvu političke stranke,

---

⁷¹ Služba za reviziju je uspostavljena Odlukom Centralne izborne komisije BiH o uspostavljanju Službe za reviziju finansijskog poslovanja, broj: 01-07-653/05 od 10. 3. 2005. godine, u skladu s tada važećim Zakonom o finansiranju političkih stranaka „Službeni glasnik BiH“, br. 22/00

- budžeta BiH u skladu s članom 7. ovog zakona, entitetskih budžeta, kantonalnih budžeta i budžeta Brčko distrikta BiH, te budžeta drugih jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu sa zakonom i
- dobiti od preduzeća koja su u vlasništvu političke stranke.

Preduzeće u vlasništvu političke stranke može se baviti samo djelatnošću vezanom za kulturu ili izdavačku djelatnost.

Godišnji prihod političke stranke ostvaren od imovine u vlasništvu političke stranke i dobiti od preduzeća koja su u vlasništvu političke stranke ne smije prelaziti 20% iznosa ukupnog godišnjeg prihoda stranke.

- (1) Političke stranke se finansiraju iz budžeta Bosne i Hercegovine u skladu s članom 7. Zakona o finansiranju političkih stranaka, entitetskih budžeta, kantonalnih budžeta i budžeta Brčko distrikta BiH, te budžeta drugih jedinica lokalne uprave i samouprave u skladu sa zakonom.

U skladu s odredbama člana 7. Zakona o finansiranju političkih stranaka u budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine sredstva se osiguravaju za finansiranje političkih stranaka, odnosno koalicija političkih stranaka i nezavisnih kandidata zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini BiH i parlamentarnih grupa, odnosno klubova poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Ukupna sredstva koja se izdvajaju za finansiranje spomenutih političkih subjekata ne mogu prelaziti iznos od 0,2% budžeta BiH u kalendarskoj godini.

Političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka sredstva se raspodjeljuju na način da se:

- 30% sredstava dijeli jednako svim političkim strankama, odnosno koalicijama političkih stranaka koje su osvojile mandate,
- 60% sredstava dijeli prema broju poslaničkih, odnosno delegatskih mandata, koje svaka politička stranka, koalicija političkih stranaka, odnosno nezavisni kandidat ima u trenutku dodjele mandata,
- 10% od ukupnog iznosa raspoređuje parlamentarnim grupama srazmjerno broju poslaničkih, odnosno delegatskih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu.

Zajednička komisija za administrativne poslove Parlamentarne skupštine BiH će svojim aktima detaljnije regulisati raspodjelu sredstava iz ovog člana, kontrolu trošenja i druga finansijska pitanja u vezi s provođenjem ovog zakona.

- (2) U Republici Srpskoj, u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Republike, grada i opštine („Službeni glasnik RS“, broj 65/08), sredstva se izdvajaju iz budžeta za:

- finansiranje dijela troškova redovnog rada političkih stranaka, koalicija, nezavisnih poslanika, odnosno odbornika,
- pokriće dijela troškova izborne kampanje političkih stranaka, koalicija, nezavisnih lista i nezavisnih kandidata kojima su potvrđene izborne liste za izbor poslanika, odnosno odbornika i
- pokriće dijela troškova rada poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa.

- a) Sredstva izdvojena za finansiranje troškova redovnog rada političkih stranaka, koalicija, nezavisnih poslanika, odnosno odbornika ne mogu biti manja od 0,2% ukupnih budžetskih prihoda iz prethodne godine, a raspoređuju se na način:
    - 20% sredstava se raspoređuju u jednakim iznosima svim političkim strankama i koalicijama koje imaju poslanike u skupštini i nezavisnim poslanicima i
    - 80% se raspoređuje srazmjerno broju osvojenih mandata, koje politička stranka, koalicija, nezavisni poslanik, odnosno odbornik ima u skupštini.
  - b) Sredstva za izbornu kampanju osiguravaju se u budžetu za godinu u kojoj se održavaju izbori u iznosu ne manjem od 0,05% ukupnih budžetskih prihoda iz prethodne godine. Način raspodjele sredstava vrši se u skladu s izbornim propisima.
  - c) Sredstva za rad poslaničkih, delegatskih, odnosno odborničkih klubova i grupa, dodjeljuju se radi pokrivanja:
    - paušalnih troškova za rad u izbornim jedinicama poslanika, odnosno odbornika,
    - putnih troškova u inostranstvo, ako organizator nije Narodna skupština RS ili Vijeće naroda RS, odnosno skupština jedinice lokalne samouprave,
    - troškova nabavke materijala – goriva, štampe, službenih glasnika i publikacija,
    - troškova smještaja i ishrane poslanika, delegata, odnosno odbornika, u vrijeme kada se ne održavaju sjednice skupštine ili vijeća i
    - ostale troškove u vezi s radom poslanika, delegata, odnosno odbornika u klubovima i grupama.
- (3) Federacija BiH nije donijela poseban zakon o finansiranju političkih stranaka iz budžeta, pa sredstva za finansiranje političkih subjekata izdvaja u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, kao „tekuće transfere neprofitnim organizacijama – za političke stranke i koalicije”, koji se donosi svake godine. Sredstva se izdvajaju u iznosu od 0,2% u odnosu na ukupne prihode, bez primitaka i koriste se po programu koji donosi Vlada.

Sredstva namijenjena za finansiranje političkih subjekata raspoređuju se tako da:

- 40% od predviđenog iznosa pripada političkim subjektima, koji su zastupljeni u Parlamentu Federacije BiH u jednakim iznosima, a
- 60% prema broju poslanika u domovima Parlamenta, na dan dodjele mandata.

Ukoliko je ugovorom između članica koalicije regulisan način raspodjele novčanih sredstava koja pripadaju koaliciji, Vlada sredstva raspoređuje na osnovi odredbi ugovora.

- (4) Zakonom o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 29/04 i 14/07) propisano je da se sredstva iz budžeta Brčko distrikta BiH izdvajaju za: predizbornu kampanju političkih stranaka koje učestvuju na izborima za Skupštinu Brčko distrikta BiH i redovan rad političkih stranaka zastupljenih u Skupštini Brčko distrikta BiH.
  - a) Sredstva za predizbornu kampanju političkih stranaka osiguravaju u godini u kojoj se održavaju redovni izbori za Skupštinu Brčko distrikta BiH i to u iznosu 0,03% prihoda u budžetu Brčko distrikta BiH ili 60.000 KM zavisno od toga koji je iznos niži.

- b) Sredstva za redovan rad političkih stranaka izdvajaju se po godišnjoj osnovi od 0,1% od prihoda u budžetu Brčko distrikta BiH ili 200.000 KM, zavisno od toga koji od ova dva iznosa je niži.

Sredstva izdvojena za redovan rad političkih stranka i njihovih poslaničkih klubova u Skupštini Brčko distrikta BiH raspoređuju na taj način da se:

- 30% sredstava raspoređuje u jednakim iznosima svim poslaničkim klubovima političkim strankama zastupljenim u Skupštini Brčko distrikta BiH, a
- 70% od ukupnog iznosa raspoređuje srazmjerno broju poslaničkih mjesta koje svaka politička stranka ima u Skupštini Brčko distrikta BiH u trenutku raspodjele.

1.2.1. Pravni okvir za finansijsko izvještavanje političkih stranaka

305. U Zakonu o finansiranju političkih stranaka, u članu 12. stav (1), propisano je da političke stranke vode evidenciju o svojim prihodima i rashodima i dužne su da Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnose finansijski izvještaj za svaku kalendarsku godinu (računovodstvenu godinu).
306. Političke stranke, u skladu s odredbom člana 12. stav (3) ovog Zakona, podnose poseban finansijski izvještaj za period izborne propagande na način kako je utvrđeno Izbornim zakonom BiH. Političke stranke i nezavisni kandidati koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima dužni su, u skladu s članom 15.1 stav (1) Izbornog zakona BiH, u vrijeme podnošenja prijave za ovjeru za učešće na izborima, Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnijeti finansijski izvještaj za period koji počinje tri mjeseca prije dana podnošenja prijave za ovjeru i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora, u roku od trideset dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u „Službenom glasniku BiH“.
307. Izvještaji koje podnose političke stranke i nezavisni kandidati koji učestvuju na izborima za organe vlasti sadrže: sve prihode i rashode, zasnovane na članarini, transparentnim priložima iz inostranstva, priložima fizičkih i pravnih lica, priložima u obliku robe i usluga (prilozi u naturi), prihodima na vlastitu imovinu i poduzetničke aktivnosti, u skladu s odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, kreditima, pozajmicama, donacijama, olakšicama, povratu novca, ostalim materijalnim troškovima i ostalim izvorima prihoda za period izvještavanja koje odredi Centralna izborna komisija BiH.
308. Politička stranka je, u skladu s odredbom iz člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, obavezna u svom finansijskom izvještaju uključiti sve koristi ostvarene od aktivnosti subjekata koji su na bilo koji način povezani s političkom strankom ili su pod njenom kontrolom.
309. U skladu s odredbama člana 13. stav (6) Zakona o finansiranju, politička stranka je dužna javno prikazati porijeklo i način utroška sredstava prikupljenih tokom protekle kalendarske godine (računovodstvene godine). Završni račun i finansijski izvještaj u kojem se podrobno navode izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim licima koja su dala dobrovoljne priloge te podaci o namjeni, odnosno aktivnostima za koje su sredstva utrošena, javni su dokumenti i objavljuju se na web stranici političke stranke.
310. Centralna izborna komisija BiH donosi propise za provođenje odredbi kojima se bliže utvrđuju sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja.

311. Centralna izborna komisija BiH je donijela dva podzakonska akta, kojima je utvrdila sadržaj, formu, način i druge detalje finansijskog izvještavanja:
- Pravilnik o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka⁷² i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka⁷³ i
  - Pravilnik o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih subjekata⁷⁴.
312. Kontrola i revizija finansiranja političkih stranaka uređena je: Pravilnikom o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka⁷⁵, koji je također donijela Centralna izborna komisija BiH.

1.3. Aktivnosti Centralne izborne komisije BiH u izvještajnom periodu

313. U okviru provođenja Zakona o finansiranju političkih stranaka, Centralna izborna komisija BiH je u 2017. godini poduzela niz aktivnosti i realizovala ključne zadatke kojima je utvrđivana zakonitost finansiranja političkih stranaka, postignuta transparentnost finansiranja i realizovala je ključne radnje koje reguliraju legalitet finansiranja političkih stranaka.

1.3.1. Prijem finansijskih izvještaja političkih stranaka

314. Političke stranke, u skladu s odredbom iz člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju, finansijski izvještaj podnose do 31.3. naredne godine, u formi koju je propisala Centralna izborna komisija BiH.
315. Centralna izborna komisija BiH je razvila aplikaciju „FI CIKBiH“, putem koje političke stranke finansijske izvještaje podnose u elektronskoj formi.
316. U skladu sa svojim ovlaštenjima iz člana 12. Zakona o finansiranju, da provodi i izvršava odredbe ovog zakona, Centralna izborna komisija BiH je:
- izvršila prijem godišnjih finansijskih izvještaja za 2016. godinu koje su podnijele 122 političke stranke. Izvještaj za 2016. godinu, od ukupno 149 političkih stranaka, koliko ih je sa 31. 12. 2016. godine bilo na evidenciji Centralne izborne komisije BiH, u zakonom propisanom roku (do 31. 3. 2017. godine) podnijelo je 96 političkih stranaka, odnosno 64,43%, dok je 26 stranaka izvještaj podnijelo sa zakašnjenjem, odnosno nakon što im je Centralna izborna komisija BiH uputila urgenciju za dostavljanje istih, čime im je u skladu s odredbom iz člana 14. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka dala priliku da prije izricanja kazne ili preduzimanja administrativne mjere, dobrovoljno postupe i podnesu finansijske izvještaje. Izvještaj nije podnijelo 27 političkih stranaka, od kojih su dvije stranke pokrenule postupak kod nadležnih sudova za njihovo brisanje iz sudskog registra.

---

⁷² „Službeni glasnik BiH“, broj 96/13, koji je stupio na snagu dana 18. 12. 2013. godine, kada je stavljen van snage Pravilnik o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj 61/06).

⁷³ „Službeni glasnik BiH“, broj 89/16

⁷⁴ „Službeni glasnik BiH“, broj 96/13, koji je stupio na snagu dana 18. 12. 2013. godine, kada je stavljen van snage Pravilnik o predizbornim i postizbornim finansijskim izvještajima političkih subjekata („Službeni glasnik BiH“, broj 61/06).

⁷⁵ „Službeni glasnik BiH“, broj 103/08

317. Od ukupnog broja podnesenih godišnjih finansijskih izvještaja za 2016. godinu, 93% ih je podneseno u elektronskoj formi putem aplikacije „FI CIKBiH“.
318. Centralna izborna komisija BiH je donijela zaključak da će političke stranke, koje nisu podnijele finansijski izvještaj, sankcionisati u skladu sa svojim nadležnostima, novčanom sankcijom propisanom u članu 19. stav (1) Zakona o finansiranju. Pored političkih stranaka, Centralna izborna komisija BiH će novčanom sankcijom, propisanom u članu 19. stav (2) Zakona, sankcionisati i fizička lica koja su izvršila prekršaj, u ovom slučaju ovlaštena lica koja su odgovorna za vođenje poslovnih knjiga političkih stranaka, podnošenje finansijskih izvještaja i koja su ovlaštena da kontaktiraju s Centralnom izbornom komisijom BiH.
319. Političke stranke u 2016. godini su se finansirale iz sljedećih izvora: članarina u procentu od 6,67%, priloga fizičkih osoba u procentu 8,00%, priloga pravnih lica u procentu 2,71%, prihoda od imovine političkih stranaka u procentu 2,80%, prihoda od poklona i usluga što ih stranka nije imala obavezu platiti u procentu 0,76%, prihoda iz budžeta u procentu 71,70% i ostalih prihoda u procentu 7,36% od ukupno ostvarenih prihoda, kao što je prikazano u narednim tabelama:

Tabela 1. Pregled izvora finansiranja političkih stranaka u 2016. godini

(1) Prihodi	Iznos (KM)	Struktura
Članarina	1.772.229,25	6,67%
Prilozi fizičkih lica	2.124.019,28	8,00%
Prilozi pravnih lica	720.631,23	2,71%
Prihodi od imovine političkih stranaka	744.787,72	2,80%
Prihodi od poklona i usluga što ih stranka nije imala obavezu platiti	202.604,83	0,76%
Prihodi iz budžeta	19.041.671,15	71,70%
Ukupan prihod	24.605.943,46	92,64%
(2) Ostali prihodi i drugo	1.953.739,03	7,36%
UKUPNI IZVORI FINANSIRANJA	26.559.682,49	100,00%

Tabela 2. Struktura izvora finansiranja političkih stranaka u 2016. godini
(prema podacima koje su stranke iskazale u godišnjim finansijskim izvještajima)

Red. br.	Kod	Naziv političke stranke	Članarine	Prilozi fizičkih lica	Prilozi pravnih lica	Prihodi od imovine u vlasništvu političke stranke	Nenovčane donacije i računi koje politička stranka nije imala obavezu platiti	Prihodi iz budžeta	Ostali prihodi i dr.	UKUPAN PRIHOD	Struktura prihoda							
											Članarine	Prilozi fizičkih lica	Prilozi pravnih lica	Prihodi od imovine u vlasn. pol. stranke	Nenovč. donacije i računi koje pos. str. nije imala obav.	Prihodi iz budžeta	Ostali prihodi i dr.	Ukupno
1.	008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	460.229,37	49.937,75	60.450,00	624.980,21	10.058,51	1.952.501,75	1.544.468,49	4.702.626,08	9,8%	1,1%	1,3%	13,3%	0,2%	41,5%	32,8%	100%
2.	090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	99.370,91	864.625,43	193.220,00	49.760,00	4.359,51	3.412.610,91	67.788,34	4.691.735,10	2,1%	18,4%	4,1%	1,1%	0,1%	72,7%	1,4%	100%
3.	515	SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	408.727,11	0,00	20.000,00	1.200,00	580,00	1.986.856,70	62.015,71	2.479.379,52	16,5%	0,0%	0,8%	0,0%	0,0%	80,1%	2,5%	100%
4.	1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH - FAHRUDIN RADONČIĆ	50.385,64	277.151,59	62.778,00	0,00	14.376,48	1.598.065,05	0,00	2.002.756,76	2,5%	13,8%	3,1%	0,0%	0,7%	79,8%	0,0%	100%
5.	018	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	331.249,81	182.399,05	19.410,00	9.411,70	28.500,00	1.356.989,82	17.446,21	1.945.406,59	17,0%	9,4%	1,0%	0,5%	1,5%	69,8%	0,9%	100%
6.	027	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BIH	78.706,09	94.039,79	25.150,00	7.067,88	0,00	1.692.122,41	7.230,55	1.904.316,72	4,1%	4,9%	1,3%	0,4%	0,0%	88,9%	0,4%	100%
7.	1698	DEMOKRATSKA FRONTA	22.270,58	83.923,30	12.050,00	42.000,00	7.100,00	922.007,06	2.939,19	1.092.290,13	2,0%	7,7%	1,1%	3,8%	0,7%	84,4%	0,3%	100%
8.	074	SOCIJALISTIČKA PARTIJA	29.738,70	79.021,00	134.680,00	545,14	18.240,60	426.452,82	6.614,06	695.292,32	4,3%	11,4%	19,4%	0,1%	2,6%	61,3%	1,0%	100%
9.	440	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA	60.989,78	11.770,00	24.850,00	0,00	0,00	579.373,32	292,64	677.275,74	9,0%	1,7%	3,7%	0,0%	0,0%	85,5%	0,0%	100%
10.	769	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990	2.134,00	4.380,00	4.850,00	0,00	4.200,00	630.862,37	21.487,54	667.913,91	0,3%	0,7%	0,7%	0,0%	0,6%	94,5%	3,2%	100%
11.	461	DEMOKRATSKI NARODNI SAVEZ	49.901,00	53.300,00	5.500,00	0,00	3.600,00	514.916,00	5.126,00	632.343,00	7,9%	8,4%	0,9%	0,0%	0,6%	81,4%	0,8%	100%
12.	001	BOŠANSKOHERCEGOVAČKA PATRIOTSKA STRANKA-SEFER HALILOVIĆ	22.559,15	4.215,00	10.000,00	0,00	18.245,08	424.493,29	5.199,49	484.712,01	4,7%	0,9%	2,1%	0,0%	3,8%	87,6%	1,1%	100%
13.	877	NAŠA STRANKA	1.904,24	3.363,13	21.050,00	0,00	6.332,00	438.740,63	0,00	471.390,00	0,4%	0,7%	4,5%	0,0%	1,3%	93,1%	0,0%	100%
14.	004	STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	22.531,00	14.585,00	14.400,00	0,00	0,00	252.026,13	191.806,11	495.348,24	4,5%	2,9%	2,9%	0,0%	0,0%	50,9%	38,7%	100%

15.	1718	NARODNI DEMOKRATSKI POKRET	0,00	21.177,00	0,00	0,00	3.650,00	364.891,00	0,00	389.718,00	0,0%	5,4%	0,0%	0,0%	0,9%	93,6%	0,0%	100%
16.	882	STRANKA DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI	0,00	42.649,57	15.500,00	0,00	0,00	325.990,60	0,90	384.141,07	0,0%	11,1%	4,0%	0,0%	0,0%	84,9%	0,0%	100%
17.	502	NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK	0,00	1.100,00	0,00	3.765,51	0,00	329.290,39	0,00	334.155,90	0,0%	0,3%	0,0%	1,1%	0,0%	98,5%	0,0%	100%
18.	734	HRVATSKA STRANKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	230.443,19	1.400,00	231.843,19	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	99,4%	0,6%	100%
19.	1701	LABURISTIČKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE	3.409,79	42.703,45	7.394,00	3,32	12.674,00	157.428,03	0,00	223.612,59	1,5%	19,1%	3,3%	0,0%	5,7%	70,4%	0,0%	100%
20.	036	BOSS - BOSANSKA STRANKA-MIRNES AJANOVIĆ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	149.422,76	1.610,20	151.032,96	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	98,9%	1,1%	100%
21.	513	STRANKA PENZIONERA / UMIROVLJENIKA BOSNE I HERCEGOVINE	86.049,15	1.929,75	3.517,00	9,06	2.150,00	54.205,36	0,00	147.860,32	58,2%	1,3%	2,4%	0,0%	1,5%	36,7%	0,0%	100%
22.	1190	STRANKA DIJASPORE BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	60,00	0,00	0,00	0,00	134.110,28	0,00	134.170,28	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
23.	016	SRPSKA RADIKALNA STRANKA REPUBLIKE SRPSKE	0,00	0,00	0,00	0,00	7.194,00	111.830,05	0,00	119.024,05	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,0%	94,0%	0,0%	100%
24.	1728	LIBERALNA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	116.633,78	0,00	116.633,78	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
25.	1972	UJEDINJENA SRPSKA	3.066,00	90.300,90	2.500,00	0,00	0,00	3.841,38	0,00	99.708,28	3,1%	90,6%	2,5%	0,0%	0,0%	3,9%	0,0%	100%
26.	1987	SNAGA CENTRA	0,00	75.260,00	5.000,00	0,00	0,00	4.324,58	2.500,00	87.084,58	0,0%	86,4%	5,7%	0,0%	0,0%	5,0%	2,9%	100%
27.	1694	NAPREDNA SRPSKA-NS	0,00	245,00	500,00	0,00	0,00	83.987,05	0,00	84.732,05	0,0%	0,3%	0,6%	0,0%	0,0%	99,1%	0,0%	100%
28.	1270	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA STJEPANA RADIĆA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	84.007,97	1,53	84.009,50	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
29.	730	SOCIJALDEMOKRATSKA UNIJA BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	2.670,00	0,00	0,00	0,00	75.948,58	0,00	78.618,58	0,0%	3,4%	0,0%	0,0%	0,0%	96,6%	0,0%	100%
30.	455	LIBERALNO DEMOKRATSKA STRANKA BIH	350,00	2.080,00	13.354,83	0,00	12.704,56	39.237,89	0,00	67.727,28	0,5%	3,1%	19,7%	0,0%	18,8%	57,9%	0,0%	100%
31.	561	NARODNA DEMOKRATSKA STRANKA	1.507,00	5.037,00	0,00	1,00	4.200,00	50.493,00	1.339,00	62.577,00	2,4%	8,0%	0,0%	0,0%	6,7%	80,7%	2,1%	100%

32.	2072	GRADANSKI SAVEZ (GS)	960,00	20.453,07	16.318,00	0,00	18.990,00	4.271,33	0,00	60.992,40	1,6%	33,5%	26,8%	0,0%	31,1%	7,0%	0,0%	100%
33.	005	HRVATSKA KRŠĆANSKA DEMOKRATSKA UNIJA BIH	0,00	0,00	0,00	1,03	1.200,00	53.786,82	2.990,03	57.977,88	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	2,1%	92,8%	5,2%	100%
34.	1730	SRPSKA RADIKALNA STRANKA dr VOJISLAV ŠEŠELJ	7.054,00	4.500,00	1.000,00	0,03	3.535,09	39.487,46	0,00	55.576,58	12,7%	8,1%	1,8%	0,0%	6,4%	71,1%	0,0%	100%
35.	1703	HRVATSKA NEZAVISNA LISTA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50.172,00	7,41	50.179,41	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
36.	279	PARTIJA UJEDINJENIH PENZIONERA	0,00	3.510,00	0,00	0,00	0,00	43.562,65	0,00	47.072,65	0,0%	7,5%	0,0%	0,0%	0,0%	92,5%	0,0%	100%
37.	1882	TUZLANSKA ALTERNATIVA	3.419,70	0,00	0,00	0,00	0,00	41.378,29	0,00	44.797,99	7,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	92,4%	0,0%	100%
38.	028	DEMOKRATSKA NARODNA ZAJEDNICA BIH	0,00	15.000,00	2.300,00	0,00	2.000,00	21.523,78	0,00	40.823,78	0,0%	36,7%	5,6%	0,0%	4,9%	52,7%	0,0%	100%
39.	1200	SRPSKA NAPREDNA STRANKA	8.070,00	200,00	0,00	0,00	0,00	27.742,17	0,00	36.012,17	22,4%	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	77,0%	0,0%	100%
40.	366	HRVATSKI NARODNI SAVEZ BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	34.601,55	0,00	34.601,55	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
41.	1714	HRVATSKI SAVEZ HKDU - HRAST	0,00	0,00	0,00	0,05	600,00	31.270,00	0,00	31.870,05	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,9%	98,1%	0,0%	100%
42.	1872	POKRET USPIJEŠNA SRPSKA	0,00	21.320,00	10.000,00	0,00	0,00	0,00	396,00	31.716,00	0,0%	67,2%	31,5%	0,0%	0,0%	0,0%	1,2%	100%
43.	732	SRPSKA RADIKALNA STRANKA "9. JANUAR"	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31.400,73	0,00	31.400,73	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
44.	1186	NOVA SOCIJALISTIČKA PARTIJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21.669,00	0,00	21.669,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
45.	1188	POSAVSKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	2,44	0,00	20.971,29	0,00	20.973,73	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
46.	1950	BRČANSKI DEMOKRATSKI POKRET BRČKO DISTR. BIH	0,00	4.250,00	12.000,00	0,00	350,00	3.503,00	0,00	20.103,00	0,0%	21,1%	59,7%	0,0%	1,7%	17,4%	0,0%	100%
47.	20	GRADANSKA DEMOKRATSKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	2.348,00	1.000,00	6.040,00	6.499,00	2.309,50	0,00	18.196,50	0,0%	12,9%	5,5%	33,2%	35,7%	12,7%	0,0%	100%
48.	1178	HRVATSKA STRANKA PRAVA DR. ANTE STARČEVIĆ BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16.550,00	0,00	16.550,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%

49.	1177	STRANKA ZA NAROD BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14.274,16	1.400,00	15.674,16	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	91,1%	8,9%	100%
50.	1252	SNAGA EKONOMSKOG POKRETA U BOSNI I HERCEGOVINI	0,00	0,00	6.000,00	0,00	0,00	5.263,00	1.692,00	12.955,00	0,0%	0,0%	46,3%	0,0%	0,0%	40,6%	13,1%	100%
51.	1919	POKRET ZA BOLJE BRČKO ĐAPO MIRSAD	0,00	2.000,00	6.600,00	0,00	800,00	3.502,52	0,00	12.902,52	0,0%	15,5%	51,2%	0,0%	6,2%	27,1%	0,0%	100%
52.	1264	NAPREDNA SRPSKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11.427,82	0,00	11.427,82	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
53.	026	STRANKA SPAS	0,00	3.000,00	6.380,00	0,00	0,00	789,36	0,00	10.169,36	0,0%	29,5%	62,7%	0,0%	0,0%	7,8%	0,0%	100%
54.	003	STRANKA ZA SREDNJE	0,00	0,00	0,00	0,00	576,00	8.664,56	0,00	9.240,56	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	6,2%	93,8%	0,0%	100%
55.	1804	STRANKA ZA NAŠ GRAD	4.881,00	4.220,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9.101,00	53,6%	46,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
56.	1181	DEMOKRATSKA PARTIJA - DRAGAN ČAVIĆ	0,00	0,00	0,00	0,00	1.200,00	7.624,00	0,00	8.824,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	13,6%	86,4%	0,0%	100%
57.	866	STRANKA UDRUŽENIH NEZAVISNIH DEMOKRATA BIH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8.095,00	0,00	8.095,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
58.	1179	SAVEZ ZA DEMOKRATSKU SRPSKU	0,00	6.800,00	0,00	0,00	0,00	595,00	4,00	7.399,00	0,0%	91,9%	0,0%	0,0%	0,0%	8,0%	0,1%	100%
59.	724	POKRET ZA TREBINJE	3.510,00	400,00	0,00	0,00	300,00	2.919,00	0,00	7.129,00	49,2%	5,6%	0,0%	0,0%	4,2%	40,9%	0,0%	100%
60.	1776	HRVATSKA STRANKA PRAVA-PRAVAŠI	0,00	1.050,00	0,00	0,00	0,00	4.925,00	0,00	5.975,00	0,0%	17,6%	0,0%	0,0%	0,0%	82,4%	0,0%	100%
61.	1699	PRVA BOSANSKO-HERCEGOVAČKA STRANKA	12,00	50,00	0,00	0,00	3.200,00	2.225,00	0,00	5.487,00	0,2%	0,9%	0,0%	0,0%	58,3%	40,6%	0,0%	100%
62.	1705	HRVATSKA REPUBLIKANSKA STRANKA	1.050,00	4.320,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5.370,00	19,6%	80,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
63.	1940	GRADANSKA SNAGA	2.181,00	1.900,00	650,00	0,00	0,00	0,00	355,00	5.086,00	42,9%	37,4%	12,8%	0,0%	0,0%	0,0%	7,0%	100%
64.	1241	HRVATSKA STRANKA PRAVA HERCEG-BOSNE	0,00	0,00	0,00	0,00	1.590,00	3.144,00	0,00	4.734,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	33,6%	66,4%	0,0%	100%
65.	1722	SNAGA NARODA	0,00	480,00	300,00	0,00	0,00	1.422,14	2.300,00	4.502,14	0,0%	10,7%	6,7%	0,0%	0,0%	31,6%	51,1%	100%
66.	1971	SAVEZ ZA STARI GRAD	0,00	1.050,00	0,00	0,00	1.800,00	1.321,32	0,00	4.171,32	0,0%	25,2%	0,0%	0,0%	43,2%	31,7%	0,0%	100%

67.	1254	NOVI POKRET BiH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4.101,80	0,00	4.101,80	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
68.	1250	STRANKA SOCIJALNE SIGURNOSTI SRPSKIH BORACA	0,00	2.972,50	0,00	0,00	0,00	80,26	0,00	3.052,76	0,0%	97,4%	0,0%	0,0%	0,0%	2,6%	0,0%	100%
69.	069	SRPSKI POKRET OBNOVE RS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
70.	2092	NOVA PARTIJA	2.510,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.510,00	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
71.	2018	HRVATSKA LISTA ZA LIVNO	0,00	1.615,00	800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.415,00	0,0%	66,9%	33,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
72.	049	ZAVIČAJNI SOCIJALDEMOKRATI - MILE MARCETA	0,00	1.800,00	0,00	0,00	0,00	303,92	0,00	2.103,92	0,0%	85,6%	0,0%	0,0%	0,0%	14,4%	0,0%	100%
73.	1257	HRVATSKA ČISTA STRANKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.084,00	0,00	2.084,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
74.	2078	ČAPLJINSKA NEOVISNA STRANKA-ČAPLJINA U SRCU	0,00	2.050,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.050,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
75.	2097	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA BiH	0,00			0,00	0,00	0,00	2.000,00	2.000,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100%
76.	1015	KLADUŠKA STRANKA PRIVREDNOG PROSPERITETA	0,00	1.120,00	600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.720,00	0,0%	65,1%	34,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
77.	059	NOVI DEMOKRATSKI POKRET	0,00	1.035,00		0,00	0,00	678,49	0,00	1.713,49	0,0%	60,4%	0,0%	0,0%	0,0%	39,6%	0,0%	100%
78.	1290	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.701,65	1.701,65	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100%
79.	1986	SLOBODNA SRPSKA	0,00	1.610,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.610,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
80.	1989	UNIJA SOCIJALDEMOKRATA BH	0,00	160,00	0,00	0,00	0,00	1.382,67	40,00	1.582,67	0,0%	10,1%	0,0%	0,0%	0,0%	87,4%	2,5%	100%
81.	073	SELJAČKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.560,00	1.560,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100%
82.	1706	SAVEZ ZA NOVU POLITIKU	0,00	1.560,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.560,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
83.	2292	PRVA MOSTARSKA PARTIJA	1.306,00	200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	1.506,04	86,7%	13,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%

84.	2294	POLITIČKA ORGANIZACIJA E-STRANKA GRAĐANA TUZLA	221,00	0,00	0,00	0,00	1.200,00	0,00	0,00	1.421,00	15,6%	0,0%	0,0%	0,0%	84,4%	0,0%	0,0%	100%
85.	1003	NEZAVISNA STRANKA DR MIHAJLO TOVIRAC	12,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.389,93	0,00	1.401,93	0,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	99,1%	0,0%	100%
86.	521	HRVATSKA DEMOKRATSKA UNIJA BIH	0,00	0,00	0,00	0,34	0,00	1.339,00	0,00	1.339,34	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
87.	983	POKRET ZA PRNJAVOR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.229,66	0,00	1.229,66	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
88.	1977	RAMSKA DEMOKRATSKA STRANKA	0,00	1.200,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	1.200,01	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
89.	1217	STRANKA ZA OPĆINU OLOVO	1.120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	1.120,10	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
90.	1004	STRANKA PRAVDE I RAZVOJA BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	1.100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.100,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
91.	2044	NEZAVISNA LISTA	0,00	1.100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.100,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
92.	1711	DEMOKRATSKA OBITELJSKA STRANKA	0,00	1.067,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.067,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
93.	1271	STRANKA MLADIH ZA PROMJENE	533,23	0,00	529,40	0,00	0,00	0,00	0,00	1.062,63	50,2%	0,0%	49,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
94.	879	EKOLOŠKA PARTIJA REPUBLIKE SRPSKE	0,00	0,00	0,00	0,00	600,00	445,17	0,00	1.045,17	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	57,4%	42,6%	0,0%	100%
95.	1017	NARODNA STRANKA (POKRET ZA BROAD)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.001,00	0,00	1.001,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
96.	1723	SOCIJAL DEMOKRATSKI FRONT BOSNE I HERCEGOVINE	0,00	270,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	270,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
97.	1291	REFORMSKA STRANKA	0,00	255,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	255,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
98.	077	DEMOKRATSKA STRANKA FEDERALISTA	210,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26,84	236,84	88,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	11,3%	100%
99.	32	DEMOKRATSKA STRANKA INVALIDA BIH	0,00	20,00	0,00	0,00	0,00	117,65	0,00	137,65	0,0%	14,5%	0,0%	0,0%	0,0%	85,5%	0,0%	100%
100.	2094	AUTOHTONA HRVATSKA STRANKA PRAVA BIH A-HSP BIH	0,00	110,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	110,00	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%

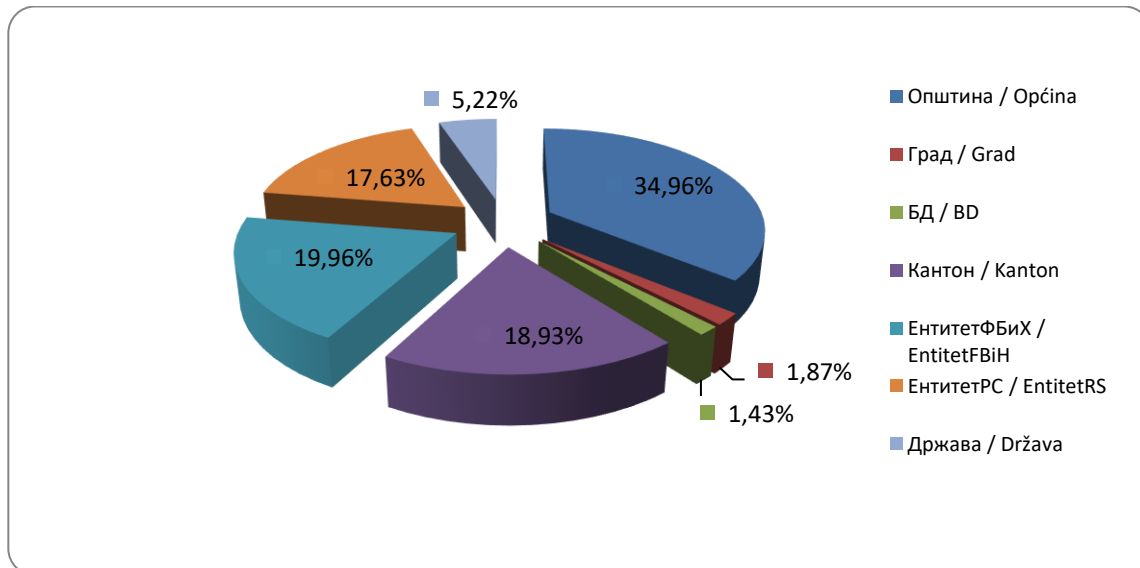
101.	1719	UDAR LJEVICE	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100%
102.	2004	JEDINSTVENA NAPREDNA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22,00	0,00	22,00	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100%
103.	370	KONGRESNA NARODNA STRANKA ZAŠTITE PRAVA BORACA I GRAĐANA - PRAVDE I MORALA BiH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
104.	574	RADNIČKO- KOMUNISTIČKA PARTIJA BiH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
105.	722	NOVA DEMOKRATIJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
106.	761	NEZAVISNA DEMOKRATSKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
107.	1256	NAPREDNA DEMOKRATSKA STRANKA BiH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
108.	2291	NOVI BOŠNJAČKI POKRET	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
109.	996	EKOLOŠKA DEMOKRATSKA STRANKA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
110.	1262	PRIVREDNI NARODNI POKRET BH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
111.	725	PARTIJA PRIVREDNOG PROGRESA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
112.	2021	NARODNA STRANKA NOVI GRAD	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
113.	1184	TVOJA I MOJA STRANKA U BOSNI I HERCEGOVINI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
114.	017	HRVATSKA STRANKA PRAVA BiH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
115.	408	UJEDINJENA HSP BiH	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
116.	762	BH SLOBODNI DEMOKRATI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
117.	1007	POG „SNAGA BOSNE“	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								

118.	1268	STRANKA EVROPSKE SOCIJALDEMOKRATIJE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
119.	1272	LISTA ZA BUGOJNO	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
120.	1707	REGIONALNI DEMOKRATSKI SAVEZ TUZLA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
121.	2289	SRPSKA NAPREDNA STRANKA- IZVORNA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
122.	2293	NOVA ALTERNATIVA STRANKA RADA I RAZVOJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00								
UKUPNO			1.772.229,25	2.124.019,28	720.631,23	744.787,72	202.604,83	19.041.671,15	1.953.739,03	26.559.682,49	6,67%	8,00%	2,71%	2,80%	0,76%	71,70%	7,36%	100,00%

b) Prikupljeni su podaci o sredstvima koja su iz budžeta isplaćena političkim subjektima u 2016. godini. Prema podacima, koji su dostavljeni na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, planirana su izdvajanja iz budžeta svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini za finansiranje političkih subjekata u 2016. godini, u iznosu od 19.128.798,52 KM., dok su ista isplaćena u procentu od 94,30 % i iznose 18.038.991,98 KM, kao što je prikazano u Tabeli 3. i predstavljeno na grafikonu 1.

Tabela 3. Budžetska izdvajanja za političke subjekte u 2016. godini

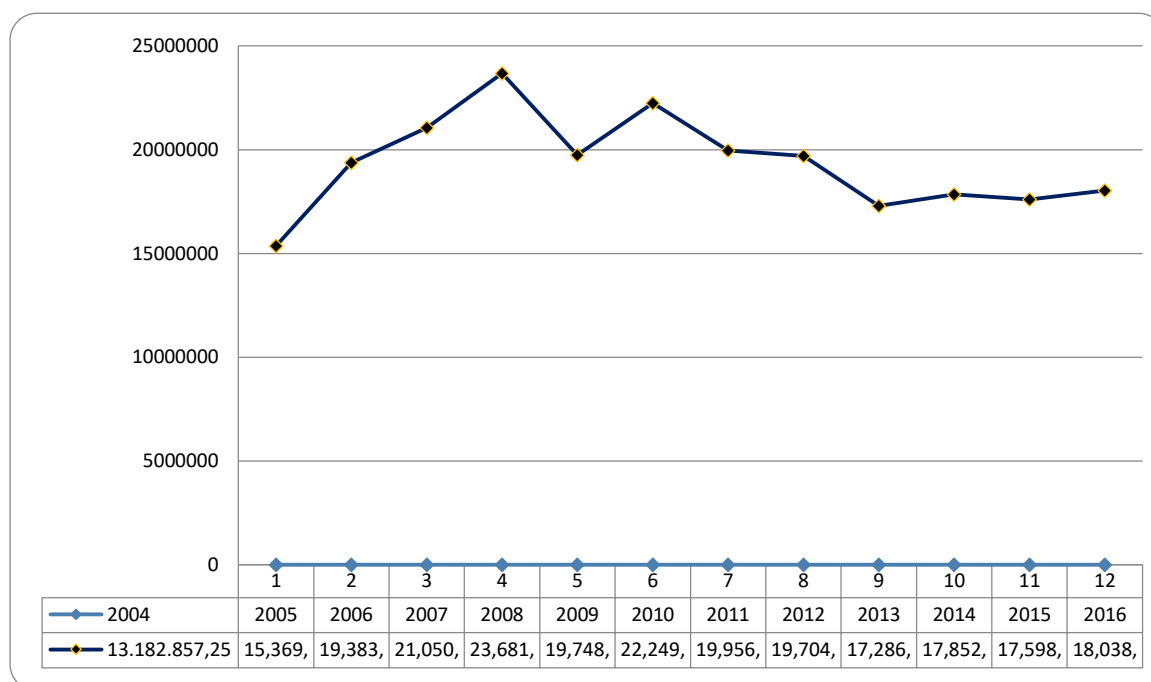
Budžet/nivo vlasti	Iznos isplaćenih sredstava	Struktura finansiranja
Budžeti općina/opština i gradova osnovnih izbornih jedinica	6.307.104,11	34,96%
Budžeti gradova	338.000,00	1,87%
Brčko distrikt BiH	258.019,03	1,43%
Budžeti kantona/županija	3.414.923,62	18,93%
Budžet Federacije BiH	3.600.000,03	19,96%
Budžet Republike Srpske	3.180.000,00	17,63%
Budžet BiH (isplaćeno političkim strankama)	534.224,00	2,96%
Budžet BiH (utrošeno za rad klubova)	406.721,19	2,25%
UKUPNO	18.038.991,98	100,00%

Grafikon 1. Prikaz strukture budžetskih izdvajanja za političke subjekte u 2016. godini

320. U periodu od 2004. do 2016. godine iz budžeta svih nivoa vlasti političkim subjektima je isplaćeno 245,1 miliona KM i to: 2004. godine 13,2 miliona, 2005. godine 15,4 miliona, 2006. godine 19,4 miliona, 2007. godine 21,1 milion, 2008. godine 23,7 miliona, 2009. godine 19,7 miliona, 2010. godine 22,2 miliona, 2011. godine 19,6 miliona, 2012. godine 19,7 miliona, 2013. godine 17,3 miliona, 2014. godine 17,9 miliona, 2015. godine 17,6 miliona i 2016. godine 18 miliona KM.

321. Od 2004. do 2008. godine budžetska izdvajanja su konstantno rasla, period od 2009. do 2012. godine karakterišu oscilacije iznosa budžetskih sredstava izdvojenih političkim strankama, dok su od 2013. godine ta izdvajanja uglavnom uravnotežena.

Grafikon 2. Trend prihoda koje su političke stranke ostvarile iz budžeta u periodu 2004–2016.

Tabela 4. Pregled isplaćenih sredstava iz budžeta političkim strankama po nivoima vlasti u periodu 2004–2016. godine

Nivo vlasti	Uplaćeno u periodu 2004 - 2010. godine	Uplaćeno 2011. godine	Uplaćeno 2012. godine	Uplaćeno 2013. godine	Uplaćeno 2014. godine	Uplaćeno 2015. godine	Uplaćeno 2016. godine	Uplaćeno u periodu 2004 - 2016. godine	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Općine/opštine i gradovi	57.163.670,98	8.063.452,34	7.631.947,50	6.240.772,48	6.854.170,33	7.024.248,93	6.645.104,11	99.623.366,67	
Brčko distrikt BiH	1.459.999,39	200.000,00	254.285,66	200.000,00	200.000,00	199.999,97	258.019,03	2.772.304,05	
Kantoni	29.068.390,02	4.386.311,72	4.189.296,29	3.349.455,22	3.856.403,97	3.540.079,76	3.414.923,62	51.804.860,60	
Federacija BiH	19.791.998,00	3.475.152,50	3.500.000,00	3.450.643,00	2.920.671,00	2.775.000,03	3.600.000,03	39.513.464,56	
Republika Srpska	23.828.197,53	3.200.001,00	3.500.000,00	3.100.001,00	3.099.999,96	3.129.999,96	3.180.000,00	43.038.199,45	
Država BiH	<i>Uplaćeno strankama</i>	1.696.461,69	292.005,28	285.693,80	571.590,10	350.246,30	570.281,47	534.224,00	4.300.502,64
	<i>Utrošeno za rad klubova</i>	1.657.395,91	339.214,57	343.569,21	374.407,67	570.836,10	359.120,86	406.721,19	4.051.265,51
UKUPNO:	134.666.113,52	19.956.137,41	19.704.792,46	17.286.869,47	17.852.327,66	17.598.730,98	18.038.991,98	245.103.963,48	

322. Od ukupnog iznosa sredstava koja su u periodu od 2004. do 2016. godine izdvojena iz budžeta za finansiranje političkih stranaka, 76,63% sredstva je raspoređeno na deset političkih

stranaka: Stranku demokratske akcije, Socijaldemokratsku partiju BiH, Savez nezavisnih socijaldemokrata, Stranku za Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku demokratsku zajednicu BiH, Srpsku demokratsku stranku, Savez za bolju budućnost BiH, Partiju demokratskog progresa, Narodnu stranku Radom za boljitak i Hrvatsku demokratsku zajednicu 1990.

323. Stranka demokratske akcije je primila 18,91%, Socijaldemokratska partija BiH 13,96%, Savez nezavisnih socijaldemokrata 10,68%, Stranka za Bosnu i Hercegovinu 8,72%, Hrvatska demokratska zajednica BiH 8,00%, Srpska demokratska stranka 6,03%, Savez za bolju budućnost BiH 3,19%, Partija demokratskog progresa 2,72, Narodna stranka Radom za boljitak 2,18% i Hrvatska demokratska zajednica 1990 2,25% od ukupno izdvojenih budžetskih sredstava.

Tabela 5. Pregled deset političkih stranaka s najvećim prihodom iz budžeta u periodu 2004–2016. godine

Red. br.	Naziv političke stranke	Sredstva uplaćena 2004–2010.	Sredstva uplaćena 2011.	Sredstva uplaćena 2012.	Sredstva uplaćena 2013.	Sredstva uplaćena 2014.	Sredstva uplaćena 2015.	Sredstva uplaćena 2016.	Sredstva uplaćena 2004–2016.	Strukt. budžet. finansir.
1.	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	27.035.397,50	3.446.862,70	3.337.711,30	2.786.967,46	3.036.305,45	3.285.974,87	3.412.610,91	46.341.830,19	18,91%
2.	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BiH	18.134.067,37	3.301.948,09	3.173.646,99	2.821.976,12	2.982.209,50	1.838.002,50	1.952.501,75	34.204.352,32	13,96%
3.	SNSD – SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA	15.052.469,55	1.980.822,01	2.052.049,83	1.571.778,01	2.045.182,03	1.485.061,16	1.986.856,70	26.174.219,29	10,68%
4.	STRANKA ZA BiH	16.678.629,53	1.219.522,58	951.851,10	853.129,54	905.481,42	518.344,10	252.026,13	21.378.984,40	8,72%
5.	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BiH	10.369.539,90	1.518.250,90	1.640.903,15	1.400.827,81	1.549.879,76	1.439.738,17	1.692.122,41	19.611.262,10	8,00%
6.	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	7.840.648,32	1.164.939,16	1.167.021,36	927.532,57	1.196.355,02	1.120.801,47	1.356.989,82	14.774.287,72	6,03%
7.	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST – Fahrudin Radončić	34.069,07	925.814,11	917.081,65	1.348.498,58	1.494.114,21	1.496.806,60	1.598.065,05	7.814.449,27	3,19%
8.	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA	3.340.968,41	575.390,99	582.556,80	473.925,25	617.492,72	501.679,53	579.373,32	6.671.387,02	2,72%
9.	NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK	2.385.456,77	673.635,16	612.795,45	625.422,93	717.413,18	288.052,84	329.290,39	5.344.013,88	2,18%
10.	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990	2.185.838,28	519.071,88	591.885,51	466.413,23	587.068,44	529.718,35	630.862,37	5.510.858,06	2,25%
UKUPNO 10 POLITIČKIH STRANAKA		103.057.084,70	15.326.257,58	15.027.503,14	13.276.471,50	15.131.501,73	12.216.126,75	13.790.698,85	187.825.644,25	76,63%

324. U okviru budžetskih sredstva izdvojenim političkim strankama u 2016. godini, iz budžeta u Federaciji BiH su izdvojena sredstva u iznosu od 12.004.616,64 KM ili 66,55%, iz budžeta Republike Srpske 4.835.411,36 KM ili 26,81, iz budžeta Brčko distrikta BiH 258.019,03 KM ili 1,43%, dok su iz budžeta Bosne i Hercegovine izdvojena sredstva u iznosu od 940.945,19 KM ili 5,22%.

Tabela 6. Pregled isplaćenih sredstava iz budžeta političkim strankama po nivoima vlasti (državni nivo, entitetski nivoi i Brčko distrikt BiH)

Red. Broj	Naziv nivoa vlasti	Ukupno uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
1	2	4	6
I	Federacija BiH	12.004.616,40	66,55%
1	Općine i gradovi osnovne izborne jedinice	4.689.692,75	39,07%
2	Gradovi	300.000,00	2,50%
3	Kantoni	3.414.923,62	28,45%
4	Budžet FBiH	3.600.000,03	29,99%
II	Republika Srpska	4.835.411,36	26,81%
1	Opštine i gradovi osnovne izborne jedinice	1.617.411,36	33,45%
2	Gradovi	38.000,00	0,79%
3	Budžet RS	3.180.000,00	65,76%
III	Brčko distrikt BiH	258.019,03	1,43%
IV	Državni nivo BiH	940.945,19	5,22%
	UKUPNO:	18.038.991,98	100,00%

325. Iz budžeta općina i gradova, osnovnih izbornih jedinica, u Federaciji BiH političkim subjektima u 2016. godini isplaćena su sredstva u iznosu 4.689.692,75 KM, dok su iz budžeta općina gradova u Republici Srpskoj isplaćena sredstva u iznosu 1.617.411,36 KM⁷⁶.

326. Iz budžeta Grada Sarajevo političkim subjektima isplaćena su sredstva u iznosu 300.000,00 KM, dok je iz Grada Istočno Sarajevo političkim subjektima isplaćen iznos od 38.000,00 KM⁷⁷.

327. Iz budžeta kantona u Federaciji BiH političkim subjektima u 2016. godini isplaćena su sredstva u iznosu 3.414.923,62 KM⁷⁸.

⁷⁶ Prilog 1. Pregled isplaćenih sredstava iz budžeta općina i gradova, osnovnih izbornih jedinica, političkim strankama u 2016. godini

⁷⁷ Prilog 2. Pregled isplaćenih sredstava iz budžeta gradova političkim strankama u 2016. godini

⁷⁸ Prilog 3. Pregled isplaćenih sredstava iz budžeta kantona političkim strankama u 2016. godini

1.3.2. Revizija i kontrola finansijskih izvještaja

328. Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka koju je, u skladu s članom 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, uspostavila Centralna izborna komisija BiH, je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja koje su podnijele političke stranke. Revizija finansijskih izvještaja političkih stranaka uključuje izvještaje iz državnog i entitetskog sjedišta, uključujući i Brčko distrikt BiH, i najmanje dva regionalna ureda koja izabere služba za reviziju finansiranja političkih stranaka.
329. Provodeći odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka, Centralna izborna komisija BiH provela je sljedeće aktivnosti:
- a) U skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, okončani su pregledi, kontrola i revizija godišnjih finansijskih izvještaja za 2015. godinu za 118 političkih stranaka i izdati su izvještaji revizije, u kojima su navedeni revizijski nalazi, mišljenje revizora o finansiranju političke stranke u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i date preporuke revizije.
    - (1) Za 105 političkih stranaka Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka, na bazi kontrole finansijskih izvještaja, dodatne finansijske dokumentacije i dokaza prikupljenih iz drugih izvora, izdala je izvještaje o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu s nalazima revizije i mišljenjem revizora o finansiranju u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.
    - (2) Za 13 političkih stranaka, kod kojih je u skladu s odredbom člana 10. stav (8) Zakona o finansiranju izvršena revizija u prostorijama stranaka, izdati su izvještaji o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu s nalazima revizije i mišljenjem revizora o finansiranju u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.
    - (3) Revizorima Službe za reviziju pet političkih stranaka je uskratilo pristup svojim prostorijama radi obavljanja revizije njihovih finansijskih izvještaja, odnosno finansijskog poslovanja u 2015. godini.
330. Izvještaji revizije svih političkih stranaka, s nalazima i mišljenjem revizora o finansiranju političkih stranaka u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, dati su na uvid javnosti putem oficijelne web stranice Centralne izborne komisije BiH, a revizijska mišljenja su objavljena i u „Službenom glasniku BiH“.
331. Kontrolom i revizijom finansijskih izvještaja političkih stranaka za 2015. godinu, kod 32 političke stranke (27,12% od ukupnog broja kontrolisanih stranaka) nije utvrđeno kršenje odredbi Zakona o finansiranju, kod 50 političkih stranaka (42,37% od ukupnog broja stranaka) utvrđeno je kršenje odredbi člana 11. i člana 12. Zakona o finansiranju, odnosno kršenje računovodstvenih propisa, nevođenje ili pogrešno vođenje evidencija o prihodima i rashodima, greške u popunjavanju finansijskih izvještaja i dostavljanje izvještaja nakon zakonom propisanog roka, kod 11 političkih stranaka (9,32% od ukupnog broja kontrolisanih stranaka) utvrđeni su manji prekršaji (neprijavlivanje nenovčanih donacija male vrijednosti, neizdavanje potvrda o primljenim članarinama i priložima u malim iznosima i neuplaćivanje istih na transakcijski račun centrale stranke, dok je kod 25 političkih stranaka (21,19% kontrolisanih stranaka), pored kršenja odredbi člana 11. i člana 12., utvrđeno kršenje odredbi za koja su Zakonom o finansiranju propisane novčane sankcije. Istovremeno četiri političke

stranke su prekršile i odredbe člana 15.10 Izbornog zakona BiH (prekoračile su limit na troškove izborne kampanje na prijevremenim izborima).

332. Iz navedenog je evidentno da 63,56% političkih stranaka nije uspostavilo računovodstveni sistem u skladu s važećim propisima i finansijski izvještaj nije podnijelo na način kako je propisala Centralna izborna komisija BiH.
333. Političke stranke su kršile odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka na način:
- Finansijska sredstva osigurana za finansiranje političkih stranaka, uglavnom sredstva iz budžeta, nisu koristile isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom, čime su prekršile odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka,
  - Stranke nisu vodile evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga te nisu izdavale potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, čime su prekršile odredbe člana 5. stav (4) Zakona,
  - Sredstva od članarina i dobrovoljnih priloga, koja su primana u gotovini, nisu uplaćivana na transakcijski račun političke stranke, iako je Zakonom o finansiranju propisano da ovlašteno lice u političkoj stranci uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun centrale političke stranke najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate, čime su prekršile odredbe člana 5. stav (4) i člana 6. stav (2) Zakona,
  - Jedna stranka je ostvarila prilog iznad limita utvrđenog članom 6. stav (3) Zakona,
  - Znatno broj stranaka, suprotno odredbama člana 8. Zakona, finansirao se iz zabranjenih izvora,
  - Četiri političke stranke su prekršile odredbe člana 15.1 Izbornog zakona BiH, prekoračile su limit na troškove izborne kampanje na prijevremenim izborima, propisan članom 15.10 Izbornog zakona BiH.
334. Centralna izborna komisija BiH je u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, u skladu s odredbom člana 14. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, člana 193. stav (1) Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, broj: 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16) i člana 18. i 22. Poslovnika Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/07, 33/09, 24/13 i 32/14) pokrenula postupak protiv 30 političkih stranaka.
335. Nakon provedenog postupka, radi utvrđivanja odgovornosti za kršenje odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka, Centralna izborna komisija BiH je u skladu s članom 15. stav (2), a u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, novčano sankcionisala 21 političku stranku, protiv tri političke stranke obustavila postupak, a postupak protiv jedne političke stranke je još uvijek u toku.
336. Za pet političkih stranaka koje su uskratile pristup svojim prostorijama, kako bi Služba za reviziju izvršila reviziju njihovog finansijskog poslovanja u skladu s članom 10. stav (8) Zakona o finansiranju političkih stranaka, Centralna izborna komisija BiH je izrekla administrativnu mjeru, kojom im je uskraćeno pravo da se kandiduju na narednim izborima.

337. Centralna izborna komisija BiH je obavijestila entitetske urede za reviziju institucija o zloupotrebama javnih sredstva od strane osam političkih stranaka.
338. U skladu s članom 17. Zakona o finansiranju političkih stranaka, Parlamentarnoj skupštini BiH je podnesen Izvještaj o pregledanom stanju finansijskog poslovanja političkih stranaka u 2015. godini, broj: 03-07-6-1019-4/2017 od 21. 9. 2017. godine, koji se dijeli kao skupštinski štampani materijal. U izvještaju su navedeni izvori finansiranja, navedeni nalazi revizije i prezentirana kršenja odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka, od strane svake stranke pojedinačno.
339. Centralna izborna komisija BiH izvršila je pregled i kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političkih stranaka za 2016. godinu za 122 političke stranke, koliko ih je podnijelo godišnji finansijski izvještaj, 96 stranaka u zakonom propisanom roku i 26 stranaka nakon urgencije Centralne izborne komisije BiH.
340. Nakon izvršenog pregleda i kontrole godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, te Informacije o preliminarnim nalazima kontrole, Centralna izborna komisija BiH je donijela zaključak da se kod 11 političkih stranaka izvrši revizija na terenu (u prostorijama stranaka), u skladu s članom 10. stav (8) Zakona o finansiranju političkih stranaka, kako bi se izrazilo pouzdano mišljenje o finansiranju tih stranaka u skladu sa Zakonom.
341. U skladu sa zaključkom Centralne izborne komisije BiH i planom aktivnosti za 2017. i 2018. godinu, u toku su aktivnosti revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka za 2016. godinu, te izdavanje izvještaja sa nalazima revizije i mišljenjem revizora o zakonitosti finansiranja političkih stranaka.
342. U skladu s Pravilnikom o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka, za 111 političkih stranaka će, na bazi kontrole finansijskih izvještaja, dodatne finansijske dokumentacije koju su dostavile političke stranke i dokaza prikupljenih iz drugih izvora (podaci o finansiranju političkih stranaka iz budžeta sa svih nivoa vlasti, podaci o prostorima koje općine dodjeljuju političkim strankama na korištenje, podaci o ugovorima sklopljenim između vlade i pravnih lica donatora političkih stranaka, podaci iz jedinstvenog registra računa kod Centralne banke BiH i drugi raspoloživi dokazi), biti izdati izvještaji o pregledu u kojima se navode nalazi revizije i izražava revizijsko mišljenje o finansiranju stranaka u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.
343. Do kraja 2017. godine izdato je 30 izvještaja o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu koji su, u skladu s odredbama člana 10. stav (3), (4) i (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 10. stav (2) Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka, u formi preliminarnih dostavljeni političkim strankama na očitovanje. Nakon što se političke stranke očituju na izvještaj ili eventualno dostave druge dokaze, Služba za reviziju izdaje konačne izvještaje o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu s mišljenjem revizora i službenom potvrdom nalaza revizije.

2. Sankcionisanje političkih stranaka⁷⁹

344. Centralna izborna komisija BiH je, u skladu s članom 14. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, koji se odnose na njena ovlaštenja, izrekla novčane sankcije političkim strankama zbog kršenja odredbi koje se odnose na: izvore finansiranja, zabranjene priloge, obaveze prijavljivanja priloga, obaveze vođenja evidencija o prihodima i rashodima i obaveze podnošenja finansijskih izvještaja za svaku kalendarsku godinu.
345. U toku 2017. godine Centralna izborna komisija BiH izrekla je sljedeće sankcije političkim strankama:
- donesene su četiri odluke kojima su novčano sankcionisane političke stranke u ukupnom iznosu od 62.500,00 KM zbog kršenja Zakona o finansiranju političkih stranaka u 2014. godini;
  - donesena je 21 odluka kojima su novčano sankcionisane političke stranke u ukupnom iznosu od 35.450,00 KM zbog kršenja Zakona o finansiranju političkih stranaka u 2015. godini.
346. Novčane sankcije koje je Centralna izborna komisija BiH izrekla u skladu s članom 14. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, prema pravosnažnim odlukama kreću se u rasponu od 500,00 KM do 32.000,00 KM.
- Za pet političkih stranaka koje nisu podnijele godišnji finansijski izvještaj za 2015. godinu i nisu omogućile pristup svojim prostorijama, kako bi Služba za reviziju izvršila reviziju njihovog finansijskog poslovanja u skladu s članom 10. stav (8) Zakona o finansiranju političkih stranaka Centralna izborna komisija BiH je izrekla administrativnu mjeru, kojom im je uskraćeno pravo da se kandiduju na narednim izborima.
  - U periodu od 2005. do 2017. godine Centralna izborna komisija BiH je donijela 417 odluka o sankcionisanju političkih stranaka, od čega je 340 odluka o sankcionisanju novčanim kaznama i 77 odluka o sankcionisanju administrativnom mjerom, uskraćivanja prava političkim strankama da se kandidiraju na narednim izborima.⁸⁰

3. Ostale aktivnosti

347. Osim provedbe ključnih aktivnosti iz oblasti Zakona o finansiranju političkih stranaka (prijem i kontrola godišnjih finansijskih izvještaja političkih stranaka, kancelarijske revizije, terenske revizije i sankcionisanje političkih stranaka), Centralna izborna komisija BiH je u 2017. godini provodila i druge aktivnosti i radnje, koje također definišu oblast finansiranja političkih stranaka, kao što su: edukacija političkih stranaka za elektronsko podnošenje finansijskih izvještaja putem aplikacije „FI CIKBiH“, stalna koordinacija s političkim strankama i davanje pismenih odgovora na njihove upite, uz nastojanje da se u potpunosti ispoštuju principi informiranja javnosti o finansiranju političkih stranaka; saradnja s NVO i drugim organizacijama koje prate primjenu Zakona o finansiranju političkih stranaka, kao i saradnja s međunarodnim ekspertima.

---

⁷⁹ Prilog 4. Pregled sankcionisanih političkih stranaka

⁸⁰ Prilog 6. Pregled izrečenih kazni u periodu 2005–2017. godina

348. Centralna izborna komisija BiH tokom 2017. godine nastojala je pismeno odgovoriti na sve upite političkih stranaka, koji su se odnosili na primjenu odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka i svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, otklanjajući time nedoumice kod političkih stranaka u vezi s tumačenjem samog Zakona.
349. Poštujući ključne principe informisanja javnosti, a posebno princip otvorenosti, kada su u pitanju modaliteti finansiranja političkih stranaka Centralna izborna komisija BiH je ostvarila dobru suradnju i s medijima u Bosni i Hercegovini, u pogledu davanja relevantnih informacija koje definišu oblast finansiranja političkih stranaka.
350. Centralna izborna komisija BiH je, nastojeći da stvori zakonske i institucionalne pretpostavke za uređenje tzv. političkog finansiranja, u 2017. godini, ostvarila saradnju i s međunarodnim organizacijama iz oblasti antikorupcionih zakona u koje spada i Zakon o finansiranju političkih stranaka.
351. U okviru međunarodne saradnje, Centralna izborna komisija BiH je sačinila informaciju o svim do sada poduzetim i realizovanim aktivnostima, iz svoje nadležnosti, na implementaciji preporuka Grupe zemalja Vijeća Evrope za borbu protiv korupcije – GRECO, iz Evaluacijskog izvještaja za Bosnu i Hercegovinu iz trećeg kruga evaluacije Bosne i Hercegovine – Transparentnost finansiranja političkih stranaka.
352. Centralna izborna komisija BiH je učestvovala u izradi Nacrta izvještaja o reviziji Bosne i Hercegovine u okviru drugog ciklusa procjene UNCAC-a (2016–2021) implementacije članova 5-14 i 51-59 Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije u Bosni i Hercegovini, koju je Bosna i Hercegovina potpisala 16. 9. 2005. godine i istu ratifikovala 26. 10. 2006. godine.
353. Dio nerealizovanih preporuka GRECO-a zavisi od daljnjih izmjena zakonske regulative u oblasti osnivanja, djelovanja i finansiranja političkih stranka na entitetskim nivoima, proširenja nadležnosti Centralne izborne komisije BiH i jačanja kapaciteta Službe za reviziju finansiranja političkih stranaka.

4. Zaključna razmatranja

354. Centralna izborna komisija BiH je, u skladu s odredbama člana 14. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka, nadležna za provođenje odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka. U 2017. godini Centralna izborna komisija BiH provodila je sve aktivnosti koje su propisane odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama Izbornog zakona BiH, koje se mogu grupisati na sljedeći način: prijem godišnjih finansijskih izvještaja političkih stranaka, prikupljanje podatke o sredstvima koja su iz budžeta svih nivoa isplaćena političkim subjektima, prikupljanje podataka od Centralne banke BiH o transakcijskim računima svih političkih stranaka, prikupljanje podataka o općinskim prostorima koje političke stranke koriste uglavnom bez naknade, kontrola i revizija finansijskih izvještaja, izdavanje revizijskih izvještaja s nalazima revizije i mišljenjem revizora o finansiranju političkih stranaka u skladu s odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, sankcionisanje političkih stranaka i ostale aktivnosti.
355. Centralna izborna komisija BiH je putem svoje oficijelne web stranice dala na uvid javnosti brojne informacije i izvještaje o izvorima finansiranja političkih stranaka, podatke o sredstvima koja su političkim strankama isplaćena iz budžeta svih nivoa vlasti u periodu od

2004. do 2016. godine, izvještaje revizije svih političkih stranaka, s nalazima i mišljenjem revizora o finansiranju političkih stranaka u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka. Revizijska mišljenja iz izvještaja o pregledu i izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja političkih stranaka za 2015. godinu objavljena su u „Službenom glasniku BiH“.

PRILOZI

Prilog 1 – Pregled isplaćenih sredstava političkim subjektima u 2016. godini iz budžeta općina/opština i gradova osnovnih izbornih jedinica	108
Prilog 2 – Pregled isplaćenih sredstava iz budžeta gradova političkim subjektima u 2016. godini	112
Prilog 3 – Pregled isplaćenih sredstava iz budžeta kantona političkim subjektima u 2016. godini... ..	112
Prilog 4 – Pregled isplaćenih sredstava političkim subjektima u 2016. godini iz budžeta BiH, entitetskih budžeta i budžeta Brčko distrikta BiH.....	113
Prilog 5 – Pregled sankcionisanih političkih stranaka u 2017. godini	116
Prilog 6 – Pregled izrečenih kazni u periodu 2005–2017. godina	117

Prilog 1. Pregled isplaćenih sredstava političkim subjektima u 2016. godini iz budžeta
općina/opština i gradova osnovnih izbornih jedinica

Općine i gradovi osnovne izborne jedinice u Federaciji Bosne i Hercegovine

Red. br.	Kod	Naziv općine/grada	Ukupno planirana sredstva	Ukupno uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
1.	50	TUZLA	414.094,41	386.376,23	-27.718,18	93,31%
2.	136	CENTAR SARAJEVO	299.997,56	299.997,56	0	100,00%
3.	133	NOVI GRAD SARAJEVO	298.804,49	298.804,49	0	100,00%
4.	91	TRAVNIK	273.204,00	273.204,00	0	100,00%
5.	139	NOVO SARAJEVO	241.666,78	225.789,58	-15.877,20	93,43%
6.	32	SANSKI MOST	170.000,00	157.500,00	-12.500,00	92,65%
7.	127	KONJIC	154.375,00	154.375,00	0	100,00%
8.	112	VITEZ	140.000,00	140.000,00	0	100,00%
9.	131	ILIDŽA	137.049,60	137.049,60	0	100,00%
10.	137	STARI GRAD SARAJEVO	135.619,95	135.619,95	0	100,00%
11.	93	ZENICA	150.000,00	129.314,05	-20.685,95	86,21%
12.	126	JABLANICA	121.800,01	114.523,07	-7.276,94	94,03%
13.	115	KISELJAK	120.000,00	114.480,00	-5.520,00	95,40%
14.	109	BUGOJNO	114.000,00	105.260,00	-8.740,00	92,33%
15.	65	JAJCE	0	100.795,25	100.795,25	
16.	135	VOGOŠĆA	99.700,00	99.700,00	0	100,00%
17.	125	PROZOR-RAMA	99.166,70	99.166,70	0	100,00%
18.	110	GORNJI VAKUF - USKOPLJE	96.600,00	96.600,00	0	100,00%
19.	130	HADŽIĆI	89.999,88	89.999,88	0	100,00%
20.	39	TEŠANJ	80.416,27	80.416,27	0	100,00%
21.	75	ŽEPČE	80.000,00	80.000,00	0	100,00%
22.	111	NOVI TRAVNIK	82.800,00	76.500,00	-6.300,00	92,39%
23.	42	MAGLAJ	112.860,00	75.240,00	-37.620,00	66,67%
24.	2	CAZIN	80.000,00	70.400,00	-9.600,00	88,00%
25.	22	ORAŠJE	76.000,00	69.666,63	-6.333,37	91,67%
26.	118	ILIJAS	70.000,00	68.594,16	-1.405,84	97,99%
27.	172	ČITLUK	68.319,96	68.319,96	0	100,00%
28.	77	ZAVIDOVIĆI	69.600,00	63.800,00	-5.800,00	91,67%
29.	176	STOLAC	50.000,00	50.000,00	0	100,00%
30.	94	KAKANJ	50.000,00	49.914,08	-85,92	99,83%
31.	49	SREBRENİK	58.756,17	47.338,13	-11.418,04	80,57%
32.	171	LJUBUŠKI	40.000,00	40.000,00	0	100,00%
33.	44	GRAČANICA	40.000,00	38.514,00	-1.486,00	96,29%
34.	114	FOJNICA	50.000,00	38.155,00	-11.845,00	76,31%
35.	124	TOMISLAVGRAD	50.000,00	37.350,00	-12.650,00	74,70%
36.	4	BOSANSKA KRUPA	60.000,00	36.800,00	-23.200,00	61,33%
37.	106	LIVNO	0	36.300,00	36.300,00	
38.	17	ODŽAK	36.000,00	36.000,00	0	100,00%
39.	47	LUKAVAC	35.300,00	35.299,92	-0,08	100,00%
40.	3	BIHAĆ	93.329,60	31.733,30	-61.596,30	34,00%

41.	59	KLJUČ	37.000,00	30.832,09	-6.167,91	83,33%
42.	141	TRNOVO (FBiH)	30.000,00	30.000,00	0	100,00%
43.	129	KREŠEVO	30.780,00	28.215,07	-2.564,93	91,67%
44.	113	BUSOVAČA	25.000,00	24.999,00	-1	100,00%
45.	79	ŽIVINICE	155.000,00	24.000,00	-131.000,00	15,48%
46.	148	POSUŠJE	22.500,00	22.500,00	0	100,00%
47.	173	ČAPLJINA	29.073,60	22.173,60	-6.900,00	76,27%
48.	25	GRADAČAC	60.000,00	20.000,00	-40.000,00	33,33%
49.	82	SAPNA	0	19.864,07	19.864,07	
50.	116	VISOKO	28.000,00	18.664,00	-9.336,00	66,66%
51.	167	GORAŽDE	17.999,86	17.999,86	0	100,00%
52.	78	BANOVIĆI	17.500,00	16.559,00	-941	94,62%
53.	37	DOBOJ JUG	15.000,00	15.000,00	0	100,00%
54.	80	KALESIJA	13.914,00	13.914,00	0	100,00%
55.	89	DONJI VAKUF	40.000,00	12.500,01	-27.499,99	31,25%
56.	36	DOBOJ-ISTOK	14.400,00	11.520,00	-2.880,00	80,00%
57.	20	DOMALJEVAC-ŠAMAC	11.000,00	11.000,00	0	100,00%
58.	5	BUŽIM	9.999,98	9.999,98	0	100,00%
59.	107	KUPRES (FBiH)	9.999,98	9.999,98	0	100,00%
60.	174	NEUM	11.000,00	9.887,00	-1.113,00	89,88%
61.	149	GRUDE	8.750,00	8.750,00	0	100,00%
62.	52	ČELIĆ	12.000,00	6.141,18	-5.858,82	51,18%
63.	55	TEOČAK	5.000,00	4.856,25	-143,75	97,13%
64.	117	BREZA	3.300,00	3.300,00	0	100,00%
65.	67	DOBRETIĆI	3.227,10	3.227,10	0	100,00%
66.	98	KLADANJ	2.493,75	2.493,75	0	100,00%
67.	181	RAVNO	2.400,00	2.400,00	0	100,00%
68.	95	VAREŠ	5.500,00	0	-5.500,00	0,00%
69.	30	BOSANSKI PETROVAC	0	0	0	
70.	57	DRVAR	0	0	0	
71.	96	OLOVO	0	0	0	
72.	1	VELIKA KLADUŠA	0	0	0	
73.	183	USORA	0	0	0	
74.	165	FOČA (FBiH)	0	0	0	
75.	84	BOSANSKO GRAHOVO	0	0	0	
76.	85	GLAMOČ	0	0	0	
77.	143	PALE (FBiH)	0	0	0	
78.	199A	MOSTAR	0	0	0	
79.	150	ŠIROKI BRIJEG	0	0	0	
UKUPNO OPĆINE I GRADOVI OSNOVNE IZBORNE JEDINICE U FEDERACIJI BiH			5.060.298,65	4.689.692,75	-370.605,90	92,68%

Općine i gradovi osnovne izborne jedinice u Republici Srpskoj

Red. br.	Kod	Naziv općine/grada	Ukupno planirana sredstva	Ukupno uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstva
1.	034B	BANJA LUKA	224.635,60	245.953,83	21.318,23	109,49%
2.	83	ZVORNIK	63.965,98	200.662,57	136.696,59	313,70%
3.	166	FOČA (RS)	116.644,00	109.120,00	-7.524,00	93,55%
4.	9	PRIJEDOR	100.000,23	100.000,23	0	100,00%
5.	8	KOZARSKA DUBICA	83.332,60	83.332,60	0	100,00%
6.	40	STANARI	80.000,00	80.000,00	0	100,00%
7.	14	DERVENTA	66.499,96	63.765,58	-2.734,38	95,89%
8.	10	GRADIŠKA	90.000,00	60.000,00	-30.000,00	66,67%
9.	56	UGLJEVIK	76.000,00	59.611,80	-16.388,20	78,44%
10.	38	DOBOJ	80.000,00	58.419,23	-21.580,77	73,02%
11.	24	MODRIČA	48.809,51	48.809,51	0	100,00%
12.	182	TREBINJE	44.909,97	44.999,95	89,98	100,20%
13.	13	PRNJAVOR	38.000,00	37.868,34	-131,66	99,65%
14.	70	KOTOR-VAROŠ	35.000,00	32.083,33	-2.916,67	91,67%
15.	11	LAKTAŠI	45.000,00	31.325,42	-13.674,58	69,61%
16.	21	ŠAMAC	39.384,28	29.339,66	-10.044,62	74,50%
17.	64	MRKONJIĆ-GRAD	53.400,00	27.238,41	-26.161,59	51,01%
18.	105	SREBRENICA	24.000,00	23.979,00	-21	99,91%
19.	16	BROD	40.000,00	23.701,00	-16.299,00	59,25%
20.	161	NEVESINJE	30.000,00	20.496,77	-9.503,23	68,32%
21.	132	ISTOČNA ILIDŽA	23.919,00	19.732,72	-4.186,28	82,50%
22.	164	GACKO	34.000,00	19.350,00	-14.650,00	56,91%
23.	88	ŠIPOVO	22.797,00	17.097,81	-5.699,19	75,00%
24.	104	BRATUNAC	15.000,00	15.000,00	0	100,00%
25.	147	VIŠEGRAD	14.994,00	14.994,00	0	100,00%
26.	35	ČELINAC	17.729,96	13.979,97	-3.749,99	78,85%
27.	74	TESLIĆ	108.000,00	11.349,00	-96.651,00	10,51%
28.	146	ROGATICA	20.000,00	9.999,96	-10.000,04	50,00%
29.	180	BILEĆA	14.000,00	9.170,00	-4.830,00	65,50%
30.	170	RUDO	11.188,29	8.721,90	-2.466,39	77,96%
31.	61	RIBNIK	8.000,00	8.000,00	0	100,00%
32.	12	SRBAC	20.000,00	7.759,00	-12.241,00	38,80%
33.	144	PALE (RS)	15.000,00	7.500,00	-7.500,00	50,00%
34.	140	ISTOČNO NOVO SARAJEVO	30.000,00	7.157,87	-22.842,13	23,86%
35.	177	BERKOVIĆI	6.500,00	6.500,00	0	100,00%
36.	54	LOPARE	9.000,00	6.088,01	-2.911,99	67,64%
37.	18	VUKOSAVLJE	5.999,90	5.999,90	0	100,00%
38.	101	ŠEKOVIĆI	5.941,19	5.939,80	-1,39	99,98%
39.	7	NOVI GRAD	14.726,97	5.453,07	-9.273,90	37,03%
40.	45	PETROVO	5.100,00	5.100,00	0	100,00%
41.	179	LJUBINJE	4.999,99	4.999,99	0	100,00%
42.	81	OSMACI	4.500,00	4.500,00	0	100,00%

43.	142	TRNOVO (RS)	3.895,32	3.895,32	0	100,00%
44.	26	PELAGIĆEVO	7.500,00	3.500,00	-4.000,00	46,67%
45.	68	KNEŽEVO	9.999,90	3.423,38	-6.576,52	34,23%
46.	169	ČAJNIČE	4.950,00	3.386,47	-1.563,53	68,41%
47.	163	KALINOVIK	2.000,00	2.000,00	0	100,00%
48.	33	OŠTRA LUKA	1.978,00	1.870,00	-108	94,54%
49.	103	VLASENICA	4.500,00	1.849,13	-2.650,87	41,09%
50.	123	HAN PIJESAK	5.999,98	1.350,00	-4.649,98	22,50%
51.	185	MILIĆI	9.463,75	732,91	-8.730,84	7,74%
52.	58	ISTOČNI DRVAR	303,92	303,92	0	100,00%
53.	138	ISTOČNI STARI GRAD	0	0	0	
54.	108	KUPRES (RS)	0	0	0	
55.	184	KOSTAJNICA	0	0	0	
56.	158	ISTOČNI MOSTAR	0	0	0	
57.	168	NOVO GORAŽDE	0	0	0	
58.	23	DONJI ŽABAR	0	0	0	
59.	6	KRUPA NA UNI	0	0	0	
60.	121	SOKOLAC	15.000,00	0	-15.000,00	0,00%
61.	66	JEZERO	0	0	0	
62.	31	PETROVAC	0	0	0	
UKUPNO OPĆINE I GRADOVI OSNOVNE IZBORNE JEDINICE U RS			1.856.569,30	1.617.411,36	-239.157,94	87,12%

Prilog 2. Pregled isplaćenih sredstava iz budžeta gradova političkim subjektima u 2016. godini

Kod	Naziv grada	Kod pol. subj.	Naziv političkog subjekta	Ukupno planirano	Ukupno uplaćeno	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
666	SARAJEVO	8	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BiH	69.857,16	69.857,16	0,00	100,00%
		90	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	51.428,40	51.428,40	0,00	100,00%
		1285	NEZAVISNA LISTA - ZA MOJ GRAD	50.571,48	50.571,48	0,00	100,00%
		877	NAŠA STRANKA	44.571,48	44.571,48	0,00	100,00%
		1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BiH - FAHRUDIN RADONČIĆ	32.142,84	32.142,84	0,00	100,00%
		4	STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	25.714,32	25.714,32	0,00	100,00%
		80002	FIZIČKO LICE - SAMOSTALNI VIJEĆNICI	25.714,32	25.714,32	0,00	100,00%
UKUPNO SARAJEVO				300.000,00	300.000,00	0,00	100,00%
888	ISTOČNO SARAJEVO	18	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	17.210,00	17.210,00	0,00	100,00%
		515	SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	8.384,00	8.384,00	0,00	100,00%
		440	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA	7.402,00	7.402,00	0,00	100,00%
		1008	POKRET ZA NAŠ GRAD	2.502,00	2.502,00	0,00	100,00%
		561	NARODNA DEMOKRATSKA STRANKA	2.502,00	2.502,00	0,00	100,00%
UKUPNO ISTOČNO SARAJEVO				38.000,00	38.000,00	0,00	100,00%
UKUPNA SREDSTVA:				338.000,00	338.000,00	0,00	100,00%

Prilog 3. Pregled isplaćenih sredstava iz budžeta kantona političkim subjektima u 2016. godini

Red. br.	Kod	Naziv nivoa vlasti	Ukupno planirano	Ukupno uplaćeno	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
1.	209	KANTON SARAJEVO	1.105.041,81	1.105.041,81	0,00	100,00%
2.	206	SREDNJOBOSANSKI KANTON	800.000,00	800.000,04	0,04	100,00%
3.	207	HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI KANTON	410.680,00	406.672,00	-4.008,00	99,02%
4.	204	ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	400.000,00	206.532,80	-193.467,20	51,63%
5.	203	TUZLANSKI KANTON	352.485,00	200.968,93	-151.516,07	57,01%
6.	210	LIVANJSKI KANTON	200.000,00	200.000,00	0,00	100,00%
7.	201	UNSKO-SANSKI KANTON	192.800,00	176.731,83	-16.068,17	91,67%
8.	202	POSAVSKI KANTON	137.904,75	126.476,26	-11.428,49	91,71%
9.	208	ZAPADNOHERCEGOVAČKI KANTON	207.000,00	112.500,00	-94.500,00	54,35%
10.	205	BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON	79.999,95	79.999,95	0,00	100,00%
UKUPNA SREDSTVA IZ BUDŽETA KANTONA:			3.885.911,51	3.414.923,62	-470.987,89	87,88%

Prilog 4. Pregled isplaćenih sredstava političkim subjektima u 2016. godini iz budžeta BiH, entitetskih budžeta i budžeta Brčko distrikta BiH

Bosna i Hercegovina

Kod pol. subjekta	Naziv političkog subjekta	Ukupno planirana sredstva	Ukupno izdvojena sredstva	Uplaćena sredstva na račun stranke	Utrošena sredstva za rad klubova
008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BOSNE I HERCEGOVINE	53.750,00	53.451,93	40.250,00	13.201,93
018	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	115.416,70	115.352,08	41.561,50	45.590,58
1718	NARODNI DEMOKRATSKI POKRET			28.200,00	
027	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BOSNE I HERCEGOVINE	121.250,00	121.196,12	23.750,00	73.696,12
769	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990			23.750,00	
090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	131.666,70	131.466,94	97.250,00	34.216,94
515	SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	133.333,30	125.778,09	23.750,00	78.278,09
461	DEMOKRATSKI NARODNI SAVEZ			23.750,00	
882	STRANKA DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI	33.750,00	33.674,51	26.650,00	7.024,51
1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BiH - FAHRUDIN RADONČIĆ	63.750,00	63.450,98	62.812,50	638,48
1698	DEMOKRATSKA FRONTA	97.500,00	97.441,73	42.550,00	54.891,73
001	BOSANSKOHERCEGOVAČKA PATRIOTSKA STRANKA - SEFER HALILOVIĆ	33.750,00	33.701,30	33.650,00	51,30
	KLUB DELAGATA SRPSKOG NARODA U DN PSBiH (SNSD, DNS)	50.000,00	49.793,95	6.000,00	35.193,95
				8.600,00	
	KLUB DELAGATA BOŠNJAČKOG NARODA U DN PSBiH (SDA, DF, SBB BiH)	50.000,00	49.888,44	24.600,00	8.888,44
				8.200,00	
				8.200,00	
	KLUB DELAGATA HRVATSKOG NARODA U DN PSBiH (HDZ BiH i HDZ 1990)	65.833,30	65.749,12	10.200,00	55.049,12
				500,00	
UKUPNA SREDSTVA IZ BUDŽETA BOSNE I HERCEGOVINE		950.000,00	940.945,19	534.224,00	406.721,19

Federacija Bosne i Hercegovine

Kod	Naziv političkog subjekta	Ukupno planirana sredstva	Ukupno uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	650.210,53	650.210,53	0,00	100,00%
90001	KOALICIJA HDZ BiH, HSS, HKDU BiH, HSP DR. A. STARČEVIĆ, HSP HB	451.263,16	451.263,16	0,00	100,00%
008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BOSNE I HERCEGOVINE	408.631,58	408.631,58	0,00	100,00%
1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BiH - FAHRUDIN RADONČIĆ	380.210,53	380.210,53	0,00	100,00%
1698	DEMOKRATSKA FRONTA	366.000,00	366.000,00	0,00	100,00%
769	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990	167.052,63	167.052,63	0,00	100,00%
001	BOSANSKOHERCEGOVAČKA PATRIOTSKA STRANKA - SEFER HALILOVIĆ	152.842,11	152.842,11	0,00	100,00%
004	STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	138.631,58	138.631,58	0,00	100,00%
515	SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	138.631,58	138.631,58	0,00	100,00%
877	NAŠA STRANKA	138.631,58	138.631,58	0,00	100,00%
882	STRANKA DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI	138.631,58	138.631,58	0,00	100,00%
1701	LABURISTIČKA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE	138.631,58	138.631,58	0,00	100,00%
502	NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK	110.210,53	110.210,53	0,00	100,00%
1190	STRANKA DIJASPORE BOSNE I HERCEGOVINE	110.210,53	110.210,53	0,00	100,00%
1728	LIBERALNA STRANKA BOSNE I HERCEGOVINE	110.210,53	110.210,53	0,00	100,00%
UKUPNA SREDSTVA IZ BUDŽETA FEDERACIJE BiH		3.600.000,03	3.600.000,03	0,00	100,00%

Republika Srpska

Kod	Naziv političkog subjekta	Ukupno planirana sredstva	Ukupno uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
515	SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	979.731,60	979.731,60	0,00	100,00%
90030	KOALICIJA SDS-PUP-SRS RS	826.581,72	826.581,72	0,00	100,00%
074	SOCIJALISTIČKA PARTIJA	244.005,84	244.005,84	0,00	100,00%
1718	NARODNI DEMOKRATSKI POKRET	244.005,84	244.005,84	0,00	100,00%
90015	KOALICIJA DOMOVINA	244.005,84	244.005,84	0,00	100,00%
90031	KOALICIJA DNS-NS-SRS	336.098,52	336.098,52	0,00	100,00%
440	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA	305.570,64	305.570,64	0,00	100,00%
UKUPNA SREDSTVA IZ BUDŽETA REPUBLIKE SRPSKE		3.180.000,00	3.180.000,00	0,00	100,00%

Brčko distrikt BiH

Kod	Naziv političkog subjekta	Ukupno planirana sredstva	Ukupno uplaćena sredstva	Više/manje uplaćeno	% uplate planiranih sredstava
	SAMOSTALNI VIJEĆNICI/NEZAVISNI KANDIDATI	41.776,02	41.776,02	0,00	100,00%
008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BOSNE I HERCEGOVINE	27.383,69	27.383,69	0,00	100,00%
018	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	23.881,17	23.881,17	0,00	100,00%
90019	SNSD-DNS	23.881,17	23.881,17	0,00	100,00%
090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	22.901,97	22.901,97	0,00	100,00%
1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BiH - FAHRUDIN RADONČIĆ	22.901,97	22.901,97	0,00	100,00%
027	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BOSNE I HERCEGOVINE	18.420,25	18.420,25	0,00	100,00%
90021	PDP-SNS	14.917,73	14.917,73	0,00	100,00%
004	STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	7.984,24	7.984,24	0,00	100,00%
90018	SP-PUP-DP	7.458,86	7.458,86	0,00	100,00%
90020	SP-PUP-DP-POS LANIK PERICA BURG IĆ	4.481,72	4.481,72	0,00	100,00%
455	LIBERALNO DEMOKRATSKA STRANKA BiH	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
461	DEMOKRATSKI NARODNI SAVEZ	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
515	SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
730	SOCIJALDEMOKRATSKA UNIJA BOSNE I HERCEGOVINE	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
1200	SRPSKA NAPREDNA STRANKA	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
1698	DEMOKRATSKA FRONTA	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
1919	POKRET ZA BOLJE BRČKO ĐAPO MIRSAD	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
1950	BRČANSKI DEMOKRATSKI POKRET BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
2010	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA - BRAĆA RADIĆ	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
90018	SP-PUP-DP	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
90022	SDS-NDP	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
90025	PDP-NS	3.502,52	3.502,52	0,00	100,00%
UKUPNA SREDSTVA IZ BUDŽETA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE		258.019,03	258.019,03		100,00%

Prilog 5. Pregled sankcionisanih političkih stranaka u 2017. godini

Novčane kazne

Red. br.	Kod	Naziv političke stranke	Broj i datum odluke	Iznos kazne u KM
1.	008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BiH	03-07-6-831/16 od 25.5.2017.	32.000,00
2.	090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	03-07-6-830/16 od 25.5.2017.	2.000,00
3.	1703	HRVATSKA NEZAVISNA LISTA	03-07-6-819/16 od 17.8.2017.	15.000,00
4.	769	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990	03-07-6-818/16 od 17.8.2017.	13.500,00
5.	1698	DEMOKRATSKA FRONTA	03-07-6-309/17 od 6.12.2017.	600,00
6.	1181	DEMOKRATSKA PARTIJA DRAGAN ČAVIĆ	03-07-6-310/17 od 6.12.2017.	500,00
7.	461	DEMOKRATSKI NARODNI SAVEZ	03-07-6-311/17 od 6.12.2017.	1.500,00
8.	769	HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA 1990	03-07-6-312/17 od 6.12.2017.	2.500,00
9.	734	HRVATSKA STRANKA PRAVA BiH	03-07-6-313/17 od 6.12.2017.	2.000,00
10.	1276	KOMUNISTIČKA PARTIJA	03-07-6-315/17 od 6.12.2017.	1.000,00
11.	455	LIBERALNO DEMOKRATSKA STRANKA BiH	03-07-6-316/17 od 6.12.2017.	1.000,00
12.	440	PARTIJA DEMOKRATSKOG PROGRESA	03-07-6-318/17 od 6.12.2017.	1.050,00
13.	515	SAVEZ NEZAVISNIH SOCIJALDEMOKRATA - SNSD	03-07-6-320/17 od 6.12.2017.	3.900,00
14.	1182	SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BiH FAHRUDIN RADONČIĆ	03-07-6-321/17 od 6.12.2017.	3.000,00
15.	018	SRPSKA DEMOKRATSKA STRANKA	03-07-6-323/17 od 6.12.2017.	2.000,00
16.	016	SRPSKA RADIKALNA STRANKA RS	03-07-6-324/17 od 6.12.2017.	1.500,00
17.	090	STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	03-07-6-325/17 od 6.12.2017.	3.000,00
18.	882	STRANKA DEMOKRATSKE AKTIVNOSTI	03-07-6-326/17 od 6.12.2017.	2.500,00
19.	1190	STRANKA DIJASPORE BiH	03-07-6-327/17 od 6.12.2017.	1.500,00
20.	1721	STRANKA PRAVDE I POVJERENJA	03-07-6-329/17 od 6.12.2017.	500,00
21.	866	STRANKA UDRUŽENIH NEZAVISNIH DEMOKRATA BiH	03-07-6-327/17 od 6.12.2017.	900,00
22.	004	STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	03-07-6-331/17 od 6.12.2017.	1.000,00
23.	1290	HRVATSKA SELJAČKA STRANKA	03-07-6-314/17 od 14.12.2017.	1.000,00
24.	008	SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BiH	03-07-6-322/17 od 14.12.2017.	3.500,00
25.	502	NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK	03-07-6-317/17 od 14.12.2017.	1.000,00
		UKUPNO		97.950,00

Administrativna mjera

Red. br.	Kod	Naziv političke stranke	Broj i datum odluke
1.	353	BOSANSKO-HERCEGOVAČKA HRVATSKA ČISTA STRANKA PRAVA	03-07-6-332/17 od 06.12.2017.
2.	763	DEMOKRATI BiH	03-07-6-334/17 od 06.12.2017.
3.	069	SRPSKI POKRET OBNOVE	03-07-6-335/17 od 06.12.2017.
4.	1708	STRANKA PRAVEDNE POLITIKE	03-07-6-336/17 od 06.12.2017.
5.	1255	VIZIONARSKO DEMOKRATSKA STRANKA	03-07-6-337/17 od 06.12.2017.

Prilog 6. Pregled izrečenih kazni u periodu 2005–2017. godina

Godina izricanja i iznos novčane kazne		Broj izrečenih kazni	Godina kršenja zakona i iznos novčane kazne za godinu u kojoj je zakon prekršen		Naplaćene kazne	Nenaplać. kazne	Administrativna mjera Zabrana učešća na narednim izborima
2005.	56.000,00	40	2004.	56.000,00	37.550,00	18.450,00	-
2007.	48.700,00	9		48.700,00	46.339,72	2.360,28	7
2008.	13.000,00	3	2005.	13.000,00	13.000,00	0,00	4
2009.	179.670,00	63	2005. 2006. 2007.	179.670,00	125.981,96	53.688,04	-
2010.	83.500,00	37	2008.	83.500,00	73.548,44	9.951,56	8
2011.	89.200,00	1		10.000,00	10.000,00	0,00	11
		33	2009.	79.200,00	74.123,35	5.076,65	
2012.	59.000,00	19	2010.	59.000,00	48.028,40	10.971,60	8
2013.	150.600,00	12		47.000,00	46.000,00	1.000,00	3
		1		25.000,00	25.000,00	0,00	
		30	2011.	78.600,00	75.420,00	3.180,00	
2014.	100.200,00	27	2012.	100.200,00	92.800,00	7.400,00	12
2015.	65.200,00	21	2013.	65.200,00	62.100,00	3.100,00	6
2016.	104.800,00	19	2014.	104.800,00	35.300,00	69.500,00	13
2017.	97.950,00	4		62.500,00	34.000,00	28.500,00	
		21	2015	35.450,00	11.950,00	23.500,00	5
UKUPNO	1.047.820,00	340		1.047.820,00	811.141,87	236.678,13	77
		Procenat naplaćenih kazni		100,00%	77,41%	22,59%	

III. DIO

CIK

**PROVOĐENJE
ZAKONA O VIJEĆU
MINISTARA BiH**

1. Provođenje Zakona o Vijeću ministara BiH

356. U skladu sa Zakonom o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine⁸¹ (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara BiH), Centralna izborna komisija BiH nadležna je da ocjenjuje, na osnovi dostavljenih informacija i podataka iz službene evidencije, da li kandidat za predsjedavajućeg, ministra i zamjenika ministra u Vijeću ministara BiH ispunjava uslove za imenovanje i potvrdu o tome dostavlja organu nadležnom za imenovanje.
357. U skladu s članom 10c. spomenutog zakona, Centralna izborna komisija BiH vrši provjere da li kandidati za ministre i zamjenike ministara u Vijeću ministara BiH ispunjavaju sve potrebne uslove propisane Izbornim zakonom BiH i da se na njih ne odnosi nijedna nespojiva dužnost propisana tim zakonom.
358. Centralna izborna komisija BiH je dana 3. 1. 2018. godine primila akt predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH broj: 01-34-3-3325-2/17 od 29. 12. 2017. godine, kojim su dostavljeni popunjeni obrasci propisani od strane Centralne izborne komisije BiH, za kandidata za funkciju zamjenika ministra civilnih poslova u Vijeću ministara BiH, a što je u skladu s članom 10c. Zakona o Vijeću ministara BiH.
359. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, a na osnovu izvršenih provjera, utvrđeno je da kandidat Goran Ćosić ispunjava uslov za imenovanje na funkciju zamjenika ministra u Vijeću ministara BiH, propisan odredbama člana 4.2 Izbornog zakona BiH i nema smetnji za imenovanje u vezi s članom 1.6, 1.7 i 1.8 stav (4) i (6) Izbornog zakona BiH.
360. Za kandidata Gorana Ćosića za funkciju zamjenika ministra civilnih poslova u Vijeću ministara BiH, Centralna izborna komisija BiH je, u vezi s članom 10.d. stav (6) Zakona o Vijeću ministara BiH, izdala potvrdu da kandidat ispunjava sve potrebne uslove propisane članom 10c. tačka a) Zakona o Vijeću ministara BiH za imenovanje na navedenu funkciju.

2. Zaključna razmatranja

361. Tokom 2017. godine izvršene su provjere za jednog kandidata za funkciju zamjenika ministra civilnih poslova u Vijeću ministara BiH.

---

⁸¹ „Službeni glasnik BiH“, broj: 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07 i 24/08

IV. DIO

BOSNA I HERCEGOVINA
CENTRALNA IZBORNA KOMISIJA
SREDIŠNJE IZBORNO POVJERENSTVO

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ЦЕНТРАЛНА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

1. Centar za edukaciju

362. Centralna izborna komisija BiH je dodjelom na korištenje prostorija u ulici Danijela Ozme br. 7 u Sarajevu dobila i neiskorišten i neuređen prostor u aneksu zgrade. S ciljem realizacije krajnje namjene prostora, Centralna izborna komisija BiH je na sjednici održanoj 19. 12. 2013. godine donijela Odluku o osnivanju Centra za edukaciju Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 103/13). U periodu 2014-2017. godine vršile su sanacioni radovi i adaptacija prostora za smještaj Centra, iz budžetskih sredstava i donatorskih sredstava Ambasade Republike Turske.
363. Prema Odluci, Centar za edukaciju osniva se s ciljem edukacije organa za provođenje izbora i svih učesnika iz oblasti izbora i finansiranja političkih stranaka, kako na nivou Bosne i Hercegovine, tako i na regionalnom i međunarodnom nivou.
364. Centar za edukaciju je otvoren na svečanoj ceremoniji 9. oktobra 2017. godine kojom je ujedno i ozvaničen početak rada Centra. Prigodnim govorima gostima su se obratili dr. Irena Hadžiabdić, predsjednica Centralne izborne komisije BiH, Šefik Džaferović, zamjenik predsjedavajuće Predstavničkog doma PSBiH, Nj.E. Haldun Koc, ambasador Republike Turske u BiH, i Nj.E. Drahoslav Štefanek, ambasador Vijeća Evrope u BiH. Svečanosti su prisustvovali i Bariša Čolak, predsjedavajući Doma naroda PSBiH, delegacija Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske, predstavnici nevladinih organizacija, kao i predstavnici općinskih/gradskih izbornih komisija.
365. Centar za edukaciju raspolaže konferencijskom salom kapaciteta 110 mjesta, opremom za videoprojeksije i ozvučenje, opremom za simultano prevođenje, bežičnim pristupom internetu, kafeterijom, te je isti pogodan za organizovanje konferencija, seminara, okruglih stolova, radionica i predavanja.

Fotografija 9. Svečanost otvaranja Centra za edukaciju CIK BiH, Sarajevo, 9.10.2017.

366. Osnivanjem Centra za edukaciju Centralna izborna komisija BiH je osigurala stalan i adekvatan prostor za ispunjenje zakonom utvrđene obaveze kontinuirane obuke članova organa za provedbu izbora. Organizovanjem edukativnih radionica, seminara i predavanja istaknutih izbornih, domaćih i međunarodnih eksperata, kako za članove izborne administracije tako i za predstavnike političkih subjekata, medije, nevladine organizacije i sl. omogućit će se kvalitetnija i kontinuirana obuka, trening i profesionalno usavršavanje svih učesnika u izbornom procesu u BiH.

Fotografija 10. Učesnici ceremonije otvaranja Centra za edukaciju CIKBiH

Jezik: [Bos](#) [Hrv](#) [Srp](#) [Eng](#)

- [Nazad na www.izbori.ba](#)
- [Početna](#)
- [O Centru](#)
- [Nastavni plan i program](#)
- [Press](#)
- [Galerija](#)
- [Kontakti](#)

Aktuelno

Obuka za novoimenovane članove izbornih komisija

20.11.2017

Fotografija 11. Web stranica Centra za edukaciju CIKBiH

367. Nastavni plan i program Centra za edukaciju je pripremljen u okviru projekta podrške Vijeća Evrope aktivnostima Centralne izborne komisije BiH, a istim je predviđen program obaveznih i fakultativnih obuka, te katalogizacija tema i oblasti edukacije, prilagođenih specifičnim potrebama i namjeni ovog centra, među kojima su:
- usko specijalizirane obuke i treninzi za članove izbornih komisija u BiH, prilagođene vremenskom planu izbornih aktivnosti,
  - obuke predstavnika političkih subjekata iz oblasti primjene Zakona o finansiranju političkih stranaka i oblasti finansiranja izborne kampanje,
  - obuke za predstavnike političkih stranaka iz oblasti prijave i ovjere za učesće na izborima,
  - obuke za predstavnike elektronskih i printanih medija o izbornom procesu u BiH,
  - treninzi trenera za predstavnike nevladinog sektora iz oblasti edukacije birača,
  - održavanje postizbornih konferencija.⁸²
368. Prva obuka u Centru za edukaciju u periodu 9–27.10.2017. godine realizovana je u okviru projekta Vijeća Evrope „Obrazovanje rukovodstva i razvoj programa obuke za članove Centralne izborne komisije BiH, rukovodeće osoblje i relevantno osoblje za obuku – LEAD“, a čiji učesnici su, pored članova Centralne izborne komisije BiH i osoblja Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH, i 50 predsjednika izbornih komisija osnovnih izbornih jedinica u BiH.
369. U periodu 22–23.11.2017. godine u Centru za edukaciju je organizovana dvodnevna radionica za predstavnike Državnog izbornog povjerenstva (DIP) Republike Hrvatske i kompanije APIS IT Ltd o primjeni Zakona o finansiranju političkih stranaka i praksa s elektronskom dostavom godišnjih izvještaja o finansijskog poslovanju političkih stranaka te predstavljanje modula Jedinstvenog izbornog informacionog sistema (JIIS BiH). Gosti iz Hrvatske su također prezentirali novine u Izbornom zakonu Republike Hrvatske u korištenju preferencija i problematiku glasačkih listića kao i informacionih sistema DIP Republike Hrvatske.

Fotografija 12.. Radionica za predstavnike Državnog izbornog povjerenstva Republike Hrvatske i kompanije APIS IT Ltd

⁸² Plan i program edukacije članova organa za provođenje izbora je dostupan na web stranici Centra za edukaciju: <http://educentar.izbori.ba/Default.aspx?CategoryID=728&Lang=3>

2. Zaključna razmatranja

370. Otvaranjem Centra za edukaciju Centralne izborne komisije BiH i izradom Plana i programa edukacije članova organa za provođenje izbora omogućava se izvršenje obaveza iz zakona koje implementira Centralna izborna komisija BiH, doprinosi provođenju misije institucije i postizanja njenih strateških ciljeva. Nadalje, osigurava se kontinuitet edukacija koje realizuje Centralna izborna komisija BiH i doprinosi očuvanju održivosti njenih strateških ciljeva.
371. Tematske oblasti koje obuhvata Plan i program edukacije članova organa za provođenje izbora su glavne tematske oblasti od interesa, primarno, za članove organa za provođenje izbora, ali isto tako i za izbornu administraciju u Bosni i Hercegovini i šire, te političke stranke, nezavisne kandidate, građane, medije i nevladine organizacije.

A close-up photograph of two hands, one from the left and one from the right, gently cupping a small, translucent blue and white globe of the Earth. The hands are positioned as if supporting the globe from below. The background is a soft, out-of-focus light blue. The text is overlaid on the image in a bold, black, serif font.

V. DIO

**MEĐUNARODNA
SARADNJA,
SEMINARI
I EDUKACIJE**

1. Međunarodna saradnja, seminari i edukacije

1.1 Učešće na posmatračkim misijama, međunarodnim konferencijama i seminarima

372. U periodu od 22. do 27. januara 2017. godine dvočlana delegacija Centralne izborne komisije BiH je na poziv Glavnog izbornog povjerenika Izborne komisije Indije boravila u radnoj posjeti Indiji. Tokom boravka u Indiji članovi delegacije Centralne izborne komisije BiH su učestvovali na proslavi 7. Državnog dana birača 25. januara 2017. godine u Nju Delhiju i paradi povodom dana Republike 26. januara 2017. godine. Dana, 24. januara 2017. godine održan je seminar na temu „Strategija osnaživanja mladih i budućih birača”, a predstavnik Centralne izborne komisije BiH je prezentirao iskustva Bosne i Hercegovine u ovoj oblasti. Istog dana, 24. januara 2017. godine, organizovana je i ceremonija potpisivanja Memoranduma o razumijevanju s Izbornom komisijom Indije.⁸³
373. U periodu od 30. do 31. marta 2017. godine članovi Centralne izborne komisije BiH su, u okviru programa pomoći Vijeća Evrope, boravili u studijskoj posjeti Vijeću Evrope u Strasbourgu. Tom prilikom delegacija iz BiH je prisustvovala plenarnoj sjednici Kongresa lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Evrope na kojoj se diskutovalo o izvještaju „Posmatranje lokalnih izbora u BiH – oktobar 2016“. Vijeće Evrope je za delegaciju Centralne izborne komisije BiH također organizovalo niz predavanja, među kojima je najznačajnije bilo na temu prakse Evropskog suda za ljudska prava u vezi s izbornim pravima.

Fotografija 13. Studijska posjeta Vijeću Evrope, Strasbourg, 30–31. 3. 2017.

374. Na poziv Republičke izborne komisije Srbije, delegacija Centralne izborne komisije BiH je posmatrala predsjedničke izbore održane 2. aprila 2017. godine u Republici Srbiji.
375. U periodu od 3. do 9. maja 2017. godine, na poziv Izborne komisije Maldiva, predstavnik Centralne izborne komisije BiH je u okviru izborne posmatračke misije posmatrala izbore za lokalna vijeća.
376. U periodu 15 -16. maja 2017. godine predstavnici Centralne izborne komisije BiH učestvovali su u radu 14. Evropske konferencije tijela za provedbu izbora koja je održana u Sankt Petersburgu, Ruska Federacija. Tema Konferencije je bila „Operativna tijela za provedbu izbora za demokratske izbore“. Domaćini konferencije su bili Evropska komisija za demokratiju putem zakona (Venecijanska komisija) u saradnji s Centralnom izbornom

⁸³ Potpisivanje Memorandum o razumijevanju s Izbornom komisijom Indije je odobreno odlukom Predsjedništva Bosne i Hercegovine broj: 01-50-1-1019-10/15 od 28. aprila 2015. godine.

komisijom Ruske Federacije i Interparlamentarnom skupštinom Komonvelta neovisnih država.

377. Na poziv Udruženja svjetskih izbornih tijela (A-WEB) zaposlenici Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH su u periodu od 1. do 10. maja 2017. godine uzeli učešće u programu izgradnje kapaciteta, koji je održan u Seulu, Južna Koreja. Tom prilikom učesnici su prošli program obuke o izborima i izbornom sistemu Južne Koreje, a predstavljene su im i nove tehnologije u izbornom procesu.
378. U periodu 13-14. juna 2017 godine, na poziv International IDEA, dr. Suad Arnautović učestvovao je u radionici „Uticaj sajber prijetnji na integritet izbora u Evropi“, koja je održana u Den Hagu, Holandija. Učesnici radionice su razgovarali i podijelili iskustva o sljedećim temama: Koji su najkritičniji izborni procesi (npr. glasanje, brojanje, tabeliranje) koji se moraju zaštititi?; Kakvo se osiguranje i rezervni mehanizmi mogu organizovati?; Kako se mogu otkriti hakerske aktivnosti?; Komuniciranje rizika od hakerskih napada i protumjera javnosti i ključnim akterima; Kako se može umanjiti uticaj hakiranja na povjerenje građana u izborni integritet?; Transparentnost vs. Sigurnost: kontradikcija? Pored toga, Savezno ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Austrije predstavilo je pregled o novoj preporuci Vijeća Evrope o e-glasanju.
379. U periodu od 30. augusta do 2. septembra 2017. godine, predstavnici Centralne izborne komisije BiH učestvovali su na Konferenciji Svjetskog udruženja izbornih tijela (A-WEB) i Međunarodnoj konferenciji o „Brojanju glasačkih listića i prebrojavanju glasova: korištenje tehnologije za poboljšanje transparentnosti izbornih procesa“ koje su održane u Bukureštu, Rumunija.
380. Na poziv OSCE Ureda za demokratske institucije i ljudska prava (ODIHR) dr. Irena Hadžiabdić, predsjednica, i Stjepan Mikić, član Centralne izborne komisije BiH, su 8. septembra 2017. godine u Varšavi, Poljska, prisustvovali događaju kojim se označio početak projekta „Podrška izborima na zapadnom Balkanu“. Ovaj trogodišnji projekt, koji finansira Evropska komisija i Austrijska razvojna agencija, provodit će ODIHR i pružit će podršku institucijama za provedbu izbora u regiji u njihovim naporima da ispune preporuke posmatračkih misija u vezi s provedbom izbora, registracijom birača i medijima u toku izborne kampanje. Sam događaj je naglasio važnost praćenja preporuka i identifikovao naredne korake projekta.
381. U periodu od 7. do 12. septembra 2017. godine dvočlana delegacija Centralne izborne komisije BiH je na poziv Ambasade Kraljevine Norveške u Bosni i Hercegovini učestvovala u NORDEM studijskom programu povodom parlamentarnih izbora koji su održani u Norveškoj. Tom prilikom članovi Centralne izborne komisije BiH su održali niz sastanaka s izbornim akterima i posmatrali održavanje parlamentarnih izbora održanih 11. septembra 2017. godine.
382. U periodu od 7. do 11. novembra 2017. godine delegacija Centralne izborne komisije BiH je na poziv Udruženja evropskih izbornih zvaničnika (ACEEEO) boravila u Sofiji, Bugarska, radi učešća na 26. godišnjoj konferenciji Udruženja na temu „Svjesni birači u digitalnom dobu“. Tokom konferencije, dr. Irena Hadžiabdić je održala izlaganje na temu *Kako doprijeti do mlade generacije*, dok je dr. Suad Arnautović govorio na plenarnoj sjednici II na temu *Svjesni birači u digitalnom dobu – studije slučaja i najbolje prakse iz svijeta izbora 2017. godine*.

383. U periodu od 29. novembra do 5. decembra 2017. godine dvočlana delegacija Centralne izborne komisije BiH je na poziv A-WEB-a učestvovala u programu posjete izbornih posmatrača za sudske izbore koji su se održali 3. decembra 2017. godine u Boliviji. Na izborima je učestvovalo oko 100 kandidata koji su se borili za 26 sudskih pozicija. Cilj A-WEB posmatračkog programa je pomoći povećati razumijevanje različitih izbornih sistema i podijeliti najbolje prakse u provođenju izbora kako bi se promovisala provedba slobodnih, fer i transparentnih izbora putem posmatranja sistema provedbe izbora članova Udruženja.

1.2. Promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora

384. Centralna izborna komisija BiH je u saradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i Agencijom za ravnopravnost spolova BiH dana 2. 2. 2017. godine organizovala manifestaciju promocije inicijative za obilježavanje Svjetskog dana izbora u Bosni i Hercegovini u Sarajevu. Manifestacija na kojoj je bilo prisutno 56 učesnika – predstavnika Parlamentarne skupštine BiH, Vlade Brčko distrikta BiH, Komisije za ostvarivanje ravnopravnosti spolova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH; Agencije za ravnopravnost spolova BiH, članovi Koordinacionog odbora za provedbu Gender akcionog plana BiH, načelnici općina, predsjedavajući općinskih vijeća, predstavnici općinskih izbornih komisija, predstavnici OSCE-a BiH, nevladinog sektora i medija bila je posvećena temi „Promocija učešća žena u izborima“.

Fotografija 14. Promocija inicijative za proglašenje Svjetskog dana izbora, Sarajevo, 2.2.2017.

385. Pored centralne manifestacije koju je organizovala Centralna izborna komisija BiH u saradnji s Ministarstvom za ljudska prava i izbjeglice BiH i Agencijom za ravnopravnost spolova BiH svim općinskim/gradskim izbornim komisijama je upućena preporuka da prigodnim manifestacijama obilježe ovaj dan. Prema informacijama prispjelim u sjedište Centralne izborne komisije BiH različiti prigodni programi poput, radioemisija, predavanja u školama i svečanih sjednica organizovani su u 20 općina u Bosni i Hercegovini.

1.3. Aktivnosti realizovane uz finansijsku podršku Vijeća Evrope

386. U 2017. godini Centralna izborna komisija BiH je uz finansijsku podršku Vijeća Evrope realizovala pet projekata ukupne ugovorne vrijednosti 122.185,67 KM odnosno 89.965,59 KM realizovane vrijednosti.

1.3.1. Konferencija „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije”

387. Od 23. do 24. februara 2017. godine Centralna izborna komisija BiH je u partnerstvu s Vijećem Evrope iz Strazbura i uz logističku podršku Udruženja izbornih zvaničnika u BiH (UIZBiH) organizovala postizbornu konferenciju „Lokalni izbori 2016 – naučene lekcije“ u Bosni i Hercegovini⁸⁴. Cilj konferencije je bio analiza Lokalnih izbora 2016. i sumiranje zaključaka te formulisanje prijedloga za poboljšanje cjelokupnog izbornog procesa. Preko 200 učesnika iz općinskih/gradskih izbornih komisija, parlamentaraca, izbornih eksperata iz zemlje i inostranstva uključujući predstavnike Sekretarijata Vijeća Evrope, Kongresa lokalnih i regionalnih organa vlasti Vijeća Evrope, političkih stranaka, međunarodnih organizacija, civilnog društva, medija i akademske zajednice razgovarali su o izazovima s posljednjih lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini. Tematske radionice „Učešće političkih subjekata na izborima“, „Pravni okvir i zaštita Izbornog zakona BiH“ i „Efektivnost i transparentnost izborne administracije su imale za cilj identificiranje izazova i glavnih prepreka, razmjenu iskustava i prakse te definisanje konkretnih aktivnosti za unapređenje tematskih oblasti.

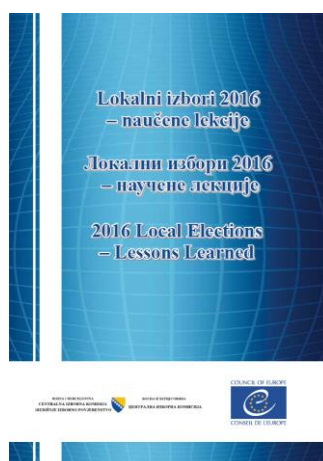

Fotografija 15. Učesnici Konferencije „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije Sarajevo, 23–24. februar 2017.

388. Zaključci dvodnevne konferencije su sumirani i objavljeni u brošuri „Analiza Lokalnih izbora 2016. – naučene lekcije”⁸⁴ koja sadrži analizu statističkih pokazatelja Lokalnih izbora 2016. godine, izvještaj o radu općinskih/gradskih izbornih komisija, izvještaj posmatračke misije Kongresa lokalnih i regionalnih organa vlasti Vijeća Evrope, te izlaganje u vezi s budućim perspektivama izborne pomoći Vijeća Evrope. Brošura također sadrži rezultate tri tematske

⁸⁴ Brošura je dostupna na web stranici http://www.izbori.ba/Documents/2017/N_L_2017/Naucene_lekcije_bhs.pdf

radionice. Zaključci tematskih radionica su predstavljali dobru osnovu za formuliranje preporuka za unapređenje izbornog procesa baziranih na iskustvu i praksi.

Slika 6. Brošura: „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije”

1.3.2. Liderstvo i upravljanje izbornim konfliktom za aktore izbornog procesa (LEAD) i priprema nastavnog plana i programa Centra za edukaciju Centralne izborne komisije BiH

1.3.2.1. Studijska posjeta Centralnoj izbornoj komisiji Gruzije i Centru za razvoj izbornog sistema, reforme i trening

389. U periodu od 6. do 10. juna 2017. godine, delegacija Centralne izborne komisije BiH učestvovala je u studijskoj posjeti Centralnoj izbornoj komisiji Gruzije i Centru za razvoj izbornog sistema, reforme i trening u Tbilisiju. Studijska posjeta organizovana je i finansirana od strane Vijeća Evrope, Strasbourg, kao podrška projektu LEAD i Centar za edukaciju te je u pratnji delegacije Centralne izborne komisije BiH bila i gđa Merce Castells, kao stručnjak za razvoj nastavnih planova Vijeća Evrope.

Fotografija 16. Sastanak delegacije CIK BiH s predstavnicima CIK-a Gruzije i Centra za razvoj izbornog sistema, reforme i trening

390. Svrha službene posjete Centralnoj izbornoj komisiji Gruzije i Centru za razvoj izbornog sistema, reforme i trening je bila upoznati se s organizacijskim aspektima rada Centra, načinom funkcionisanja, pravnim okvirom za njegovu uspostavu i funkcionisanje, metodološkim i tehničkim aspektima rada Centra, korisnicima usluga Centra itd. Također, cilj posjete je bila i razmjena iskustava s predstavnicima CIK-a Gruzije i Centra. S tim u vezi, Centar je omogućio delegaciji Centralne izborne komisije BiH da prisustvuje obukama organizovanim za predstavnike političkih stranaka i izborne službenike.
391. U periodu od 3. augusta do 31. oktobra 2017. godine Centralna izborna komisija BiH je realizovala projekat podrške Vijeća Evrope „Obrazovanje rukovodstva i razvoj programa obuke za članove Centralne izborne komisije BiH, rukovodeće osoblje i relevantno osoblje za obuku – LEAD“. Glavni cilj projekta je poboljšanje rukovodećih vještina i osiguranje razvojnih kapaciteta izborne administracije, te poboljšanje funkcioniranja Centralne izborne komisije BiH putem obuke članova Centralne izborne komisije BiH i rukovodećeg osoblja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH, kao i relevantnog osoblja za obuku. Fokus obuke je na boljem razumijevanju osnova rukovođenja, upravljanja ljudskim resursima, izgradnji tima, planiranju sredstava, operativnim sistemima, poboljšanju profesionalizma i komunikacije, kulturne raznolikosti i kompetencija.
392. Za realizaciju obuke direktno od strane Vijeća Evrope angažovani su LEAD facilitatori European Centre for Electoral Support (ECES) Zage Filiposki, LEAD trener i Ljupka Simonoska Schulz, pomoćni LEAD trener. LEAD obuka je provedena kroz organizovanje sljedećih obuka:
- a) Kurs obuke instruktora (Train the Trainers course – ToT) održan je u periodu od 9. do 14. oktobra 2017. godine, a obuku je pohađalo ukupno 20 učesnika, odnosno članovi Centralne izborne komisije BiH, šefovi osnovnih i unutrašnjih organizacionih jedinica Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH, i 4 službenika Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH zaduženih za obuku izborne administracije na lokalnom nivou, odnose s javnošću i međunarodnu saradnju.
  - b) Obuka 50 predsjednika općinskih/gradskih izbornih komisija u BiH (OIK/GIK), održana je u 2 petodnevna ciklusa: u periodu 16–20.10.2017. godine u Centru za edukaciju Centralne izborne komisije BiH u Sarajevu (od predviđenih 25 predsjednika obuku su uspješno okončala 22 predsjednika) i u periodu 23–27.10.2017. godine u Hotelu „San“ u Laktašima (od predviđenih 25 predsjednika obuku su uspješno okončala 24 predsjednika).⁸⁵
393. Prvi ciklus LEAD obuke za instruktore izvodio se prema agendi koju su dostavili ECES-ovi izvođači, a u okviru prvog dana održavanja LEAD. Obuka se izvodila kroz kombinaciju obrazovnih tehnika s pristupom koji se temelji na interakciji. Pored predavanja, fokus obuke je bio na praktičnom rješavanju problema, koristeći sadržaj koji je relevantan za sudionike obuke, odnosno slučajeve sa kojima se suočavaju izborni akteri. Kroz praktično i interaktivno učenje, obuka je podsticala razmjenu iskustava među sudionicima kao i razmišljanje izvan okvira kako bi dali kreativne i inovativne ideje. Prvi ciklus LEAD obuke za instruktore je okončan dodjelom certifikata o uspješnom završetku trening programa za LEAD trenere svim polaznicima obuke (Leadership and Electoral Conflict Management for Electoral

---

⁸⁵ Odabir učesnika obuke 50 predsjednika izbornih komisija je izvršen na osnovu javnog poziva za izražavanje interesa koji je dostavljen svim predsjednicima izbornih komisija osnovnih izbornih jedinica u Bosni i Hercegovini. Centralna izborna komisija BiH je izvršila odabir na osnovu primljenih prijava, regionalne zastupljenosti, veličine i kompleksnosti općine i drugih relevantnih pitanja.

Stakeholders Training of Trainers), te je izvršen odabir ukupno 8 osoba iz Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH koje su u naredne 2 sesije, uz mentorstvo LEAD facilitatora, provele obuku predsjednika izbornih komisija u svojstvu kandidata za LEAD trenera.

394. Obuke predsjednika izbornih komisija su, u skladu s usvojenom metodologijom i temama iz prvog ciklusa obuka, između ostalog, obuhvatile prezentacije i radionice na temu lidera i liderstva, faze i elemente izbornog ciklusa, osjetljive faze u izbornom ciklusu, potom teme koje se odnose na razvoj dijaloga između učesnika izbornog procesa, postupke pregovaranja i medijacije, kao i specifičnosti učenja i obuke odraslih. Obuke za predsjednike izbornih komisija su okončane svečanom dodjelom certifikata o učešću polaznicima obuke koji su prisustvovali cjelokupnoj obuci (ukupno 46). Također, odabranih 8 kandidata iz Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH je po uspješnom okončanju obuke predsjednika izbornih komisija, dobilo certifikat o završenom trening programu i zvanju certificiranog LEAD trenera⁸⁶.
395. Polaznici obuke su LEAD obuku ocijenili vrlo visokim ocjenama, pri čemu je akcent iskazanih potreba bio na većoj razmjeni konkretnih iskustava i aktuelnih tema iz izborne prakse. Interaktivnost, praktični rad u radionicama, kao i vježbe dijaloga, medijacije, pregovaranja i timskog rada na ostvarivanju zajedničkog cilja istaknuti su kao pozitivno iskustvo od strane učesnika. S obzirom na aktuelnost tema koje su prilagođene učesnicima, obuka je predstavljala i forum za diskusiju o izazovima s kojima se susreće izborna administracija u Bosni i Hercegovini.

Fotografija 17. Učesnici LEAD obuke – Kurs za trenere u Sarajevu

⁸⁶ Certificirani LEAD treneri: Marijana Žuljević, Mubera Vulović, Jasminka Joldić, Maksida Pirić, Uma Isić, Sanja Tosović, Ermin Kos, Mladen Vičević.

Fotografija 18. Učesnici LEAD obuke za predsjednike izbornih komisija u Sarajevu

Fotografija 19. LEAD obuka za predsjednike izbornih komisija u Sarajevu

Fotografija 20. Učesnici obuke za predsjednike izbornih komisija u Laktašima

Fotografija 21. LEAD obuka predsjednika izbornih komisija u Laktašima

1.3.3. Projekat „Dodatna obuka za trenere predsjednika i članova biračkih odbora”

396. Projekat je proveden u okviru projekta podrške Vijeća Evrope aktivnostima Centralne izborne komisije BiH u 2017. godini i predstavlja nastavak projekta predizborne pomoći Vijeća Evrope za Lokalne izbore 2016. godine u Bosni i Hercegovini. Naime, projektom iz 2016. godine predviđeno je da se obuču i certificira 300 trenera predsjednika i članova biračkih odbora. Tokom 2016. godine 199 polaznika obuke su položili test i postali su certificirani treneri predsjednika i članova biračkih odbora, a njihova imena su evidentirana u dugoročnoj bazi podataka certificiranih trenera Centralne izborne komisije BiH. Prema procjenama, za potrebe obuke predsjednika i članova biračkih odbora u izbornoj godini neophodno je imati na raspolaganju 300 certificiranih trenera, zbog čega je realizovan predmetni projekat dodatne obuke trenera predsjednika i članova biračkih odbora u 2017. godini. Učesnici obuke su bili kandidati koji nisu u prvom krugu uspješno položili test, kao i kandidati za trenere sa rezervne liste izbornih komisija osnovnih izbornih jedinica.
397. Obuka koja je provedena u periodu od 11. do 22. septembra 2017. godine na 5 lokacija: Prijedor, Vlačić, Gračanica, Sarajevo i Mostar je koncipirana u dva segmenta: u prvom dijelu obuke kandidati za trenere su prošli teorijski i praktični dio procedura rada na biračkom mjestu, dok je drugi dio obuke predviđen za testiranje kandidata. Teorijski i praktični dio obuke održao se u periodu od 11. do 15. septembra 2017. godine, dok je testiranje provedeno od 18. do 22. septembra 2017. godine. Obuku i testiranje kandidata su izvršili zaposlenici Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH, u prisustvu članova Centralne izborne komisije BiH.

Obuka kandidata, Sarajevo

Testiranje kandidata, Vlačić

Testiranje kandidata, Mostar

Fotografija 22. Dodatna obuka trenera predsjednika i članova biračkih odbora

398. Na obuku je pozvano ukupno 159 kandidata koji su iskazali interes u javnom pozivu, a odazvalo se njih 111. Od navedenog broja, testiranju su pristupila 104 kandidata, a njih 93 su

uspješno položili test. U bazi podataka Centralne izborne komisije BiH trenutno ima evidentirano 292 certificirana trenera predsjednika i članova biračkih odbora koji predstavljaju resurs za naredne izborne cikluse.

1.3.4. Projekat „Priprema, dizajn i štampanje brošure pod nazivom „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini“

399. U periodu od 20. juna do 30. septembra 2017. godine Centralna izborna komisija BiH je realizovala projekat Priprema, dizajn i štampanje brošure pod nazivom „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini” čiji je cilj da doprinese javnoj raspravi o potrebi modernizacije i digitalizacije izbornog procesa u Bosni i Hercegovini.

Slika 7. Brošura „Nove tehnologije u izbornom procesu – izazovi i mogućnosti primjene u Bosni i Hercegovini”⁸⁷

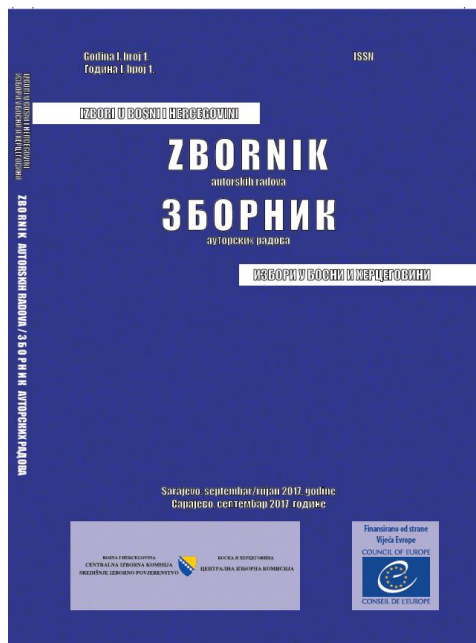
400. Izradi brošure prethodio je rad Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini koja je ustanovljena Odlukom Vijeća ministara BiH o imenovanju Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini, čiji je zadatak bio da pripremi analizu stanja i da ponudi prijedlog modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini te da taj dokument, posredstvom ovlaštenog predlagača, uputi domovima u parlamentarnu proceduru.
401. Ova analiza, zajedno s autorskim doprinosom eksperta Vijeća Evrope i drugih pozvanih eksperata i relevantnih dokumenata Vijeća Evrope o elektronskom glasanju i novim tehnologijama, Venecijanske komisije, OSCE-a, ODIHR-a, UN-a itd., odnosno međunarodnim dokumentima koji predstavljaju već usvojene kodekse dobrog vladanja u primjeni novih tehnologija u izbornom procesu sastavni su dio publikacije. Također, svi dokumenti koje je usvojila Centralna izborna komisija BiH (Tarvi Marttens 2015: „O naprecima u izbornim procesima u Bosni i Hercegovini“, Konačni izvještaj; Izvještaj Petera Wolfa itd.) su dio publikacije, kao i autorski radovi zaposlenih u izornoj administraciji u Bosni i Hercegovini.

⁸⁷ Brošura je dostupna na linku: http://www.izbori.ba/Documents/2017/N_T_2017/Nove_tehnologije.pdf

402. Publikacija je podijeljena delegatima u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH, Vijeću ministara BiH, Vijeću Evrope – Ured u Sarajevu, OSCE misiji u BiH, Uredu Visokog predstavnika u BiH, autorima radova i predsjednicima političkih stranaka koji participiraju u vlasti i drugima.

1.3.5. Projekat „Zbornik autorskih radova“

403. U okviru ovog projekta Centralna izborna komisija BiH je pripremila i izdala prvi zbornik autorskih radova na temu „Izbori u Bosni i Hercegovini“. Stručna publikacija obrađuje 10 pitanja i tema koji su dominirala na postizbornoj Konferenciji „Lokalni izbori 2016. – naučene lekcije“ (Sarajevo, 23–24.2.2017. godine). U prvom broju Zbornika objavljeno je 10 autorskih radova (članaka) koji obrađuju sljedeće teme: biračko pravo, principi rada izborne administracije, uvođenje novih tehnologija u izborni sistem Bosne i Hercegovine, izborne liste i karakter mandata, rokovi za uspostavu vlasti nakon provedenih izbora, trostepenost u postupcima zaštite izbornog prava – specifičnost Izbornog zakona BiH, učešće političkih stranka u izbornom procesu u BiH – pravna lica ili udruženja građana, analizu neograničenih uzastopnih mandata (grado)načelnika u izbornom sistemu BiH – anomalija ili dobra praksa, političko djelovanje u BiH kroz izborni sistem i na kraju, analizu biračkog prava – obmana birača kao (ne)legitimno sredstvo osvajanja vlasti.

Slika 8. Zbornik radova „Izbori u Bosni i Hercegovini”
prvo izdanje

404. Autori i koautori stručnih radova su predsjednica i članovi Centralne izborne komisije BiH, predsjednici općinskih/gradskih izbornih komisija, predstavnici nevladinog sektora i državni službenici Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH, koji su bili učesnici stručne konferencije te dali svoj doprinos u nominovanju pojedinih stručnih pitanja za raspravu i formulisanju određenih inicijativa za izmjenu zakona i podzakonskih akata kojima je regulisan izborni proces u Bosni i Hercegovini. Neki od njih su istovremeno i istaknuti članovi akademske zajednice. Cilj ove publikacije je da informiše širu javnost sa stručnog aspekta, koristeći se teoretskim i praktičnim znanjem autora o izbornom procesu, te da u daljnje procese razmjene izbornog iskustva uključi akademsku i naučnu zajednicu, nevladin sektor i izbornu administraciju, te doprinese podsticanju stvaranju novih stručno-naučnih radova na temu izbori u Bosni i Hercegovini, što je dodatni iskorak u poboljšanju izbornog procesa, a s

osnovnom svrhom da se koristi u daljnjoj edukaciji izbornih aktera u Bosni i Hercegovini. Publikacija je štampana u 1.200 primjeraka na bosanskom/hrvatskom/srpskom jeziku.⁸⁸

1.4 Saradnja s međunarodnim organizacijama i nevladinim sektorom

405. Tokom 2017. godine Centralna izborna komisija BiH je nastavila saradnju s Vijećem Evrope u Strasbourgu i Uredom Vijeća Evrope u Sarajevu i Kongresom lokalnih i regionalnih organa vlasti Vijeća Evrope (Kongres), Organizacijom za sigurnost i saradnju u Evropi u BiH (OSCE BiH), Ured OSCE-a za demokratske institucije i ljudska prava (OSCE ODIHR), IDEA International.
406. Dana, 4. 7. 2017. godine potpisan je Memorandum o razumijevanju između Centralne izborne komisije BiH i Misije Organizacije za sigurnost i saradnju u Evropi u BiH. Memorandum su potpisali dr. Irena Hadžiabdić, predsjednica Centralne izborne komisije BiH, i Nj.E. Ambasador Jonathan Moore, šef Misije OSCE-a u BiH. Potpisivanjem Memoranduma Misija OSCE-a u BiH nastavlja pružati pomoć Centralnoj izbornoj komisiji BiH u pribavljanju stručnih mišljenja i stavova relevantnih međunarodnih organizacija (uključujući, između ostalih, Venecijansku komisiju Vijeća Evrope i OSCE ODIHR o svim pitanjima koja su u nadležnosti Centralne izborne komisije BiH. Memorandum omogućava i provedbu projekata s ciljem unapređenja izbornog procesa kao i unapređenja u domeni ispunjenja ostalih odgovornosti Centralne izborne komisije BiH. Saradnja Centralne izborne komisije BiH i Misije OSCE-a u BiH faktički postoji sve vrijeme od uspostavljanja Centralne izborne komisije BiH do danas.

Fotografija 23. Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju s OSCE-om BiH

407. Od 20. 9. 2017. godine Centralna izborna komisija BiH je angažovala službenika Sekretarijata u svojstvu sekretara za saradnju sa VoICE:NET mrežom. VoICE:NET je svjetska inicijativa mreža za informisanje, komunikaciju i obrazovanje birača. U početnom stadiju saradnje sa

⁸⁸ Iz predgovora Zbornika radova „Izbori u Bosni i Hercegovini“ – prvo izdanje, Sarajevo, septembar 2017. godine

VoICE.NET mrežom Centralna izborna komisija BiH je dostavila doprinos za izdanje časopisa koji objavljuje VoICE:NET u periodu oktobar – decembar 2017. godine, odnosno pozdravnu poruku predsjednice Centralne izborne komisije BiH dr. Irene Hadžić i članak o biračima koji glasaju izvan Bosne i Hercegovine.

408. Predstavници Centralne izborne komisije BiH su također učestvovali u radu: Odbora direktora Međunarodne fondacije za izborne sisteme (IFES); Koordinacionog odbora za provedbu Gender akcionog plana BiH; tematskim konferencijama organizovanim od strane Komisije za ravnopravnost spolova, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, Agencije za ravnopravnost spolova BiH; konferenciji „Promocija prvog izvještaja monitoringa provedbe Strategije za borbu protiv korupcije 2015–2019. i Akcionog plana za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2015–2019.“ organizovanoj od strane Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije i drugim događajima.
409. U izvještajnom periodu Centralna izborna komisija BiH je odgovorila na Upitnike dostavljene od strane: Centralne izborne komisije Moldavije, Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD); Vijeća Evrope RRS broj 19 – podnositelj pitanja delegacija Slovenije; Upitnik Venecijanske komisije; Upitnik o telekomunikacijskim sistemima u institucijama BiH; Upitnik o izborima A-WEB i popunila A-WEB viki on-line bazu podataka o izbornom sistemu BiH.

1.5. Obuka i stručno usavršavanje zaposlenih

410. Centralna izborna komisija BiH donošenjem godišnjeg Programa obuke zaposlenih u Sekretarijatu Centralne izborne komisije BiH nastoji osigurati daljnje usavršavanje kako bi njihove vještine i znanje pratili napredak u relevantnim oblastima rada. Također, osiguranje obuke predstavlja i jedan od načina za motivisanje zaposlenika i povećanje ukupne efikasnosti poslovanja.
411. Obuke zaposlenika u Centralnoj izbornoj komisiji BiH su usklađene sa strateškim ciljevima institucije kao i individualnim i timskim ciljevima proisteklim iz operativnih zadataka. Dinamika realizacije stručnog obrazovanja zaposlenih je bila usklađena s dinamikom aktivnosti Centralne izborne komisije BiH i raspoloživim budžetom.
412. S ciljem profesionalnog razvoja i usavršavanja državnih službenika/zaposlenika osoblje Centralne izborne komisije BiH je učestvovalo na specijalističkim seminarima i obukama od kojih izdvajamo:
- Priprema godišnjeg programa rada i izvještaja o radu u institucijama Bosne i Hercegovine
  - Značaj obaveze država u vezi s implementacijom Svjetskog programa za obrazovanje iz ljudskih prava
  - Izrada godišnjeg izvještaja o rješavanju upravnih stvari u upravnom postupku
  - Uvođenje Okvira kompetencija u proces zapošljavanja državnih službenika u institucijama BiH
  - Train the Trainers Workshop – How to organise and deliver quality training programs
  - Nastanak obligacionih odnosa zaključivanjem ugovora u institucijama BiH
  - Implementacija presuda Evropskog suda za ljudska prava
  - Efficient and Effective Speaking in English-Business Communication (webinar)
  - Specijalistički kurs engleskog jezika B2 I; Specijalistički kurs engleskog jezika B2 (b) – II ciklus; Specijalistički kurs engleskog jezika (B1/B2) II ciklus; English Communication Skills Workshop

- Analiza radnih mjesta i sistematizacija radnih mjesta; Uvodna obuka za menadžere obuka u institucijama BiH; Obuka o procjeni uticaja propisa na korupciju; Savremena poslovna komunikacija (webinar); Upravljanje stresom i vremenom (webinar); Praktična primjena power point-a (webinar); Transparentno upravljanje okolišem (e-kurs); Podizanje nivoa usluga klijentima (webinar); Disciplinski postupak u organima uprave; Obuka iz oblasti fiskalne procjene uticaja; Primjena Zakona o javnim nabavkama; Praktična primjena Excel-a (webinar); Prevencija i zaštita od diskriminacije; Elektronske javne nabavke; Strateško planiranje (e-kurs); Mobing (e-kurs).

2. Zaključna razmatranja

413. Centralna izborna komisija BiH je i u 2017. godini značajan dio svojih aktivnosti usmjerila na uspostavljanje međunarodne saradnje i razmjenu iskustava kroz aktivno učešće na konferencijama, seminarima i raznim oblicima edukacija, što omogućava upoznavanje s najaktuelnijim trendovima u razvoju izbornih sistema i primjene zakona iz oblasti finansiranja političkih stranaka. Učešćem na međunarodnim konferencijama Centralna izborna komisija BiH nastoji dati puni doprinos u afirmaciji Bosne i Hercegovine kroz uspostavljanje saradnje s tijelima za provođenje izbora drugih zemalja, nastavak saradnje s, IFES-om, OSCE-om, Vijećem Evrope, International IDEA, kao i aktivnim učešćem na konferencijama i sastancima tijela Udruženja evropskih izbornih zvaničnika (ACEEEO) i Udruženja svjetskih izbornih tijela (A-WEB) i drugih međunarodnih organizacija.
414. U 2017. godini potpisana su dva memoranduma o razumijevanju i to s Izbornom komisijom Indije i OSCE-om BiH.
415. Predstavnici Centralne izborne komisije BiH su u 2017. godini učestvovali na dva međunarodna seminararadionice, 3 konferencije, 1 studijskom putovanju, jednom programu izgradnje kapaciteta i u 4 izborne posmatračke misije.
416. U 2017. godini implementirano je 5 projekata finansiranih od strane Vijeća Evrope. Cilj projekata je bio pružanje podrške organizaciji postizborne konferencije; razvoj nastavnog plana i programa Centra za edukaciju Centralne izborne komisije BiH; izgradnja liderskih kapaciteta i akreditiranje facilitatora za LEAD obuku i provođenje obuke za predsjednike OIK/GIK iz oblasti liderstva; dodatno obučavanje trenera predsjednika i članova biračkih odbora; ekspertna podrška radu Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta za uvođenje novih tehnologija u izborni proces; priprema i štampanje brošure o informatičkim tehnologijama; priprema i štampa Zbornika autorskih radova kao segmenta izdavačke djelatnosti Centralne izborne komisije BiH.
417. Tokom 2017. godine nastavljena je saradnja s nevladinim sektorom, a posebno s Udruženjem izbornih zvaničnika u BiH i Koalicijom „Pod lupom“.
418. Državni službenici Centralne izborne komisije BiH su tokom 2017. godine učestvovali na obavezujućim edukacijama koje je organizovala Agencija za državnu službu BiH, kao i obukama koje su organizovale specijalističke kompanije.
419. Kao i do sada, za Centralnu izbornu komisiju BiH međunarodna saradnja predstavlja veoma važan segment u radu te će i ubuduće nastaviti intenzivno ostvarivati međunarodne kontakte.

VI. DIO

The logo of the Central Election Commission of BiH is a circular emblem with a blue background and a dark border. It features a stylized white figure of a person with arms raised, set against a faint map of Bosnia and Herzegovina. The text is centered over the emblem.

**JAVNOST RADA
CENTRALNE
IZBORNE
KOMISIJE
BiH**

1. Javnost rada Centralne izborne komisije BiH

420. Centralna izborna komisija BiH javnost rada smatra veoma važnim segmentom svoga funkcionisanja i zbog toga posebnu pažnju u ovom izvještaju posvećujemo upravo tome. Centralna izborna komisija BiH svoju zakonsku obavezu, kada je u pitanju javnost rada i sloboda pristupa informacijama, ispunjava kroz dosljednu primjenu osnovnih principa javnog informisanja, kao što su: otvorenost, istinitost i odgovornost, koordinacija, blagovremenost i korisnost. U informisanju javnosti Centralna izborna komisija BiH uglavnom koristi opće prihvaćena formalna sredstva informisanja, kao što su: internet, konferencije za novinare, izjave i saopćenja za javnost.
421. Centralna izborna komisija BiH je na 28. sjednici održanoj 25. 5. 2017. godine usvojila novi Vodič za pristup informacijama kojim je propisano da se informacije o radu Centralne izborne komisije BiH mogu dobiti i neformalno, putem telefona u kontaktu sa stručnim savjetnikom za odnose s javnošću. Na taj način je olakšan put pristupa informacijama kojim raspolaže Centralna izborna komisija BiH. Formalno podnesenih zahtjeva za pristup informacijama u 2017. godini je bilo 55, na koje je Centralna izborna komisija BiH odgovorila pravovremeno u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama.
422. Mediji, politički subjekti i nevladine organizacije su u najvećoj mjeri zainteresirani za rad Centralne izborne komisije BiH. Javnost rada Centralna izborna komisija BiH uglavnom osigurava na sljedeće načine:
- obavještavanjem javnosti o održavanju sjednica,
  - davanjem obavještenja o aktivnostima Centralne izborne komisije BiH,
  - izjavama za javnost predsjednika i članova Centralne izborne komisije BiH,
  - održavanjem konferencija za medije,
  - omogućavanjem posmatračima političkih subjekata, udruženjima građana i međunarodnim posmatračima da prisustvuju sjednicama, da posmatraju druge aktivnosti Centralne izborne komisije BiH, kao i da imaju pristup svim relevantnim dokumentima u skladu sa zakonom,
  - objavljivanjem donesenih odluka, putem internet stranice Centralne izborne komisije BiH i „službenim glasnicima”,
  - na drugi način koji odredi Centralna izborna komisija BiH.
423. Centralna izborna komisija BiH, je nastojala da svoj rad što direktnije predstavi javnosti, što potvrđuje i činjenica o prisustvu brojnih predstavnika pisanih i elektronskih medija, uključujući i RTV servise, aktivnostima Centralne izborne komisije BiH.

Fotografija 24. Godišnja konferencija za medije Centralne izborne komisije BiH

424. Sjednice Centralne izborne komisije BiH su javne. Sve relevantne informacije i odluke koje donosi Centralna izborna komisija BiH mogu se dobiti na:

1. *Internet stranici Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine*, www.izbori.ba, koja svojim sadržajem informiše javnost o aktivnostima Centralne izborne komisije BiH, uključujući zakonsku i podzakonsku regulativu i baze podataka za koje ne postoje zakonske prepreke objavljivanja;

2. *Konferencijama za novinare i u saopćenjima za javnost.* Centralna izborna komisija BiH je u 2017. godini održala 6 konferencija za novinare i objavila 72 saopćenja za javnost. Konferencije su organizovane u onim situacijama kada je trebalo saopćiti važne odluke i stavove Centralne izborne komisije BiH i kada se smatralo da saopćenje za javnost ne može skrenuti dovoljno pažnje primalaca informacije.
425. Pisani mediji u BiH su u 2017. godini objavili više od 2.000 članaka o radu Centralne izborne komisije BiH, što potvrđuje visok stepen otvorenosti i transparentnosti Centralne izborne komisije BiH prema javnosti.
426. U 2017. godini objavljeni članci su se uglavnom odnosili na: posredne izbore za Gradsko vijeće Grada Sarajeva i Skupštinu Grada Istočno Sarajevo, ponovljene izbore u općini Stolac, okrugle stolove, obuke, otvaranje Centra za edukaciju, prijevremene izbore u Trnovu i Glamoču itd.

2. Zaključna razmatranja

427. Centralna izborna komisija BiH javnost rada smatra važnom pretpostavkom za vjerodostojnost svog djelovanja. Stoga, posebna pažnja se posvećuje što potpunijem i razumljivijem informisanju domaće i međunarodne javnosti o svojim ciljevima i mjerama za njihovo ostvarivanje, kao i o rezultatima svojih aktivnosti. Primjenom različitih oblika informisanja Centralna izborna komisija BiH je i tokom 2017. godine redovno obavještavala javnost o svim važnijim aspektima svog djelovanja. Saopćenja za javnost o odlukama Centralne izborne komisije BiH objavljujvana su neposredno nakon sjednica na kojima su određene odluke donesene.
428. Na internet stranici Centralne izborne komisije BiH www.izbori.ba omogućen je uvid u zakonsku i podzakonsku regulativu koja se odnosi na djelovanje Centralne izborne komisije BiH, te upute i obrasci za primjenu važećih propisa poštujući ključne principe informisanja javnosti.
429. Centralna izborna komisija BiH će nastaviti praksu objektivnog i pravovremenog informisanja javnosti o svom radu. U dosadašnjem radu nije bilo primjedbi na pristup informacijama koje su u posjedu Centralne izborne komisije BiH.
430. Jedan od dugoročnih ciljeva Centralne izborne komisije BiH je kontinuirani rad na jačanju imidža ove institucije u javnosti.

A blue envelope is shown from a slightly elevated, angled perspective. The envelope is open, and a white sheet of lined paper is partially inserted into it. The paper has horizontal lines and is blank. The background is a plain, light-colored surface.

VII. DIO

PREPORUKE

1. Preporuke

431. Kao i u prethodnom periodu Centralna izborna komisija BiH želi preporučiti da je u narednom periodu neophodno posvetiti pažnju daljnjem unapređenju izbornog zakonodavstva uz aktivan angažman njenih članova, prije svega u radu interresorne radne grupe (Interresorne radne grupe za izmjenu i dopunu izbornog zakonodavstva) koji bi svojim znanjem i iskustvom mogli doprinijeti davanju preporuka za usvajanje kvalitetnih zakonskih rješenja.
432. Na osnovi navedenog i dosadašnjih stečenih iskustava u primjeni zakona iz nadležnosti Centralne izborne komisije BiH, predlažemo da Parlamentarna skupština BiH prihvati sljedeće preporuke

A) Izmjene izbornog zakonodavstva

433. Nastaviti s radom na izmjenama izbornog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini u okviru Interresorne radne grupe za izmjenu izbornog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini i intenzivirati rad na njegovoj sinhronizaciji da bi se okončao najkasnije do raspisivanja Općih izbora 2018. godine.
434. Provesti presude Suda za ljudska prava u Strasbourgu⁸⁹.
435. Provesti Odluku Ustavnog suda BiH, broj: U-9/09 od 26. 11. 2010. godine⁹⁰, koja se odnosi na Grad Mostar, a u vezi s Rješenjem Ustavnog suda BiH od 18. 1. 2012. godine,⁹¹ kao i Odluku Ustavnog suda BiH, broj U 23/14 od 1. decembra 2016. godine koja se odnosi na pitanja popune klubova u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH.
436. Neophodno je da do raspisivanja izbora 2018. godine nadležni državni i entitetski organi preispitaju i ažuriraju broj lica s biračkim pravom koja imaju status raseljene osobe, u smislu zaštite integriteta Centralnog biračkog spiska.
437. Preispitati broj mandata, kao i granice izbornih jedinica u skladu s odredbama Izbornog zakona BiH.⁹²
438. Intenzivirati aktivnosti na rješavanju pitanja entitetskog državljanstva za birače iz Brčko distrikta BiH kao preduvjet za njihovo glasanje na općim izborima.⁹³
439. Razmotriti pitanje prava glasa državljana Bosne i Hercegovine i Federacije BiH iz Brčko distrikta BiH, s obzirom na to da ne učestvuju u izboru delegata u Dom naroda Parlamenta Federacije BiH.⁹⁴
440. Osigurati uspostavu novih tehnoloških rješenja u izbornom procesu.
441. Precizirati odredbe koje će onemogućiti vođenje izborne kampanje izvan propisanog perioda, tj. postojanje „zabranjene kampanje“ prije zvaničnog početka 30 dana do dana izbora.

---

⁸⁹ Sejdić i Finci protiv BiH – presuda od 22. 12. 2009. godine; Zornić protiv Bosne i Hercegovine – presuda od 15. 7. 2014.; Šlaku protiv Bosne i Hercegovine – presuda od 26. 5. 2016.; Pilav protiv Bosne i Hercegovine – presuda od 9. 6. 2016. godine

⁹⁰ „Službeni glasnik BiH“, br. 63/11

⁹¹ Preporuka iz Izvještaja o provedbi zakona iz nadležnosti CIK BiH za 2015. i 2016. godinu

⁹² *Ibid.*

⁹³ *Ibid.*

⁹⁴ *Ibid.*

442. Unaprijediti odredbe protiv govora mržnje s ciljem sprečavanja neprimjerene retorike u predizbornoj kampanji.
443. Omogućiti efikasniji i depolitiziran rad biračkih odbora na način da predsjednik/zamjenik budu nestranački članovi u poluprofesionalnom statusu.
444. Zaštitu izbornog prava regulisati tako da se trostepeni postupak koristi samo u izuzetnim slučajevima i za najteže oblike kršenja izbornog zakonodavstva.
445. Propisati obavezu Centralne izborne komisije BiH da na zahtjev birača i političkih subjekata izdaje obavezujuće mišljenje o provedbi Izbornog zakona BiH.
446. Kroz realizaciju IV. faze projekta „Jedinstveni izborni informacioni sistem BiH“ – JIIS BiH nastaviti proces izgradnje izborne informacione infrastrukture, čime će se osigurati uvezivanje svih izbornih operacija u jedan jedinstven sistem.⁹⁵
447. Sve izmjene i dopune Izbornog zakona BiH nužno je donijeti pravovremeno kako bi Centralna izborna komisija BiH usvojila neophodni set podzakonskih propisa, instalirala i testirala odgovarajući softver u okviru Jedinstvenog izbornog informacionog sistema BiH – JIIS BiH, te provela obuku izborne administracije u Bosni i Hercegovini. Sve izmjene i dopune Izbornog zakona BiH bi trebalo raditi u neizbornoj godini.⁹⁶

B) Oblast finansiranja političkih stranaka

448. Preispitati i izbalansirati postojeće zakonodavstvo u oblasti organizovanja i političkog djelovanja političkih stranaka.⁹⁷
449. Unaprijediti pravni okvir kojim se osigurava transparentnost finansiranja predizborne kampanje političkih stranaka kako bi se osigurala objava izvora finansiranja prije dana izbora.
450. Unaprijediti odredbe izbornog zakonodavstva s ciljem sužavanja prostora za (zlo)upotrebu javnih resursa u predizbornoj kampanji, izvan formalnog finansiranja političkih stranaka.
451. Uvesti strože kazne za nezakonito finansijsko poslovanje političkih stranaka, tj. demotivirati političke stranke za svjesno kršenje odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka.
452. Potpuna implementacija preporuka GRECO-a.

C) Oblast javnih nabavki

453. Centralna izborna komisija BiH u svojim redovnim aktivnostima, a posebno u izbornim godinama, značajan dio svojih kapaciteta angažira na provođenju procesa javnih nabavki. S tim u vezi predlažemo da se razmotri mogućnost centralizacije procesa javnih nabavki na nivou institucija Bosne i Hercegovine, a ukoliko to nije moguće, da se Centralnoj izbornoj komisiji BiH dodijeli poseban status i specifične procedure u javnim nabavkama za nabavku

---

⁹⁵ *Ibid.*

⁹⁶ *Ibid.*

⁹⁷ *Ibid.*

izbornog materijala i opreme po uzoru na neka druga tijela za provođenju izbora, naprimjer Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske.⁹⁸

E) Uvođenje novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini

454. Slijedom preporuka Interresorne radne grupe za analizu stanja i predlaganje modaliteta uvođenja novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini nastaviti aktivnosti na uvođenju novih tehnologija u izborni proces u Bosni i Hercegovini kroz aktivan angažman članova Centralne izborne komisije BiH u radu Interresorne radne grupe za izradu Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i Akcionog plana za provođenje Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini u skladu sa zaključkom broj 7 Vijeća ministara BiH sa 108. sjednice održane 19. 7. 2017. godine.⁹⁹
455. Centralna izborna komisija BiH očekuje da Interresorna radna grupa za izradu Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini i Akcionog plana za provedbu Strategije za primjenu novih tehnologija u izbornom procesu u Bosni i Hercegovini u što skorije vrijeme izradi spomenutu strategiju i akcioni plan, radi usvajanja u Parlamentarnoj skupštini BiH.

F) Skladište Centralne izborne komisije BiH

456. Pronaći trajno rješenje za skladište izbornog materijala i opreme Centralne izborne komisije BiH.

G) Podrška razvoju ljudskih potencijala i unapređenju saradnje sa svim zainteresovanim stranama

457. Stavljanjem u funkciju Centra za edukaciju Centralne izborne komisije BiH, koji će funkcionisati kao regionalni edukativni i resursni centar za izbornu administraciju, političke stranke, nevladin sektor, medije i sve zainteresovane strane, neophodno je osigurati da Vijeće ministara Bosne i Hercegovine odobri Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Sekretarijata Centralne izborne komisije BiH koji je trenutno u proceduri odobravanja kako bi se osigurala kontinuirana kadrovska, finansijska i materijalna podršku za uspješno funkcionisanje Centra za edukaciju.¹⁰⁰
458. Nadležne institucije trebaju pružiti svu neophodnu podršku Centralnoj izbornoj komisiji BiH za implementaciju preostalih preporuka GRECO-a.
459. Parlamentarna skupština BiH potvrđuje opredjeljenje da se očuva nezavisnost Centralne izborne komisije BiH kao organa čije nadležnosti proizilaze iz nadležnosti Parlamentarne skupštine BiH, a u smislu daljeg osiguranja finansijske, kadrovske i normativno-pravne stabilnosti Centralne izborne komisije BiH.

---

⁹⁸ Preporuka iz Izvještaja o provedbi zakona iz nadležnosti CIK BiH za 2015. i 2016. godinu

⁹⁹ Akt Sekretarijata Vijeća ministara BiH broj: 05-07-1-1870-19/17 od 20. 7. 2017. godine

¹⁰⁰ *Ibid.*

Broj: 04-2-07-10-299-1/18

Sarajevo, 29. mart 2018. godine

Predsjednica

Dr. Irena Hadžiabdić

ANEKS

Popis materijalnih propisa koje Centralna izborna komisija BiH direktno primjenjuje u provođenju svojih nadležnosti

- Izborni zakon Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16),
- Izborni zakon Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj: 34/02, 35/02, 24/04, 19/05, 24/12 i 109/12),
- Izborni zakon Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 17/08 i 43/08),
- Zakon o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16),
- Zakon o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08),
- Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/09 i 58/13),
- Zakon o izboru, prestanku mandata, opozivu i zamjeni načelnika u općinama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 19/08),
- Zakon o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik RS“, br. 97/16),
- Statuti općina i gradova,
- Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 17/08 i 39/09),
- Zakon o Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 56/08),
- Zakona o jedinstvenom matičnom broju („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/01, 63/08, 103/11 i 87/13),
- Zakona o prebivalištu i boravištu državljana Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/01, 56/08, i 58/15),
- Zakon o ličnoj karti državljana Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/01, 16/02, 53/07, 56/08 i 18/12),
- Zakon o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 28/00, 45/06, 102/09, 62/11 i 100/13),
- Zakon o političkim organizacijama („Službeni list SRBiH“, br. 27/91 – preuzet u Federaciji BiH),

- Zakon o političkim organizacijama („Službeni glasnik RS“, br. 15/96),
- Zakon o političkim organizacijama („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 12/02, 19/07 i 2/08),
- Zakon o izvršenju budžeta Federacije BiH (donosi se svake godine),
- Zakon o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Republike, grada i opštine („Službeni glasnik RS“, br. 65/08),
- Zakon o finansiranju političkih stranaka iz budžeta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 29/04, 14/07 i 19/07),
- Zakon o računovodstvu i reviziji Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 42/04),
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 83/09),
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, br. 94/15),
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 6/06 i 09/07),
- Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti („Službeni glasnik BiH“, br. 47/14),
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16 i 72/17),
- Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17),
- Zakon o radu u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13 i 93/17),
- Zakon o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, broj: 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16),
- Zakon o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02, 88/07, 83/08 i 74/10),
- Zakon o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/02, 102/09 i 72/17).
- Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br. 39/14),
- Zakon o zaštiti ličnih podataka („Službeni glasnik BiH“, broj: 49/06, 76/11 i 89/11)

- Zakon o Pravobranilaštvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 8/02, 10/02, 44/04, 102/09 i 47/14).